

Projekt

z dnia 27 sierpnia 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ ZAGÓROWA**

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2024-2034

Na podstawie art. 10f ust. 4, w związku z art. 10e ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) oraz w związku z art. 3 pkt 3 i art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2024-2034, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

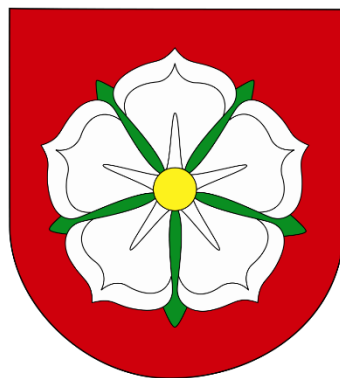
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Zagórów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Zagórowa

Ryszard Sikorski

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZAGÓRÓW NA LATA 2024-2034

Opracowanie:

Urząd Miejski w Zagórowie

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości, przy wsparciu specjalistów:

- Irma Kuznetsova, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Iwona Nowacka, Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Tomasz Michałowicz, Ekspert ds. Strategii i rozwoju lokalnego – koordynator projektu,
- Wojciech Wasylewicz, Młodsza Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego.

Strategię Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2024-2034 opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Miejskiego w Zagórowie oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2024-2034 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2022 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY ZAGÓRÓW	7
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	8
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	9
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	11
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	14
4.1. Ocena sytuacji Gminy	14
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	15
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	18
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY ZAGÓRÓW	20
1. Misja i wizja	21
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	22
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Zagórów oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	37
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	45
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	52
7. Ramy finansowe i źródła finansowania	55
ZAŁĄCZNIKI	58
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Zagórów.....	58
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	120
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	126

Strategia Rozwoju Gminy Zagórz na lata 2024-2034 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2034 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Zagórz na lata 2024-2034 to najważniejszy dokument do kreowania rozwoju lokalnego, który winien być spójny z pozostałymi programami obowiązującymi w Gminie Zagórz oraz z dokumentami wyższego rzędu – *Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku* oraz *Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)*. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców. Zgodnie z w/w ustawą Strategia zawiera wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Zagórz. Pogłębiona Diagnoza Gminy Zagórz stanowi natomiast załącznik nr 1 do niniejszej Strategii.

Prace nad Strategią rozpoczęto w lipcu 2023 roku, kiedy Burmistrz Gminy Zagórz podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr LX/488/2023 Rady Miejskiej Zagórz z dnia 10 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Zagórz na lata 2024-2034, w tym trybu konsultacji.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono **analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy** dokonaną podczas **badania ankietowego** przeprowadzonego wśród mieszkańców. Ponadto w celu szerszego włączenia mieszkańców i interesariuszy Gminy oraz pracowników Urzędu zorganizowano **warsztaty strategiczne**. Warsztaty przeprowadzone zostały metodą *design thinking* polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy. Efektem tej metody jest wypracowanie niestandardowych rozwiązań i rozwój innowacji. Podczas warsztatów uczestnicy pracowali w grupach nad założeniami do misji i wizji Gminy Zagórz oraz kierunkami działań w określonych obszarach problemowych.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Z

uwagi na zachodzące zmiany w zakresie planowania przestrzennego, związanych z wejściem w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw należy zaznaczyć, że niniejszy dokument został opracowany w oparciu o przepisy przejściowe, ze względu na rozpoczęcie prac przed wejściem w życie powyższej ustawy. Ma to również swoje konsekwencje w art. 51 cytowanej ustawy, zgodnie z którym wytyczne wskazane w niniejszym dokumencie nie są wiążące przy opracowaniu planu ogólnego gminy. Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią.

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY ZAGÓRÓW

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Zagórów jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowej części powiatu słupeckiego. Graniczy bezpośrednio z 3 powiatami: wrzesińskim, pleszewskim oraz konińskim, a także z pięcioma gminami: Gminą Pызdry, Gminą Łądek, Gminą Rzgów, Gminą Grodziec i Gminą Gizałki. W odległości 15 km od centrum Zagórowa zlokalizowane są dwa węzły Autostrady A2 (Sługocin i Słupca), co umożliwia szybki dojazd do centrum Poznania (ok. 1 godziny i 30 minut).

Na gospodarowanie przestrzenią Gminy wpływ mają w dużej mierze uwarunkowania przyrodnicze. Dobre warunki glebowo-klimatyczne skutkują wysokim udziałem użytków rolnych (72% powierzchni całej Gminy). Z kolei lasy zajmują 22% powierzchni, grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują jedynie 2,6%.

Przepływająca wzdłuż północnej granicy Gminy rzeka Warta posiada bogate walory przyrodnicze i stanowi potencjał rozwojowy gminy w zakresie turystyki i rekreacji. Naturalna granica, jaką jest rzeka wyraźnie wpływa też na uwarunkowania komunikacyjne w gminie. Na terenie Gminy znajduje się fragment Nadwarciańskiego Szlaku Rowerowego, który jest elementem Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych.

Należy zaznaczyć, że 63% powierzchni Gminy Zagórów zajmują rozmaite formy ochrony przyrody (Nadwarciański Park Krajobrazowy, Pызdrski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 „Ostoja Nadwarciańska”, Obszar Natura 2000 „Dolina Środkowej Warty” oraz użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Ww. formy ochrony przyrody sprzyjają uprawianiu ekoturystyki. Na terenie Gminy Zagórów funkcjonują gospodarstwa agroturystyczne.

Niski udział miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w całkowitej powierzchni Gminy (2,2%) przekłada się na realizowanie polityki przestrzennej na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy, co w konsekwencji może w przyszłości utrudnić racjonalne gospodarowanie przestrzenią. Stwarza to niebezpieczeństwo chaotycznego rozproszenia lokalizacji zabudowy i inwestycji, czego skutkiem będzie utrata ładu przestrzennego oraz trudności w zapewnieniu dostępu mieszkańców i przedsiębiorców do podstawowej infrastruktury. Reforma planowania przestrzennego z 2023 roku wprowadziła konieczność sporządzenia Planu ogólnego, który obejmie obszar całej Gminy, co pomoże utrzymać harmonijny rozwój przestrzenny jednostki.

Gminę Zagórów wyróżniają bogate walory kulturowe. Na jej terenie zlokalizowane są 172 zabytki ujęte w Programie Opieki Nad Zabytkami (w tym 8 ujętych w rejestrze zabytków). Są to obiekty i zabytkowe układy urbanistyczne w miejscowościach Zagórów, Trąbczyn, Łukom oraz Kopojno.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Wysoki udział terenów rolniczych (72%) świadczy o rolniczym charakterze Gminy Zagórów (w Gminie w 2022 r. funkcjonowało 1009 gospodarstw rolnych, zatrudnionych w nich było ok. 12% mieszkańców Gminy). Atrakcyjne położenie Gminy wpływa na możliwość sprawnego przemieszczania się mieszkańców w celach administracyjnych czy zarobkowych. Jest to szczególnie istotne w przypadku braku możliwości znalezienia odpowiedniego miejsca pracy zgodnego z posiadanym wykształceniem na terenie Gminy.

W latach 2018-2022 w Gminie Zagórów przybyło 191 nowych podmiotów gospodarczych, co stanowiło drugi z najwyższych przyrostów pośród gmin powiatu słupeckiego. Jednak biorąc pod uwagę liczbę podmiotów zarejestrowanych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, w analizowanym okresie średnia gminna znajdowała się poniżej średnich powiatowej i wojewódzkiej. Największą branżą, w której funkcjonowały przedsiębiorstwa Gminy Zagórów było budownictwo.

Warto zauważyć, że udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Zagórów na przestrzeni lat 2018-2022 był wyższy niż średnia wojewódzka. Oznacza to, że mieszkańcy Gminy mają realny problem ze znalezieniem miejsca zatrudnienia.

Rozwój gospodarczy jednostki samorządu terytorialnego jest nierozzerwalnie powiązany z dostępnością i jakością infrastruktury. Przez teren Gminy Zagórów przebiegają wyłącznie drogi gminne i powiatowe. Łączna długość komunikacyjnej sieci drogowej wynosi 262,73 km. Drogi wyższego rzędu (wojewódzkie, krajowe, autostrada) nie przebiegają przez Gminę, lecz znajdują się w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

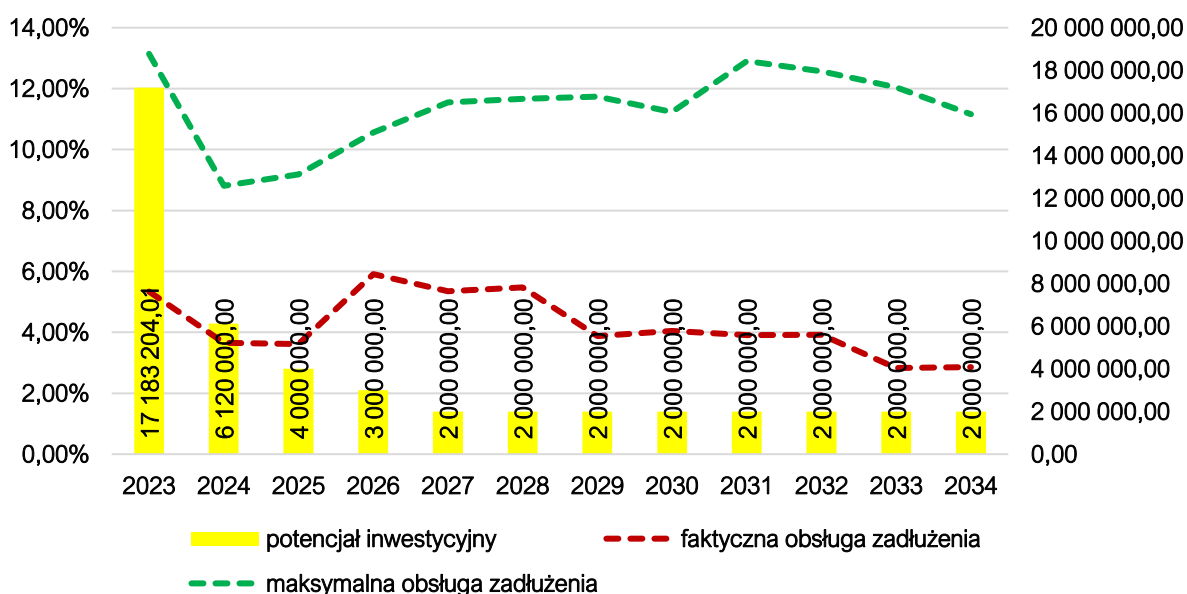
Analizując dostęp do infrastruktury sieciowej, zauważa się za zadowalający poziom dostępności do sieci wodociągowej (98% według szacunków Gminy na koniec 2022 r.). Z kolei dostępność do sieci kanalizacyjnej jest na niskim poziomie (35,4%), podobnie jak dostępność do sieci gazowej (0,8%). Jednocześnie realizowane są prace związane z rozwojem sieci wod.-kan. W miejscowości Zagórów zlokalizowana jest gminna oczyszczalnia ścieków, która w 2020 została poddana rozbudowie i modernizacji. Przepustowość obiektu (1000 m³/dobę) odpowiada zapotrzebowaniu obecnej liczby użytkowników, jak i uwzględnia jej zwiększenie w przyszłości. W Gminie funkcjonuje aglomeracja kanalizacyjna, długość sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji to 25,59 km. Równoważna liczba mieszkańców dla aglomeracji była równa 3 964 RLM.

Za gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy Zagórów odpowiedzialna jest spółka gminna – Zakład Gospodarki Komunalnej i Usług Wodnych Sp. z o.o. W Gminie obecnie nie ma miejsca, w którym składowane są odpady komunalne (te trafiają do MZGOK w Koninie), w Zagórowie czynnie funkcjonuje natomiast Punkt Selekttywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, na którym realizowana jest forma edukacji ekologicznej w postaci ścieżki tematycznej.

W związku z zachodzącymi zmianami klimatycznymi, a także ingerencją człowieka w ekosystemy, Gmina Zagórów podejmuje działania mające na celu ochronę środowiska.

W ramach powyższego planowane jest przeprowadzenie następujących działań inwestycyjnych: termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Trąbczynie, termomodernizacja i przebudowa kuchni w Szkole Podstawowej w Łukomiu oraz montaż pompy ciepła, termomodernizacja i instalacja fotowoltaiki na budynku Urzędu Miejskiego. Ponadto instalację fotowoltaiki planuje się również na obiektach takich jak: Przedszkole Miejskie, Szkoła Podstawowa w Zagórowie – budynek przy placu szkolnym oraz budynek na ul. Pyzderskiej, MGOK, Przychodnia Zdrowia w Zagórowie i Trąbczynie, a także oczyszczalni ścieków i SUW w Łukomiu, Trąbczynie, Kopojnie i Zagórowie. Można zatem stwierdzić, że realizacja założeń związanych z wdrażaniem OZE będzie realizowana kompleksowo, na obszarze całej Gminy, z uwzględnieniem kluczowych obiektów użyteczności publicznej. Ponadto, w granicach Gminy potencjał solarny wykorzystywany jest przez małą farmę fotowoltaiczną w miejscowości Drzewce (moc 1MW) oraz prywatne kolektory słoneczne zamontowane na terenie posesji mieszkańców. Energia wiatrowa generowana jest przez 5 turbin wiatrowych (łącznie moc 11,5 MW), zlokalizowanych w miejscowościach Nowa Wieś, Skokum oraz Drzewce. Dodatkowo dostrzega się potencjał do wykorzystywania energii ze źródeł geotermalnych. Natomiast rolniczy charakter Gminy stwarza odpowiednie warunki do rozwoju energetyki opartej na wykorzystywaniu biomasy oraz biogazu.

W latach 2017-2022 dochody budżetu Gminy Zagórow ulegały zwiększeniu (wyjątkiem był rok 2020, w którym odnotowano spadek). Taka sama sytuacja dotyczyła wydatków ogółem. W 2022 roku dochody ogółem wynosiły ponad 64 mln zł, wydatki kształtowały się niemal na tym samym poziomie. Wynik budżetu był w minimalnym stopniu dodatni i wynosił około ok. 20 tys. zł. Analizując jednak potencjał inwestycyjny, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2023-2034, suma w prognozowanym okresie wyniesie ponad 46 mln zł.

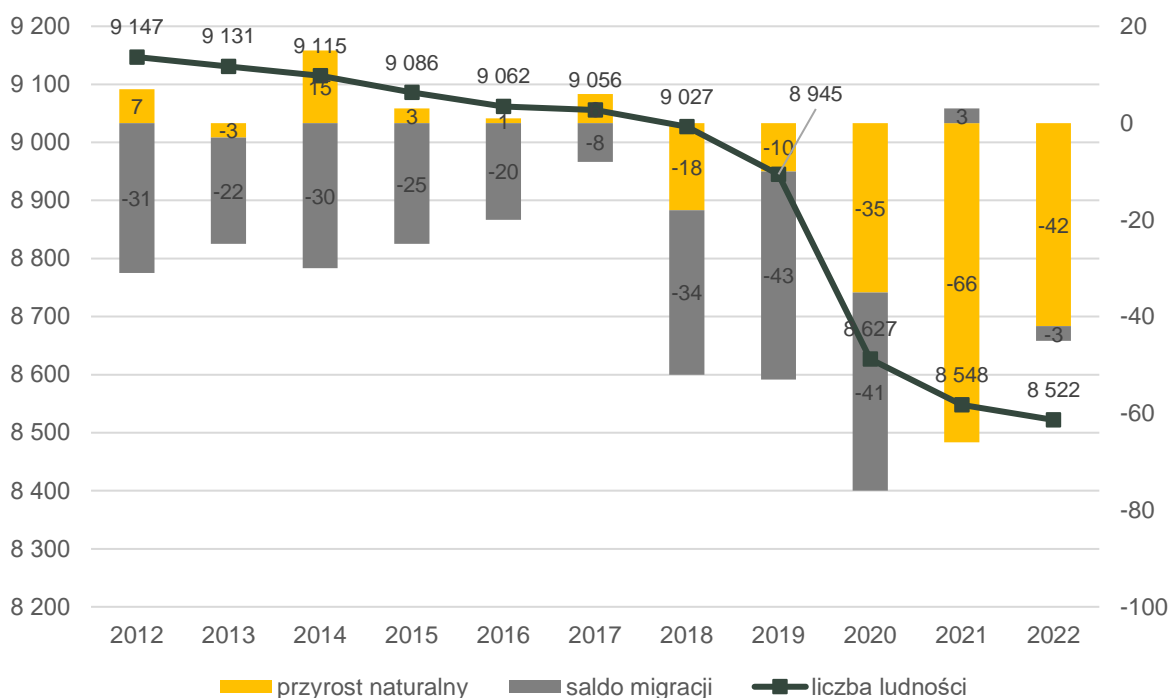

Ryc. 1 Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Zagórow na lata 2023-2034

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr LXII/505/2023 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 30 października 2023 r. zmieniająca Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy i Miasta Zagórow na lata 2023-2036.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Największy potencjał rozwojowy jednostki samorządowej stanowią jej mieszkańcy i ich działania oraz podejmowane inicjatywy na rzecz wspólnego dobra i rozwoju Gminy. Niestety, negatywne trendy dla rozwoju Gminy Zagórów widoczne są w jej wskaźnikach demograficznych. W latach 2012-2022 liczba mieszkańców spadła o 625 osób (od 9 147 mieszkańców w 2012 roku do 8 522 w 2022 roku). Wpływ na zmniejszanie się liczby ludności ma głównie ujemne saldo migracji (przewaga liczby osób opuszczających Gminę niż osiedlających się w jej granicach), notowane szczególnie w latach 2018-2020. Z kolei lata 2020-2022 charakteryzowały się wyraźnie ujemnymi wartościami przyrostu naturalnego (przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń). Aby bardziej zwiększyć atrakcyjność osiedleńczą omawianej jednostki samorządowej i w konsekwencji odwrócić negatywne trendy demograficzne, należy zwrócić szczególną uwagę na rozwój infrastruktury i usług społecznych, które będą dodatkową zachętą do zamieszkania w Gminie Zagórów, przy okazji poprawiając jakość życia obecnych mieszkańców.

Ryc. 2 Zmiany demograficzne w Gminie Zagórów w latach 2012-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Programując rozwój Gminy na kolejne lata, należy mieć na uwadze postępujący proces starzenia się społeczeństwa, ponieważ niesie on za sobą szereg konsekwencji, szczególnie w zakresie gospodarki lokalnej, zastępowalności pokoleń na rynku pracy oraz obciążenia systemu finansów publicznych. Obserwuje się dość szybki wzrost udziału w ogólnej liczbie mieszkańców osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym znacznie niższym wzroście osób w wieku przedprodukcyjnym. Zwiększający się udział seniorów wiąże się z koniecznością zwiększenia dostępu do usług skierowanych do tej grupy społecznej: usług opiekuńczych, różnorodnych form aktywizacji i spędzania czasu wolnego.

Zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3, np. w formie żłobka, może stanowić istotny czynnik wpływający na atrakcyjność Gminy Zagórów jako miejsca zamieszkania dla potencjalnych mieszkańców. Na terenie analizowanej jednostki nie funkcjonuje obecnie placówka tego typu, natomiast należy zaznaczyć, że w 2023 roku Gmina Zagórów otrzymała dofinansowanie na utworzenie i utrzymanie klubu dziecięcego z programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej MALUCH+ na utworzenie i utrzymanie miejsc opieki dla dzieci do lat 3. Klub dziecięcy powstanie przy Szkole Podstawowej w Zagórowie, przebudowa rozpocznie się w 2024 r., a od początku 2025 roku placówka rozpocznie działalność. Utworzone zostanie 16 miejsc. Obserwuje się trend związany z chęcią szybkiego powrotu na rynek pracy przez młodych rodziców, co wskazuje na rosnące potrzeby zapewniania opieki żłobkowej na terenie gminy.

Na terenie Gminy Zagórów działają 3 placówki przedszkolne. Najdłużej otwarte placówki działają do godziny 16:30, natomiast najkrócej otwarte funkcjonują do godziny 14:00. Wczesne zamknięcia placówek przedszkolnych dyskwalifikuje dzieci tych opiekunów, którzy pracują w wymiarze 8 godzin dziennie i nie mogą pozwolić sobie na zatrudnienie opiekunki bądź znalezienie innej pomocy w odbiorze dzieci z przedszkola. Największą placówką pod względem liczby prowadzonych oddziałów oraz i uczęszczających dzieci jest Miejskie Przedszkole Samorządowe w Zagórowie.

Gmina Zagórów jest organem prowadzącym dla 3 szkół podstawowych: Szkoły Podstawowej im. Michała Okurzałego w Zagórowie (745 uczniów, 24 oddziały), Szkoły Podstawowej im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Łukomiu (118 uczniów, 10 oddziałów), Szkoły Podstawowej im. Unii Europejskiej w Trąbczynie (121 uczniów, 9 oddziałów).

W szkołach na terenie Gminy nie funkcjonują klasy dwujęzyczne, sportowe, integracyjne. Szkoły Podstawowe w Zagórowie i Łukomiu posiadają pracownie językowe. Brak tego typu rozwiązań wpływa pośrednio na chęć nauki oraz wyniki edukacyjne dzieci i młodzieży. Wszelkie pomoce naukowe, sale językowe czy sale przystosowane do nauki przedmiotów ścisłych dają uczniom większe możliwości do praktycznej nauki, ale również pozwalają nauczycielom przystępnie i atrakcyjnie przekazywać wiedzę. Dodatkowo szkoła w Łukomiu zmaga się z brakiem obiektów sportowych. Część uczniów z terenu gminy (54 w 2022 r.) uczęszcza do placówek na terenie innych gmin. Wyniki egzaminów ósmoklasistów uczęszczających do szkół w Gminie w 2023 roku kształtowały się częściowo powyżej średniej powiatowej i wojewódzkiej (tak było w przypadku egzaminu z języka polskiego), średnie wyniki z egzaminu z matematyki były wyższe niż w powiecie, ale niższe niż w województwie, a wynik egzaminu z języka angielskiego odbiegał negatywnie od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

Głównymi podmiotami działającymi w zakresie kultury i sportu na terenie Gminy Zagórów są: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Zagórowie, oraz Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Zagórów. Biblioteka posiada również Filię Biblioteczną w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Trąbczynie. Jednostki te posiadają bogatą ofertę zajęć dla mieszkańców oraz są organizatorami wydarzeń kulturalnych i sportowych. Wydarzeniami cieszącymi się dużą popularnością i wyróżniającymi Gminę Zagórów na tle innych jednostek są m.in.: parkrun Szubianki, bieg Peowiaka oraz Lions Charity Run (LCR) Zagórów.

Gmina Zagórow jest członkiem 4 związków i stowarzyszeń międzygminnych. Aktywnie działa również tu wiele organizacji pozarządowych, w tym dbające o bezpieczeństwo Ochotnicze Straże Pożarne (OSP). Aktywną działalność prowadzą także Koła Gospodyń Wiejskich, koła Polskiego Związku Łowiectwa i Polskiego Związku Wędkarstwa oraz kluby sportowe. Należy kontynuować wspieranie aktywności organizacji. Dostarczają one mieszkańcom szeroki zakres usług w zakresie sportu, kultury, a także rekreacji, zdrowia itd.

Opieka zdrowotna dla mieszkańców Gminy Zagórow realizowana jest w oparciu o trzy przychodnie lekarskie (dwie w Zagórowie i jedna w Trąbczynie). Dodatkowo na terenie Gminy prowadzona jest prywatna praktyka lekarska oraz stomatologiczna. W leki i pozostałe produkty medyczne mieszkańcy mogą zaopatrywać się w 4 aptekach zlokalizowanych w granicach Gminy.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagórowie realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej oraz podejmuje działania mające na celu usamodzielnienie osób i rodzin, a także ich integrację ze środowiskiem. Czynności z zakresu opieki społecznej realizowane są ponadto przez instytucje: Środowiskowe Ognisko Wychowawcze w Zagórowie, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Kopojnie oraz Dom Pomocy Społecznej w Zagórowie. W ramach MGOK funkcjonuje również gminny Klub Seniora.

Polityka mieszkaniowa na terenie Gminy Zagórow oparta jest m.in. Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Zagórow na lata 2023-2035 oraz o Uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Zagórow.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Zagórów przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza do wypełnienia za pomocą narzędzia on-line (wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik nr 2 do opracowania). Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Respondenci składali odpowiedzi od 30 października do 12 listopada 2023 roku.

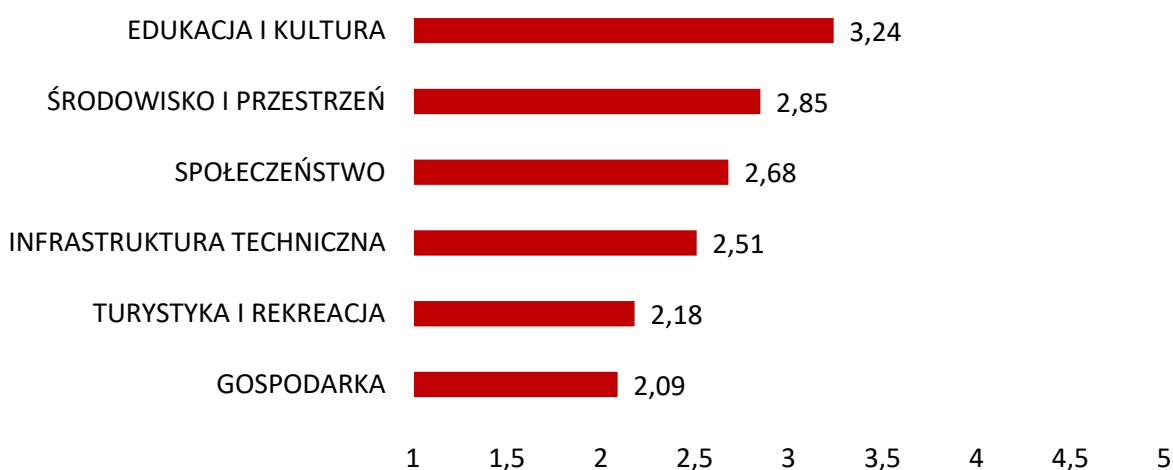
Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 162 ankiety.

Ponad połowę respondentów stanowiły kobiety – 62,3%, natomiast mężczyźni stanowili 37,7% ankietowanych. Pod względem wieku mieszkańców, największa grupa ankietowanych była w przedziale wiekowym od 26 do 35 lat (35,2%) i od 36 do 45 lat (32,7%).

Zdecydowaną większość (66,7%) stanowiły osoby pracujące, 8,6% ankietowanych to przedsiębiorcy, 8% stanowiły osoby bezrobotne. Około 7% osób określało się jako uczeń/student. Najmniejsze grupy stanowili emeryci/renciści (4,3%), rolnicy (3,7%) oraz inne (1,9%).

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W Gminie Zagórów w skali od 1 do 5, mieszkańcy **najkorzystniej** oceniają funkcjonowanie samorządu w zakresie **edukacji i kultury** oraz **środowiska i przestrzeni** (średnie oceny wynosiły odpowiednio 3,24 i 2,85), z kolei **najmniej korzystnie** ocenione zostały obszary **turystyka i rekreacja** oraz **gospodarka** (średnie oceny wynosiły odpowiednio 2,18 i 2,09).

Ryc. 3 Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W każdym z obszarów respondenci odpowiadali na szczegółowe pytania pozwalające określić stan istniejący poszczególnych elementów funkcjonowania Gminy. Najwyżej

i najniżej ocenione elementy w każdym z badanych obszarów zestawione zostały w tabeli poniżej.

Najwyżej spośród wszystkich pytań oceniony został dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (średnia z ocen 3,89). Natomiast **najniższą** średnią ocenę otrzymał dostęp do systemu ścieżek rowerowych (1,57).

Tab. 1 Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

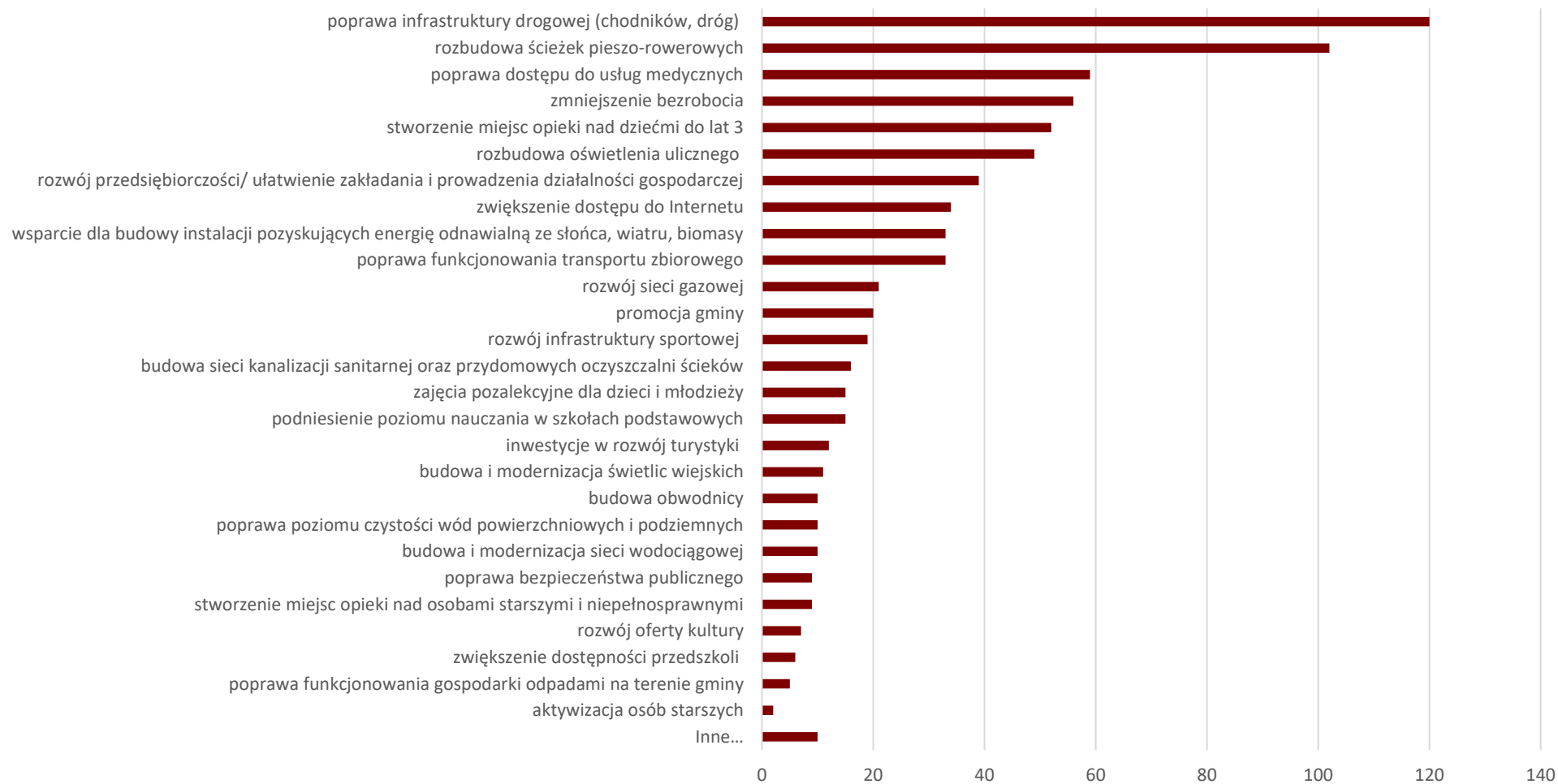
	NAJLEPIEJ OCENIANE:	NAJGORZEJ OCENIANE:
SPOŁECZEŃSTWO	Wsparcie osób starszych oferowane przez Gminę (np. DPS, Kluby Seniora)	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
GOSPODARKA	Dostępność usług na terenie Gminy	Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy
ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	Walory środowiska przyrodniczego w Gminie	Świadomość ekologiczna mieszkańców
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Jakość sieci wodociągowej	Jakość sieci gazowej
TURYSTYKA I REKREACJA	Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	System ścieżek rowerowych
EDUKACJA I KULTURA	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Działalność świetlic wiejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Miasta i Gminy. Mieszkańcy poproszeni zostali o zaznaczenie 5 elementów, które według nich powinny zostać poprawione w pierwszej kolejności. Zdecydowanie najczęściej wskazywaną odpowiedzią była **poprawa infrastruktury drogowej**, którą wskazało 120 ankietowanych. Następnym priorytetem, który wskazały 102 osoby, była **rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych**. Wśród 5 najczęściej wskazywanych odpowiedzi znalazły się również: **poprawa dostępu do usług medycznych** (59 odpowiedzi), **zmniejszenie bezrobocia** (56 odpowiedzi), **stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3** (52 odpowiedzi) oraz **rozbudowa oświetlenia ulicznego** (49 odpowiedzi). Na poniższej rycinie zamieszczony został szczegółowy wykres przedstawiający poruszone wyżej aspekty, a także inne elementy, o których ocenę poproszeni zostali respondenci.

Ryc. 4 Główne priorytety rozwoju Gminy Zagórz według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Ostatnim pytaniem zadany w ankiecie była prośba o wskazanie, co według mieszkańców mogłoby stać się **wizytówką Gminy Zagórow**, a tym samym elementem promującym ją i wyróżniającym w regionie. Pytanie to było w formie otwartej, a więc respondenci mieli możliwość samodzielnego wpisania odpowiedzi. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi wyróżnić można: czystość, drogi gminne, walory przyrodnicze i walory turystyczne.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

- 1) diagnozę strategiczną Gminy Zagórów;
- 2) dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy Zagórów oraz ze źródeł zewnętrznych;
- 3) wyniki badania ankietowego przeprowadzonego w dniach od 30 października do 12 listopada 2023 roku;
- 4) informacje uzyskane podczas wywiadu pogłębionego z przedstawicielami Gminy Zagórów.

Analizę SWOT dla Gminy Zagórów przedstawia poniższe zestawienie.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • blisko 63% powierzchni Gminy zajmują obszary przyrody prawnie chronionej; • bogate walory kulturowe Gminy, w tym obiekty zabytkowe, lokalne tradycje i historia; • rozwinięta sieć wodociągowa (zaspokaja potrzeby blisko 100% mieszkańców); • funkcjonujący na terenie Gminy Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych; • wdrażanie systemu wsparcia dla zdolnych uczniów oraz systemu stypendialnego (w tym Stypendium Burmistrza dla najzdolniejszych uczniów); • działalność MGOPS wspierana przez inne instytucje o charakterze społecznym (Środowiskowe Ognisko Wychowawcze, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne, Dom Pomocy Społecznej); • szeroka sieć OSP na terenie Gminy: duża liczba dobrze zorganizowanych, wyposażonych i licznych jednostek będących lokalną kuźnią aktywności i społecznej odpowiedzialności; • rozwinięta polityka senioralna, w tym funkcjonujący Klub Seniora oraz realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniorów”; • bliskość dwóch węzłów autostrady A2, wpływające na możliwości sprawnego przemieszczania się do większych miast	<ul style="list-style-type: none"> • niezadowalający stan niektórych dróg gminnych i powiatowych; • niewielka łączna długość ścieżek rowerowych na terenie Gminy – stan ten utrudnia wykorzystanie roweru jako środka transportu; • zaledwie 2,2% powierzchni Gminy pokrytej MPZP, skutkujący wzrostem wydawanych decyzji o warunkach zabudowy; brak spójnej i długofalowej polityki przestrzennej w gminie, powstawanie chaosu urbanistycznego; • niski odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej, bardzo niski odsetek osób mających dostęp do sieci gazowej; • wysoki udział obiektów publicznych i prywatnych o niskiej efektywności energetycznej – duże potrzeby termomodernizacyjne; • wysoki odsetek osób zatrudnionych w rolnictwie; praca w rolnictwie postrzegana jako jedyna możliwa droga zawodowa, utrzymywanie gospodarstw tylko ze względu na wielopokoleniowe tradycje i przywiązanie do ziemi; • niekorzystna sytuacja demograficzna (spadek liczby ludności ogółem, ujemne saldo migracji i przyrost naturalny, rosnące senioralne obciążenie demograficzne, spadający odsetek osób w wieku produkcyjnym);

przez mieszkańców m.in. w celach zarobkowych, edukacyjnych, administracyjnych czy zdrowotnych.

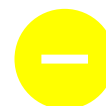
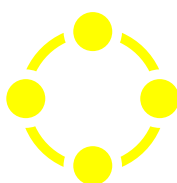
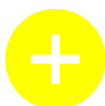
- brak gminnego miejsca opieki dla dzieci do lat 3 – utrudniony powrót do pracy rodziców po urodzeniu dziecka;
- nierówne wyposażenie placówek oświatowych; konieczne działania w zakresie modernizacji i doposażenia;
- Zmniejszający się udział subwencji oświatowej w kosztach funkcjonowania systemu oświaty w Gminie.

SZANSE

- Część północnej granicy Gminy stanowi rzeka Warta – potencjał dla rozwoju turystyczno-rekreacyjnego w związku z ogólnokrajowym trendem dynamicznego rozwoju turystyki aktywnej;
- członkostwo Gminy w związkach i stowarzyszeniach międzygminnych, w tym LGD „Unia Nadwarciańska” – realizacja wspólnych projektów społecznych, turystyczno-rekreacyjnych, kulturalnych i integracyjnych;
- położenie Gminy Zagórów we Wschodnim Obszarze Funkcjonalnym województwa wielkopolskiego, co niesie za sobą dodatkowe możliwości pozyskiwania środków na rozwój lokalny, w tym w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

ZAGROŻENIA

- długa procedura opracowywania MPZP, wpływająca na niebezpieczeństwo dalszego rozwoju chaosu przestrzennego spowodowanego wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy;
- ograniczony wpływ Gminy na stan drogowej infrastruktury powiatowej;
- duża powierzchnia Gminy objęta formami ochrony przyrody jako czynnik ograniczający możliwości intensywnego zagospodarowania;
- zagrożenie wykluczeniem społecznym (głównie wśród seniorów);
- ucieczka osób młodych z obszarów wiejskich do większych miast (przewaga miast w zakresie jakości życia, dostępności usług, wysokości wynagrodzeń itp.);
- postępujące zmiany klimatu skutkujące m.in. anomaliami pogodowymi, suszą, powodzią, podtopieniami, co silnie oddziałuje na branżę rolniczą.

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY ZAGÓRÓW

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2024-2034 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację Gminy. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie strategicznym stworzono misję oraz wizję Gminy Zagórów, które stanowią drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych.

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie co jest naszym priorytetem.

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Zagórów** brzmi następująco:

Gmina Zagórów stwarza atrakcyjne warunki rozwoju gospodarczego, jednocześnie dbając o środowisko naturalne. Korzystne uwarunkowania przyrodnicze i bogate dziedzictwo kulturowe stanowią drugi filar rozwoju Gminy oraz pełnią funkcję promocyjną. Lokalny samorząd dba o swoich mieszkańców, konsekwentnie rozwijając usługi medyczne, społeczne i edukacyjne dostosowane do potrzeb lokalnych społeczności.

W procesie powstawania dokumentu istotne jest również stworzenie **wizji**, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Wizja ukazuje Gminę Zagórów w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

Wizja obrazuje stan docelowy Gminy Zagórów w 2034 roku, ukazuje aspiracje władz i mieszkańców, a także jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Wizja Gminy Zagórów brzmi następująco:

Gmina Zagórów w 2034 roku to miejsce prężnego rozwoju gospodarczego, który oparty jest na nowoczesnym zapleczu infrastrukturalnym i realizacji działalności w zgodzie z naturą. Jednocześnie obszar Gminy jest atrakcyjną destynacją turystyczną o bogatej ofercie rekreacyjnej i kulturowej. Mieszkańcy Gminy Zagórów stanowią zintegrowane społeczeństwo, korzystające z szerokiej oferty usług medycznych, społecznych i edukacyjnych.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Zagórów, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju, określono 3 cele strategiczne, które osiągnięte zostaną poprzez realizację celów operacyjnych. Cele strategiczne i odpowiadające im cele szczegółowe zaprezentowano w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE		
CEL I:	CEL II	CEL III
GMINA ZAGÓRÓW STAWIA NA ROZWÓJ W ZGODZIE Z NATURĄ	GMINA ZAGÓRÓW KORZYSTA Z UWARUNKOWAŃ KULTUROWYCH I TURYSTYCZNO- REKREACYJNYCH	GMINA ZAGÓRÓW STWARZA ATRAKCYJNE WARUNKI DO ŻYCIA MIESZKAŃCÓW
CELE OPERACYJNE		
<p>I.I. Wysoka jakość infrastruktury i sprawna komunikacja w Gminie Zagórów</p> <p>I.II. Przedsiębiorczość siłą napędową Gminy Zagórów</p> <p>I.III. Zrównoważony rozwój uwzględniający uwarunkowania środowiskowe</p>	<p>II.I. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Gminy Zagórów</p> <p>II.II. Turystyka i rekreacja wizytówką Gminy Zagórów</p> <p>II.III. Rozwój działań promocyjnych Gminy Zagórów</p>	<p>III.I. Dostęp do wysokiej jakości usług medycznych oraz społecznych.</p> <p>III.II. Wysoki poziom edukacji oraz wspieranie rozwoju uczniów i nauczycieli.</p> <p>III.III. Szeroka oferta kulturalna Gminy Zagórów dopasowana do potrzeb mieszkańców</p> <p>III.IV Gmina Zagórów bezpiecznym miejscem do życia</p>

CEL STRATEGICZNY I

Cel strategiczny I zakłada, iż Gmina Zagórów stanie się miejscem z rozwiniętą infrastrukturą i czystym środowiskiem. Należy pamiętać, że atrakcyjność przestrzeni jest zależna od wielu czynników. Aby cel ten został zrealizowany zaplanowano szereg kierunków działań przyporządkowanych do 3 celów operacyjnych, które zestawiono w tabeli na kolejnej stronie.

Wyznaczone kierunki pierwszego celu strategicznego dotyczą m.in. na poprawy dostępności oraz jakości infrastruktury technicznej Gminy Zagórów, co ma na celu zwiększenie jakości życia mieszkańców oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów na jej terenie. W kontekście Gminy Zagórów, obserwuje się braki m.in. w infrastrukturze kanalizacyjnej, drogowej czy telekomunikacyjnej. Taki stan rzeczy nie tylko oddziałuje na jakość życia, ale może także wpływać na atrakcyjność Gminy zarówno dla potencjalnych mieszkańców, jak i inwestorów.

Poszczególne miejscowości na terenie gminy winny być odpowiednio skomunikowane. Komfortowy i bezpieczny układ komunikacyjny w Gminie może stanowić jej wizytówkę i wpływać zarówno na dobrostan mieszkańców, jak i atrakcyjność w oczach osób przyjezdnych. Układ drogowy Gminy Zagórów wymaga częściowej modernizacji infrastrukturalnej, by w efektywny sposób spełniać swoją rolę w ramach połączeń wewnątrzgminnych i poza jej granicami.

Jednym z podstawowych założeń pierwszego celu strategicznego jest stymulowanie wzrostu gospodarczego poprzez rozwój przedsiębiorczości. Samorząd Gminy dąży do zwiększenia liczby firm działających na jej terenie, szczególnie poprzez tworzenie korzystnych warunków dla małych i średnich przedsiębiorstw. Większa liczba działających firm przyniesie większe wpływy do budżetu Gminy oraz spowoduje powstanie nowych miejsc pracy dla mieszkańców. Dodatkowo, celem działań jest wsparcie mieszkańców w znalezieniu satysfakcjonującej pracy poprzez rozwijanie ich umiejętności zawodowych i kwalifikacji.

W wymienionych kierunkach zwraca się również uwagę na zrównoważony rozwój przestrzenny. W celu prowadzenia racjonalnej polityki przestrzennej, dążąc do zachowania ładu przestrzennego, a także chcąc zapewnić mieszkańcom dostęp do wysokiej jakości infrastruktury, konieczne jest opracowanie odpowiednich dokumentów planistycznych.

Globalne ocieplenie jest skutkiem generowania energii z wysokoemisyjnych i wyczerpywalnych paliw kopalnych. W związku z tym samorządy w coraz większym stopniu przywiązują wagę do ekologicznych inwestycji. Do takich zalicza się instalacje odnawialnych źródeł, które mają coraz większy udział w produkcji energii elektrycznej na świecie.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz rezultatów i ich wskaźników, znajduje się w tabelach na kolejnych stronach.

CEL STRATEGICZNY I: GMINA ZAGÓRÓW STAWIA NA ROZWÓJ W ZGODZIE Z NATURĄ

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów
I.1. Wysoka jakość infrastruktury i sprawna komunikacja w Gminie Zagórz	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i rozbudowa dróg gminnych; • Modernizacja i rozbudowa gminnej infrastruktury drogowej (chodniki, oświetlenie drogowe); • Rozbudowa systemu ścieżek rowerowych i dróg dla pieszych wraz z infrastrukturą towarzyszącą; • Montaż urządzeń podnoszących poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym (bezpieczne przejścia dla pieszych, lustra, monitoring, sygnalizacja świetlna); • Współpraca z zarządcami dróg ponadlokalnych w celu powstania i modernizacji infrastruktury drogowej (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne); • Tworzenie infrastruktury sprzyjającej korzystającym z transportu publicznego, utrzymanie oraz rozwój komunikacji zbiorowej, w tym we współpracy z innymi jednostkami; • Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; • Wsparcie działań związanych ze zwiększeniem dostępu do Internetu szerokopasmowego dla mieszkańców i przedsiębiorców; 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa drogowego i komfortu przemieszczania się wewnątrz i na zewnątrz Gminy dzięki wysokiej jakości infrastrukturze drogowej i przydrożnej oraz komunikacji publicznej; • Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców przemieszczających się z wykorzystaniem ciągów pieszo-rowerowych; • Zmniejszenie częstotliwości awarii na sieci wodociągowej dzięki prowadzonej modernizacji; • Poprawa funkcjonowania gospodarki ściekowej na terenie Gminy oraz zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego; • Poprawa dostępności architektonicznej budynków użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami oraz specjalnymi potrzebami; • Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości sieci internetowej na terenie Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg (km). • Długość wybudowanych/zmodernizowanych chodników (km). • Długość wybudowanych ścieżek i dróg pieszo-rowerowych (km). • Liczba urządzeń podnoszących poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym (szt.) • Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km). • Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej (%). • Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km). • Udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej (%). • Liczba budynków bez barier architektonicznych (szt.).

	<ul style="list-style-type: none"> • Budynki użyteczności publicznej w pełni dostępne dla osób ze specjalnym potrzebami; usunięcie barier architektonicznych (np. poprzez zamontowanie wind, podjazdów w budynkach użyteczności publicznej, usunięcie progów, krawężników); • Współpraca z dostawcami gazu w celu zwiększenia dostępności mieszkańców oraz obiektów użyteczności publicznej do sieci gazowej. 		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba miejscowości w Gminie objętych systemem komunikacji zbiorowej (szt.). • Liczba mieszkańców korzystających z Internetu szerokopasmowego (os.). • Udział mieszkańców mających dostęp do sieci gazowej (%).
<p>I.II. Przedsiębiorczość siłą napędową Gminy Zagórów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych stanowiących potencjał do rozwoju gospodarczego Gminy; • Stworzenie kompleksowej oferty gospodarczej, zachęcającej do powstawania nowych przedsiębiorstw i inwestycji przy wykorzystaniu nowych technologii; • Aktywne działania na rzecz przyciągania inwestorów, m.in. poprzez stworzenie systemu zachęt podatkowych i finansowych dla nowych przedsiębiorców; • Wdrażanie instrumentów służących podnoszeniu kwalifikacji, nabywaniu kompetencji i zdobywaniu doświadczenia zawodowego mieszkańców, w szczególności osób młodych; • Stworzenie bazy/platformy innowacyjno-promocyjnej dla przedsiębiorców, w tym usługodawców lokalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu przedsiębiorczości na terenie Gminy i tym samym jej gospodarczy rozwój; • Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, przyciągającej nowych przedsiębiorców; • Wzrost gospodarczy w wyniku zwiększającej się liczby przedsiębiorstw działających w różnych dziedzinach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.) • Stopień bezrobocia na terenie Gminy (%)

I.III. Zrównoważony rozwój uwzględniający uwarunkowania środowiskowe

- Opracowanie Planu Ogólnego, który zawierał będzie wytyczne do prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej, odpowiadającej na wyzwania Gminy Zagórów;
  - Opracowanie nowych i aktualizacja istniejących MPZP;
  - Działania związane z zachowaniem i rozwojem bioróżnorodności i dbaniem o tereny objęte formami ochrony przyrody;
  - Rozwój odnawialnych źródeł energii (m.in. instalacji fotowoltaicznych) na budynkach użyteczności publicznej;
  - Dążenie do określenia możliwości wykorzystania, a w konsekwencji wykorzystywanie energii geotermalnej m.in. do ogrzewania budynków użyteczności publicznej;
  - Działania na rzecz ograniczenia niskiej emisji (programy dotacyjne do wymiany pieców, do budowy fotowoltaiki i inne);
  - Retencjonowanie wód opadowych poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury;
  - Poprawa czystości, jakości i funkcjonowania parków i terenów zieleni;
  - Organizacja szkoleń, spotkań i warsztatów dla rolników dotyczących prowadzenia gospodarstw w sposób neutralny dla środowiska i dostosowania produkcji rolniczej do zmian klimatu;
  - Działalność edukacyjna w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców m.in. w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami
- Zagospodarowanie przestrzeni w sposób tworzący harmonijną całość, uwzględniający w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne;
  - Wysoka efektywność energetyczna i zwiększenie samowystarczalności energetycznej Gminy dzięki pozyskiwaniu energii z odnawialnych źródeł;
  - Utrzymanie dobrej jakości powietrza oraz brak występujących przekroczeń zanieczyszczeń w powietrzu, dzięki wykorzystywaniu nowoczesnych i ekologicznych źródeł ciepła;
  - Zmiana nawyków społecznych na bardziej proekologiczne i wsparcie mieszkańców w przechodzeniu na ekologiczne źródła energii, w tym odnawialne;
  - Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej i zachowanie odpowiednich stosunków wodnych;
  - Adaptacja do zmian klimatu i zwiększenie odporności na klęski żywiołowe oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom powodzi i suszy;
  - Zwiększenie powierzchni zielonej i niebieskiej infrastruktury, a także
- Opracowanie planu ogólnego (szt.)
  - Udział pokrycia powierzchni Gminy przez MPZP (%).
  - Liczba zainstalowanych urządzeń OZE w sektorze publicznym (szt.).
  - Liczba wymienionych źródeł ciepła przy wsparciu Gminy (szt.).
  - Poziom zanieczyszczenia pyłami PM10 i PM2,5 (µm).
  - Liczba powstałych obiektów małej retencji wodnej (szt.).
  - Liczba przeprowadzonych szkoleń, spotkań, warsztatów dla rolników (szt.).
  - Liczba przeprowadzonych akcji z zakresu edukacji ekologicznej (szt.).

komunalnymi, odpadami porolniczymi, prawidłowego odprowadzania ścieków bytowych, retencji wód opadowych, a także skutków zdrowotnych i środowiskowych stosowania złej jakości opału.

poziomu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych również na terenach prywatnych;

- Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł rolniczych dzięki nowoczesnemu rolnictwu i uprawom ekologicznym.

CEL STRATEGICZNY II

Gmina Zagórów charakteryzuje się dużym potencjałem turystyczno-rekreacyjnym oraz bogatym dziedzictwem kulturowym. W odpowiedzi na wyzwania związane z tymi uwarunkowaniami rozwojowymi, zaplanowano 3 cele operacyjne powiązane z jej atutami, które znajdują się na kolejnych stronach.

Na obszarze Gminy występują rozmaite formy ochrony przyrody. Nadwarciański Park Krajobrazowy, Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu czy obszary Natura 2000 stanowią bazę do rozwinięcia potencjału turystycznego i promocji Gminy. Należy jednak pamiętać, by planowane działania w zakresie turystyki na obszarach form ochrony przyrody były zharmonizowane z właściwościami gatunków, ekosystemów, krajobrazów oraz dóbr naturalnych zgodnie z zasadami trwałego i zrównoważonego rozwoju. Na obszarze Gminy Zagórów zlokalizowane są również różnego rodzaju obiekty zabytkowe, a ich potencjał kulturowy i edukacyjny sprawia, że mogą pełnić ważną rolę w planowaniu tematycznych szlaków.

Miejsko Gminny Ośrodek Kultury oraz Biblioteka Publiczna w Zagórowie to instytucje, które oferują szeroką gamę usług o charakterze kulturalno-społecznym. Warte podkreślenia są przede wszystkim inicjatywy wykorzystujące lokalne walory tradycyjno-kulturowe (zespoły artystyczne, organizowanie imprez tematycznych). Tego rodzaju działania mają pozytywny wpływ na budowanie tożsamości lokalnej mieszkańców i zwiększają ich przywiązanie do danego obszaru. W związku z tym samorząd gminny powinien wspierać projekty kulturowe, które mogą być również częścią działań promocyjnych gminy w skali regionalnej.

Drugi cel strategiczny obejmuje wielokanałową promocję walorów Gminy, która ma mieć pośredni wpływ na rozwój gospodarczy oraz turystyczny na terenie Gminy. Ze względu na jej charakter, należy również promować produkty lokalne oraz zwiększać świadomość historii i tradycji regionu, zarówno wśród społeczności lokalnej, jak i odwiedzających gości. Promowanie cyklicznych wydarzeń na szerszą skalę ma zachęcić większe grono turystów do odwiedzenia Gminy Zagórów. Materiały promocyjne pomogą w przekazywaniu informacji na temat atrakcji znajdujących się na jej terenie oraz zachęcą do skorzystania z oferty gastronomicznej i noclegowej. Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy ma nie tylko skupiać się na ruchu turystycznym, lecz również zachęcać do zainwestowania, zamieszkania i pracowania na jej terenie.

Bogate dziedzictwo kulturowe oraz walory przyrodnicze stwarzają potencjał do rozwoju agroturystyki oraz turystyki rekreacyjnej. Zaplanowane działania obejmują wsparcie dla dziedzictwa lokalnego i rozwoju kultury. Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej nie jest ukierunkowany jedynie na osoby odwiedzające gminę, lecz także umożliwia mieszkańcom różnorodne spędzanie wolnego czasu.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz rezultatów i ich wskaźników, znajduje się w tabelach na kolejnych stronach.

CEL STRATEGICZNY II: GMINA ZAGÓRÓW KORZYSTA Z UWARUNKOWAŃ KULTUROWYCH I TURYSTYCZNO-REKREACYJNYCH

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów
II.I. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Gminy Zagórz	<ul style="list-style-type: none"> Adaptacja budynku po młynie (budynek ujęty w rejestrze zabytków gminy Zagórz) na siedzibę Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Zagórz oraz utworzenie Muzeum Ziemi Zagórzowskiej; Renowacja i oznaczenie (tablice informacyjne) części zabytków; Poszerzenie oferty wydarzeń kulturowych wyróżniających Gminę Zagórz, wsparcie i rozwój wydarzeń kulturowych wpisanych w gminny kalendarz kulturalny; Kształtowanie tożsamości lokalnej (wspieranie lokalnych tradycji/folkloru, m.in. muzyka chóralna i orkiestrowa) we współpracy m.in. z Kołami Gospodyń Wiejskich i rolnikami; Rozwój Miejskiego Targowiska w Zagórzowie, na którym realizowana będzie sprzedaż bezpośrednia od rolników oraz sprzedaż produktów lokalnych (m.in. gęsiny stanowiącej lokalny przysmak). 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost rozpoznawalności Gminy dzięki wykorzystaniu jej zasobów kulturowych i dziedzictwa lokalnego; Poszerzenie oferty kulturalnej dopasowanej do potrzeb mieszkańców ze wszystkich grup wiekowych; Integrowanie mieszkańców i wzmocnienie tożsamości lokalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zaadaptowanych/no wo powstałych obiektów na potrzeby Muzeum (szt.). Liczba uczestników zorganizowanych imprez i wydarzeń kulturalnych (os.) Liczba inicjatyw związanych ze wsparciem lokalnych tradycji/folkloru (szt.) Liczba wystawców na lokalnym targowisku (szt.)
II.II. Turystyka i rekreacja wizytówką Gminy Zagórz	<ul style="list-style-type: none"> Działanie na rzecz rozwoju turystyki rekreacyjnej m.in. w oparciu o Nadwarciański Park krajobrazowy, Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu czy Obszary Natura 2000; 	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej na terenie Gminy, w oparciu o nowoczesną infrastrukturę rekreacyjną, sportową i wypoczynkową, spełniającą oczekiwania odwiedzających Gminę i jej mieszkańców oraz sprzyjającej 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc noclegowych oraz obiektów agroturystycznych i gastronomicznych

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój zaplecza turystycznego, w szczególności sektora usług hotelarskich, agroturystycznych i gastronomicznych; • Wyznaczenie gminnych szlaków rekreacyjno-edukacyjnych; • Modernizacja, budowa i rozbudowa infrastruktury sportowej (m.in. boisk wielofunkcyjnych). 	<p>nawiązywaniu i pogłębianiu relacji i kontaktów społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie lokalnych tradycji i historii Gminy; • Zachęcenie do zainwestowania przez nowych przedsiębiorców oraz deweloperów. 	<p>na terenie Gminy (szt.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba turystów korzystających z bazy noclegowej (os.); • Długość wyznaczonych gminnych szlaków rekreacyjno-edukacyjnych (km); • Liczba nowych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowej (szt.)
<p>II.III. Rozwój działań promocyjnych Gminy Zagórów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promocja turystyczno-rekreacyjnej funkcji rzeki Warty; • Opracowanie aplikacji oraz strony internetowej z informacjami o terenach inwestycyjnych, turystyce, możliwościach wypoczynku oraz ciekawostkach historycznych (np. forma podcastów, kanału wideo, strony w mediach społecznościowych); • Promocja lokalnej twórczości kulturalnej, a także dążenie do wypromowania wartościowego produktu lokalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie zainteresowania Gminą i wzrost jej rozpoznawalności, a w konsekwencji napływ nowych mieszkańców oraz przedsiębiorców; • Wzrost rozpoznawalności Gminy dzięki wykorzystaniu jej zasobów kulturowych i dziedzictwa lokalnego (w tym produktów lokalnych); • Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie lokalnych tradycji i historii Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych inicjatyw promujących Gminę (szt.); • Liczba kanałów wykorzystywanych do promocji Gminy (szt.); • Liczba pobrań aplikacji (szt.); • Liczba odsłon strony internetowej (szt.).

CEL STRATEGICZNY III

Jakość życia mieszkańców danej gminy w dużym stopniu uwarunkowana jest poziomem usług edukacyjnych, zdrowotnych oraz społecznych. Na obszarze Gminy Zagórów nie funkcjonuje miejsce opieki nad dziećmi do lat 3 w postaci żłobka. Powstanie dodatkowego publicznego żłobka umożliwi rodzicom szybsze podjęcie pracy oraz zapewni profesjonalną opiekę nad dzieckiem wraz z realizacją zajęć dodatkowych. W Gminie Zagórów, podobnie jak w całym kraju, obserwuje się zjawisko starzenia się społeczeństwa. Powoduje to zmianę zapotrzebowania na usługi społeczne. W tym celu potrzebna jest rozbudowana oferta społeczna, która będzie odpowiadać na potrzeby każdej grupy społeczności gminnej: zawodowej, wiekowej czy zróżnicowanej ze względu na płeć, sytuację rodzinną lub materialną, a także osób narażonych na wykluczenie społeczne. Aktywizacja społeczna i profilaktyka zdrowotna mają być realizowane w ramach kierunków działań dedykowanych dla wymienionych grup społecznych.

Opieka zdrowotna to bardzo ważny aspekt życia mieszkańców, w szczególności biorąc pod uwagę rosnący odsetek osób w wieku emerytalnym. Na zdrowie mieszkańców można wpłynąć poprzez organizację transportu dla osób ze szczególnymi potrzebami do placówek zdrowotnych, prowadzenie programów profilaktycznych, promocję zdrowia oraz tworzenie warunków do rozwoju opieki specjalistycznej. Gmina będzie dążyć do zapobiegania wykluczeniu społecznemu, zachęcać do różnych form aktywności oraz zapewniać odpowiednią opiekę dla osób starszych oraz osób ze szczególnymi potrzebami.

Rozwój nie jest możliwy bez wysokiej jakości edukacji. Jakość kształcenia ma wpływ na przyszłość każdego młodego człowieka, ale również kształtuje rynek pracy i przedsiębiorczość mieszkańców. Poprawa jakości infrastruktury szkolnej, wyposażenia placówek i wsparcie rozwoju kompetencji nauczycieli przekłada się na jakość nauczania oraz wyniki osiągane przez uczniów. Szkoły na terenie Gminy stanowiąc będą również miejsce do rozwijania pasji i zainteresowań uczniów poprzez zajęcia pozalekcyjne oraz efektywny system stypendialny.

Samorząd terytorialny powinien organizować cykliczne wydarzenia o charakterze rekreacyjno-integracyjnym, których efektem będzie zacieśnianie więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami i budowanie tożsamości lokalnej wśród nowo zamieszkałej ludności. Spotkania te mogą również pełnić formę forów dyskusyjnych, na których rozwiązywane będą problemy mieszkańców.

Kierunki określone w trzecim celu strategicznym zwracają również uwagę na istotę rozwoju oferty kulturalnej i sportowej dla każdej grupy społecznej, w oparciu o istniejącą infrastrukturę, a także jej rozbudowę. Ważne jest dalsze wspieranie i zaangażowanie organizacji pozarządowych. Zaplecze lokalowe o dobrym standardzie podnosi jakość oferowanych usług. Przedstawione kierunki działań mają na celu wzbogacenie życia

społeczności lokalnej, integrację mieszkańców, a także promowanie aktywnego stylu życia.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz rezultatów i ich wskaźników, znajduje się w tabelach na kolejnych stronach.

CEL STRATEGICZNY III: GMINA ZAGÓRÓW STWARZA ATRAKCYJNE WARUNKI DO ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów
III.1. Dostęp do wysokiej jakości usług medycznych oraz społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Powstanie placówki opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie Gminy; • Organizacja dowozu do placówek opieki zdrowotnej dedykowanego osobom ze specjalnymi potrzebami; • Tworzenie warunków do rozwoju podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej; • Zwiększenie dostępu oraz poszerzenie oferty usług opiekuńczych, opieki specjalistycznej i rehabilitacji; • Poszerzenie zakresu działań gminnej polityki senioralnej we współpracy z funkcjonującym Klubem Seniora (zapewnienie seniorom miejsc rekreacji ruchowej dla umożliwienia regularnej aktywności ruchowej, promowanie aktywności edukacyjno-kulturalnej dla seniorów); • Zwiększenie dostępności do usług w zakresie zdrowia psychicznego dla dzieci i dorosłych; • Rozwój sieci świetlic terapeutycznych i środowiskowych w Gminie; • Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami i promocja zdrowia, w tym aktywnego trybu życia; • Wspieranie przez Gminę programów nieobowiązkowych szczepień oraz programów profilaktyki zdrowotnej i badań przesiewowych, we współpracy z podmiotami medycznymi; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie bezrobocia wśród mieszkańców poprzez wzmocnienie systemu opieki nad najmłodszymi dziećmi; • Przyciągnięcie nowych mieszkańców z małymi dziećmi dzięki zapewnieniu ścieżki rozwoju dziecka od 3 roku życia, aż do momentu ukończenia szkoły podstawowej; • Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej; • Poszerzenie oferty specjalistycznych konsultacji i badań diagnostycznych; • Zapewnienie możliwości szybkiego powrotu do aktywności zawodowej dla młodych rodziców; • Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niesamodzielnych; • Ułatwiony dostęp do specjalistów psychiatrycznych i psychologów; • Stworzenie nowych i rozwój istniejących miejsc aktywności 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z dojazdu do lekarza specjalisty (os.). • Liczba specjalizacji dostępnych w placówkach medycznych na terenie gminy (szt.). • Liczba dostępnych miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 (szt.). • Liczba inicjatyw związanych z aktywnością edukacyjno-kulturalną dla seniorów (szt.). • Liczba placówek świadczących usługi wsparcia rodziny (szt.). • Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych (os.). • Liczba realizowanych programów profilaktycznych (szt.).

	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie inicjatyw służących integracji międzypokoleniowej, przy wykorzystaniu istniejących potencjałów m.in. w zakresie KGW, OSP i innych organizacji pozarządowych. 	<p>i integracji dla różnych grup społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redukcja problemów związanych z uzależnieniami oraz wzrost świadomości zdrowotnej społeczności lokalnej; • Aktywizacja mieszkańców i poprawa warunków życia na obszarach wiejskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z programów profilaktycznych (os.). • Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych dotyczących zdrowia i uzależnień (szt.). • Liczba realizowanych projektów aktywizacyjnych na obszarach wiejskich (szt.).
<p>III.II. Wysoki poziom edukacji oraz wspieranie rozwoju uczniów i nauczycieli.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój, rozbudowa i modernizacja placówek przedszkolnych i szkolnych (m.in. termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła); • Poszerzenie bazy opieki specjalistycznej w placówkach edukacyjnych (np. psycholog, pedagog, logopeda) poprzez wygospodarowanie odpowiednich miejsc oraz zatrudnienie specjalistów; • Wypracowanie systemowych rozwiązań na rzecz wsparcia uczniów uzdolnionych oraz zmagających się z trudnościami w nauce; • Organizacja zajęć pozalekcyjnych pozwalających na rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów; • Utworzenie stołówek szkolnych oferujących zdrowe posiłki dla uczniów; • Zapewnienie efektywnego nauczania języków obcych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie możliwości powrotu na rynek pracy dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym; • Poprawa jakości bazy oświatowej, metod nauczania oraz rozwój kompetencji nauczycieli umożliwiających edukację na wysokim poziomie; • Wyższy poziom opieki w zakresie zdrowia publicznego; • Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z problemami w nauce; • Zapewnienie ciekawej i rozwijającej dodatkowe umiejętności oferty zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba poddanych modernizacji lub doposażonych placówek oświatowych (szt.). • Liczba odbywających się zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (szt.). • Wyniki egzaminów ósmoklasisty. • Liczba uczniów objętych systemem stypendialnym (os.). • Liczba zorganizowanych wymian międzynarodowych dla

	<ul style="list-style-type: none"> • Wymiana międzynarodowa dzieci i młodzieży z gminami partnerskimi; • Wsparcie rozwoju kompetencji nauczycieli poprzez stworzenie systemu szkoleń i programu motywacyjnego; • Doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne, w celu podwyższenia poziomu nauczania; • Wsparcie szkolnych inicjatyw związanych z wolontariatem. 	<p>pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży zgodnie z ich zainteresowaniami;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja młodzieży w kontekście zaangażowania w sprawy społeczne. 	<p>dzieci i młodzieży z gminami partnerskimi (szt.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli/opiekunów biorących udział w szkoleniach (os.). • Liczba zrealizowanych inicjatyw związanych z wolontariatem (szt.).
<p>III.III. Szeroka oferta kulturalna Gminy Zagórów dopasowana do potrzeb mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej; • Poszerzenie oferty instytucji kultury dla wszystkich grup wiekowych; • Zaprojektowanie i wdrażanie polityki integracyjnej środowisk wielokulturowych; • Wspieranie i większe zaangażowanie organizacji pozarządowych – powierzanie szerszego spektrum zadań własnych gminy organizacjom pozarządowym (zwłaszcza w takich obszarach jak: ochrona socjalna osób niepełnosprawnych, aktywizacja osób starszych i/lub ze stwierdzoną niepełnosprawnością, kultura, historia lokalna, społeczności lokalne) oraz stworzenie warunków lokalowych; • Włączające działania społeczne i kulturalne we współpracy z LGD „Unia Nadwarciańska” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zainteresowania mieszkańców odbywającymi się na terenie Gminy wydarzeniami w oparciu rozwiniętą infrastrukturę i szeroką ofertę; • Zwiększenie integracji społeczności lokalnej; • Zaangażowania mieszkańców w życie i rozwój Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba oferowanych zajęć przez MGOK oraz Bibliotekę (szt.). • Liczba uczestników zajęć organizowanych przez jednostki kultury (os.). • Liczba funkcjonujących organizacji pozarządowych (szt.). • Liczba wspólnych inicjatyw i wydarzeń realizowanych w ramach współpracy gminnych jednostek organizacyjnych z organizacjami samorządowymi (szt.).

**III.IV Gmina
Zagórzów
bezpiecznym
miejscem do
życia**

- Rozbudowa i modernizacja monitoringu miejskiego;
- Wsparcie rozwoju działań policji i OSP w kontekście zwalczania przestępczości i zagrożeń w miejscach szczególnie niebezpiecznych;
- Popularyzacja i zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych, gospodarstwach domowych i sektorze przedsiębiorstw.

- Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców
- Podniesienie poziomu cyfryzacji Gminy.

- Spadek liczby popełnianych przestępstw i wykroczeń na terenie Gminy (szt.)
- Liczba mieszkańców korzystających z gminnych e-usług.

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Zagórów oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Gmina Zagórów jest gminą miejsko-wiejską położoną na granicy 4 powiatów, co daje bliską odległość do większych ośrodków miejskich, jakimi są Konin (30 km) oraz Września (35 km). Powierzchnia Gminy wynosi 159,6 km². Jej obszar podzielony jest na 29 sołectw. Siedzibą Gminy jest miejscowość Zagórów, która cechuje się największą intensywnością zabudowy. Dominujący udział w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy mają tereny rolnicze, które zajmują ok. 72% powierzchni, natomiast powierzchnia lasów wynosi 22%. Z punktu widzenia rozwoju Gminy istotne są przede wszystkim tereny położone przy głównych ciągach komunikacyjnych, które mogą być atrakcyjne dla potencjalnych przedsiębiorców m.in. w zakresie możliwości transportowych – mogą się po nich poruszać cięższe pojazdy. Z kolei cenny przyrodniczo obszar stanowi Nadwarciański Park Krajobrazowy, Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Obszary Natura 2000: „Ostoja Nadwarciańska” i „Dolina Środkowej Warty”. Występowanie tego typu form ochrony przyrody wiąże się ze szczególnymi wymogami w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej, a w szczególności z ograniczeniem niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy.

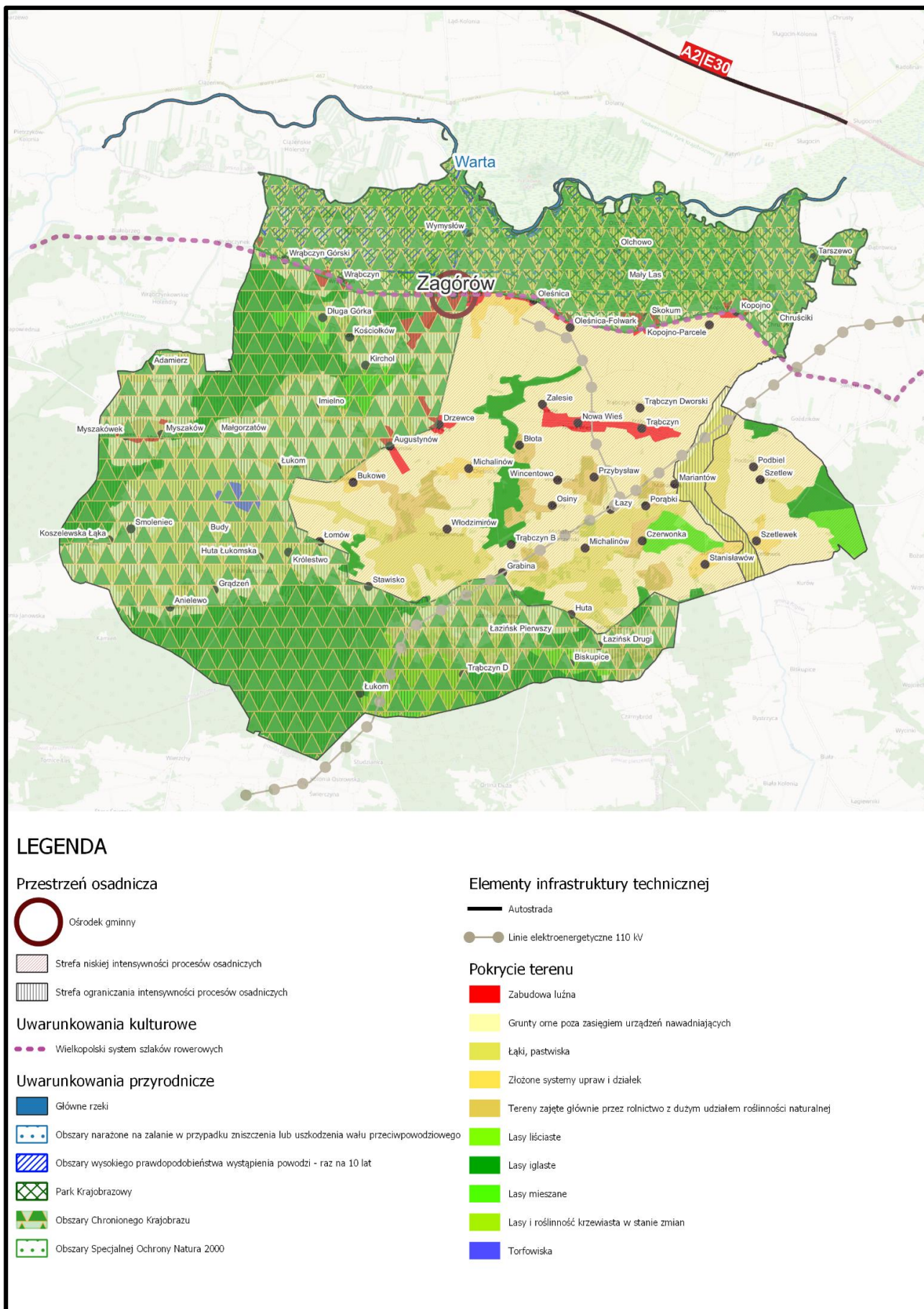
Zdecydowana większość obszaru Gminy, obejmująca rejon południowy, zachodni i północny odznacza się ograniczaniem intensywności procesów osadniczych. Strefa niskiej intensywności procesów osadniczych dotyczy rejonu centralnego i wschodniego Gminy.

Tereny zabudowane stanowią niewielki udział struktury użytkowania terenu i występują w większości w postaci luźnych zabudowań zlokalizowanych wzdłuż dróg gminnych i powiatowych, charakterystycznych dla obszarów wiejskich. Układy osadnicze rozwinięte są w największym stopniu w miejscowościach Zagórów, Oleśnica, Kopojno, Zalesie, Nowa Wieś i Trąbczyn.

Na terenie Gminy Zagórów usytuowane są obiekty ponadlokalnej infrastruktury technicznej, tj. linie elektroenergetyczne WN 110 kV wraz z głównym punktem zasilania.

Mapa poglądowa przedstawiająca strukturę funkcjonalno-przestrzenną znajduje się na kolejnej stronie. Mapa modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowi załącznik nr 4 do Strategii.

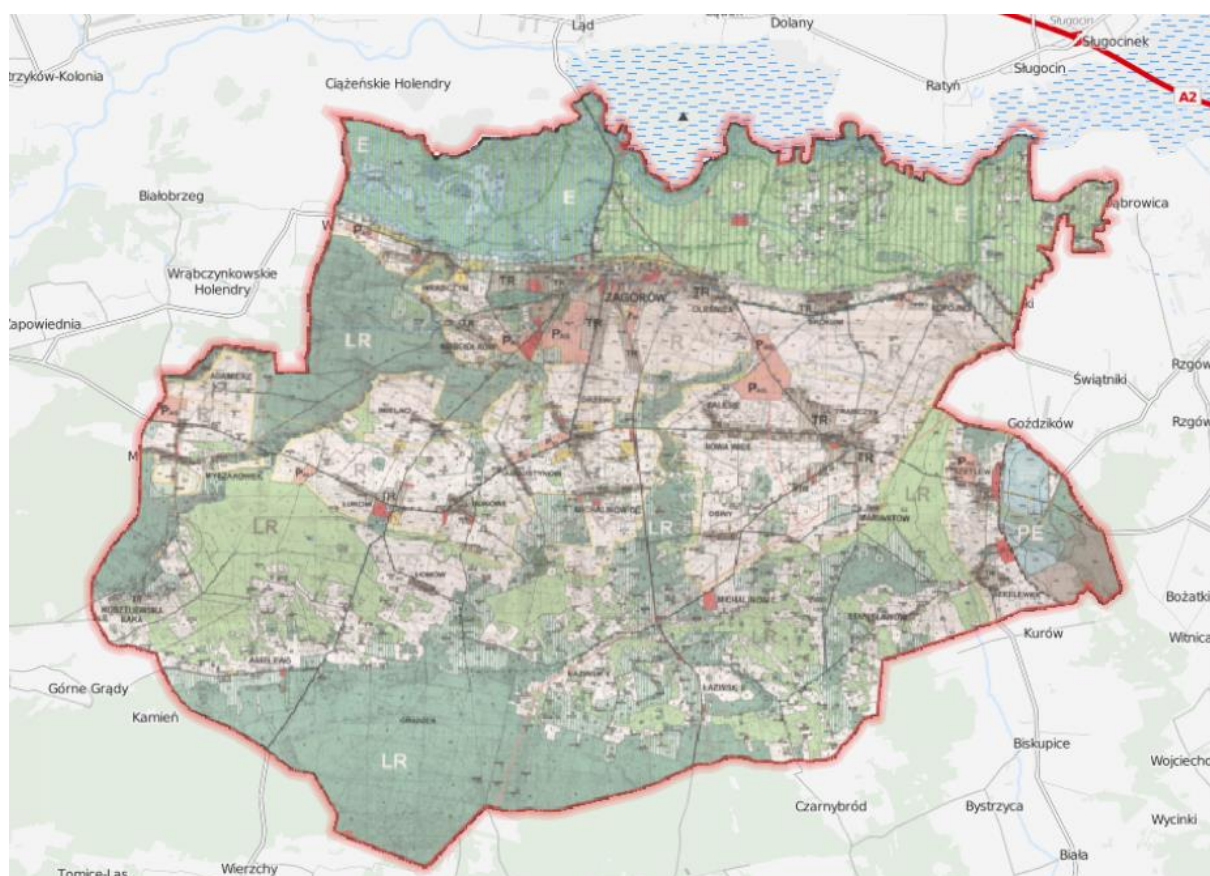

Ryc. 5 Poglądowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Zagórz

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k oraz danych PZPWW.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym określającym kierunki zagospodarowania przestrzennego w Gminie Zagórz jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zagórz uchwalone dnia 28.12.2006 roku Uchwałą Rady Miejskiej Zagórz Nr III/10/2006. Zgodnie z rysunkiem Studium dalszy rozwój przestrzenny Gminy Zagórz będzie kontynuowany w oparciu o dotychczasowe zagospodarowanie. Istniejący potencjał gospodarczy Gminy w postaci zasobów przestrzennych związanych z produkcją rolniczą, w naturalny sposób predysponuje do rozwoju funkcji rolniczych. W układzie sieci osadniczej wiodącą rolę pełnić będzie miejscowość Zagórz, która pozostanie ośrodkiem usług ponadlokalnych. Zagórz, wspólnie z Kopojnem, Oleśnicą i Wrąbczynem oprócz funkcji osiedleńczo-rolnych pełnić mogą funkcje ośrodków rekreacyjnych, związanych z walorami przyrodniczymi i kulturowymi rzeki Warty.

Ryc. 6 Uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego w Gminie Zagórz

Źródło: <https://sip.gison.pl/zagorow>

Poza uwarunkowaniami o znaczeniu lokalnym i wynikającymi z nich kierunkami zagospodarowania, kształtowanie polityki przestrzennej opiera się również na rekomendacjach zawartych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego (PZPWW). Zgodnie z jego zapisami, Gmina Zagórz została zaklasyfikowana do dwóch obszarów funkcjonalnych: Wiejski Obszar Funkcjonalny oraz Wschodni Obszar Funkcjonalny.

PZPWW wyznacza następujące cele polityki przestrzennej dla Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego:

- Cel 1. Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi
- Cel 2. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- Cel 3. Ochrona dziedzictwa kulturowego
- Cel 4. Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego
- Cel 5. Poprawa dostępności komunikacyjnej
- Cel 6. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej

Dla każdego z wymienionych celów, PZPWW określa zasady zagospodarowania. Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje w zakresie zagospodarowania przestrzennego, istotne dla Gminy Zagórów, które uwzględniane będą przy realizacji niniejszej Strategii:

- W zakresie poprawy jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi:
  - zachowanie zwartej charakteru zabudowy poprzez uzupełnianie zabudowy w jednostkach osadniczych: w miastach powiatowych, małych miastach i wsiach,
  - rozwój zabudowy na obszarach o wysokich predyspozycjach do zainwestowania, przede wszystkim w granicach ośrodków powiatowych i gminnych, a także położonych w zasięgu aglomeracji kanalizacyjnych i dróg publicznych,
  - ograniczanie rozwoju zabudowy w obrębie terenów leśnych i otwartych terenów rolnych,
  - dostosowanie powierzchni nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę o zróżnicowanych funkcjach do faktycznego zapotrzebowania, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, drogowych i infrastrukturalnych oraz kulturowych, jak również prognoz demograficznych,
  - zachowanie lub przywracanie czytelności historycznych układów przestrzennych, urbanistycznych i ruralistycznych, z podkreśleniem charakterystycznych elementów kompozycyjnych, w tym m.in.: zabytkowych centrów miast z rynkami i siatką ulic, dominant przestrzennych, układów zieleni czy stawów w centrach wsi,
  - kształtowanie nowej architektury z poszanowaniem cech architektury lokalnej, w tym m.in.: formy i skali obiektów, materiałów budowlanych i kolorystyki,
  - komponowanie zieleni z zachowaniem rodzimych gatunków roślin, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymania dominacji zieleni wysokiej nad zabudową na terenach wiejskich,

- ochrona przestrzeni pól uprawnych stanowiących otwarte przestrzenie pomiędzy terenami zabudowanymi lub wskazanymi do zabudowy,
- ochrona charakterystycznych elementów krajobrazu wiejskiego – alei drzew, parków, cmentarzy, układu dróg, kapliczek i krzyży przydrożnych oraz zabudowy o wiejskim charakterze,
- wprowadzanie zalesień, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych na obszarach rozległych upraw rolnych;
- realizacja działań rewitalizacyjnych,
- wyznaczanie obszarów rewitalizacji obejmujących przede wszystkim obszary o wysokich wartościach historycznych i kulturowych, szczególnie zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych.
- W zakresie ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
  - zachowanie dużych zwartych obszarów najlepszych kompleksów glebowo-rolniczych dla celów produkcji rolnej,
  - ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych o najwyższej przydatności dla celów produkcji rolnej na cele nierolnicze poza obszarami zwartej zabudowy,
  - ochrona gleb przed erozją;
  - zachowanie terenów łąk i pastwisk jako trwałych użytków zielonych,
  - zapobieganie dewastacji i ograniczanie nadmiernej eksploatacji łąk i pastwisk;
  - zachowanie istniejących zbiorników wodnych i cieków oraz przywracanie ich drożności,
  - zachowanie istniejących ekosystemów zależnych od wód (mokradłowych) oraz dolin rzek i małych cieków w dotychczasowym sposobie użytkowania,
  - zwiększanie lesistości, w tym w szczególności wyznaczanie terenów przeznaczonych do zalesienia na obszarach predysponowanych,
  - eliminowanie zanieczyszczeń pochodzących z produkcji rolniczej,
  - wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień, w szczególności w zasięgu łądowych korytarzy ekologicznych, na miedzach i wzdłuż dróg.
- W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego:
  - poszerzanie rejestru zabytków o układy urbanistyczne miast oraz układów ruralistycznych specyficznych dla wielkopolskiego osadnictwa,
  - wyznaczanie i określanie zasad ochrony otoczenia obiektów wartościowych oraz charakterystycznych elementów struktury krajobrazu: osi widokowych, dominant przestrzennych i panoram miejscowości, w tym pozostawienie obszarów niezainwestowanych w celu zachowania ekspozycji widokowej na obiekt cenne, charakterystyczne dla krajobrazu kulturowego oraz

- ograniczanie lokalizowania naziemnych elementów wysokościowych infrastruktury technicznej w strefach ekspozycji widokowej,
- zachowanie dziedzictwa materialnego i niematerialnego związanego z kulturą ludową wsi;
  - kształtowanie zagospodarowania obszarów i obiektów stanowiących podstawę kreowania produktów turystycznych w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego wpływających na tożsamość regionalną i lokalną, ze szczególnym uwzględnieniem charakterystycznych dla Wielkopolski historycznych przestrzeni miast i miasteczek oraz zachowanych tradycji i zwyczajów wielkopolskiej wsi oraz kuchni regionalnej,
  - określanie przeznaczenia terenów z uwzględnieniem potrzeb kształtowania lokalnych centrów kulturalnych.
- W zakresie wzmocnienia potencjału społeczno-gospodarczego:
    - dostosowanie profilu działalności gospodarstw rolnych do lokalnych uwarunkowań przestrzennych, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczeń wynikających z elementów środowiska przyrodniczego,
    - wdrażanie bardziej wydajnych i przyjaznych środowisku technologii,
    - kształtowanie specjalizacji rolniczych, w tym promocja rolnictwa ekologicznego wraz z lokalnym zapleczem drobnych i średnich zakładów przetwarzających, magazynujących lub transportujących produkty rolnicze,
    - rozwój produkcji energii ze źródeł odnawialnych, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji wykorzystujących biogaz i biomasę rolniczą,
    - wyznaczenie stref buforowych, w tym ochronnych, wokół terenów przeznaczonych pod obiekty przetwórstwa rolno-spożywczego oraz instalacje służące wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych;
    - wyznaczanie, skomunikowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, w szczególności położonych na terenach miast powiatowych oraz mniejszych ośrodków miejskich dla lokalizacji działalności gospodarczych związanych z działalnością rolniczą, produkcyjną i usługową, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwoju małych i średnich zakładów produkcyjnych,
    - uzupełnianie w jednostkach gminnych funkcji usług podstawowych: usług zdrowia, edukacji, kultury i sportu,
  - W zakresie poprawy dostępności komunikacyjnej:
    - modernizacja układu dróg lokalnych dla poprawy powiązań wewnętrznych,
    - rozbudowa sieci dróg rowerowych;
    - realizacja węzłów przesiadkowych integrujących różne środki transportu;

- rozwój sieci komunikacji autobusowej dla poprawy dostępności terenów wiejskich do miast powiatowych i ośrodków gminnych,
- integracja komunikacji autobusowej i kolejowej w celu poprawy dostępności do miast subregionalnych i stolicy województwa.
- W zakresie rozbudowy systemów infrastruktury technicznej:
  - rozbudowa systemów odprowadzania ścieków komunalnych,
  - rozbudowa sieci wodociągowej,
  - budowa rozdzielczej sieci gazowej na obszarach wymagających poprawy stopnia zgazyfikowania;
  - wyznaczenie korytarzy technologicznych dla planowanych linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć oraz innych inwestycji infrastrukturalnych,
  - zabezpieczenie terenów dla potrzeb rozbudowy nowych sieci i urządzeń elektroenergetycznych, w tym stacji elektroenergetycznych i głównych punktów zasilania.

PZPWW wyznacza następujące cele polityki przestrzennej dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego:

Cel 1. Podtrzymanie i restrukturyzacja przemysłu energetycznego

Cel 2. Kształtowanie nowych funkcji stanowiących podstawę rozwoju obszaru

Cel 3. Kształtowanie środowiska przyrodniczego

Dla każdego z wymienionych celów, PZPWW określa zasady zagospodarowania. Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje w zakresie zagospodarowania przestrzennego, istotne dla Gminy Zagórów:

- W zakresie podtrzymania i restrukturyzacji przemysłu energetycznego:
  - ograniczanie zainwestowania terenów położonych w obrębie udokumentowanych złóż węgla brunatnego,
  - określenie perspektywicznych terenów eksploatacji złóż węgla brunatnego z uwzględnieniem wszelkich uwarunkowań ekonomicznych, społecznych, przestrzennych i środowiskowych;
  - wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, z uwzględnieniem dostępności komunikacyjnej i uzbrojenia technicznego,
  - wyznaczanie terenów dla lokalizacji instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych wraz ze strefami ochronnymi oraz terenów rozwoju upraw roślin energetycznych.
- W zakresie kształtowania nowych funkcji stanowiących podstawę rozwoju obszaru:
  - określanie nowych funkcji dla terenów poprodukcyjnych i pogórnich,

- wyznaczenie, skomunikowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, w szczególności położonych w pobliżu ośrodków miejskich, węzłów autostradowych i linii kolejowych,
- utworzenie regionalnych centrów obsługi ładunków,
- wyznaczenie, skomunikowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, w szczególności położonych w pobliżu węzłów komunikacyjnych oraz terminale integrujące transport drogowy, kolejowy oraz żeglugę śródlądową.
- W zakresie kształtowania środowiska przyrodniczego:
  - określenie obszarów wymagających rekultywacji i rewitalizacji oraz preferowanych funkcji terenów,
  - odtwarzanie sieci hydrograficznej obszaru, a także intensyfikację retencji wód;
  - zachowanie istniejących zbiorników wodnych i cieków oraz przywracanie ich drożności,
  - zachowanie istniejących ekosystemów zależnych od wód (mokradłowych) oraz dolin rzek i małych cieków w dotychczasowym sposobie użytkowania;
  - wprowadzanie nowych technologii służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczanie emisji przemysłowej i emisji niskiej,
  - ochrona przed hałasem przemysłowym terenów podlegających ochronie akustycznej m.in. poprzez stosowanie nowoczesnych technologii w przemyśle, barier dźwiękochłonnych w postaci pasów zieleni oraz wykluczenie bezpośredniego sąsiedztwa funkcji konfliktogennych,
  - zachowanie terenów wolnych od zabudowy w sąsiedztwie istniejących obiektów produkcyjnych i korytarzy infrastrukturalnych,
  - wprowadzanie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych w postaci pasów niskiej roślinności;
  - zmniejszanie przepływu wód powodziowych na Warcie poprzez budowę polderu Golina w dolinie Warty,
  - uwzględnienie działań wskazanych w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PZRP) oraz programowanych zadań inwestycyjnych.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców Gminy Zagórów. Dodatkowo są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

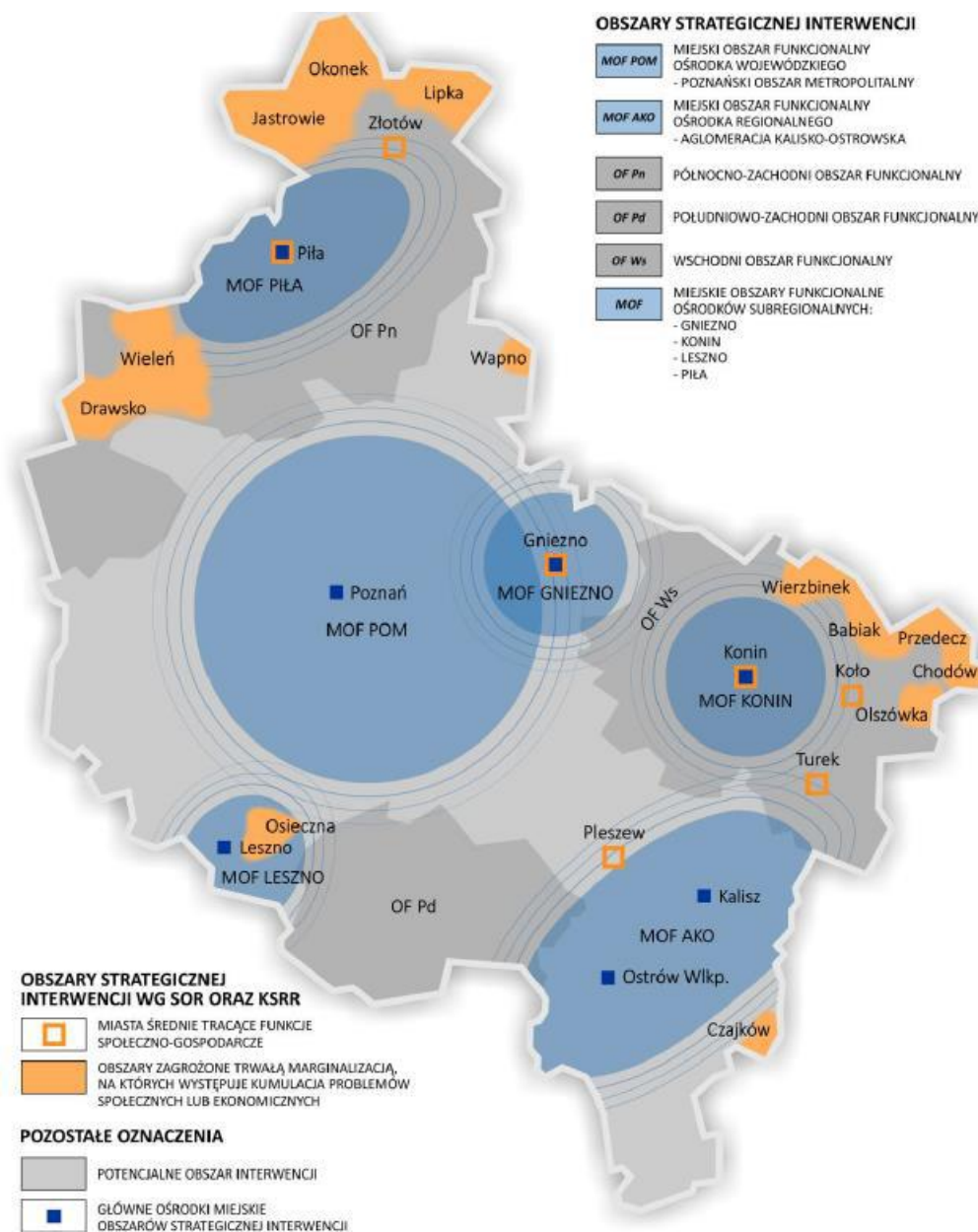
W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców.
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu.
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski.
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wskazano również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Gmina Zagórów zakwalifikowana została do Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego. WOF stanowi obszar koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego we wschodniej części Wielkopolski. Ze względu na wyczerpywanie złóż kopalin obszar ten wymaga wdrożenia działań restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na określenie nowych funkcji dla zlokalizowanych na tym obszarze terenów poprodukcyjnych i pogórnicznych oraz ukierunkowania przemysłu na produkcję innych nośników energii. Szczególnych szans należy upatrywać w rozwoju alternatywnych źródeł energii, zwłaszcza energetyki geotermalnej i wodoru. Rozwój innych specjalizacji, niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, pozwoli wykorzystać atuty położenia tego

obszaru. Ponadto należy podjąć działania rekultywacji terenów po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego.

Ryc. 7 Obszary strategicznej interwencji w województwie wielkopolskim

Źródło: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Gminy Zagórów na lata 2024-2034 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz z kluczowymi kierunkami działań wyznaczonymi dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Tab. 2 Spójność Strategii Rozwoju Gminy Zagórz na lata 2024-2034 ze Strategią Rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2030 ROKU	KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ DLA WSCHODNIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY ZAGÓRÓW NA LATA 2024-2034
<p>Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p> <p>1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych; • restrukturyzacja i modernizacja gospodarki WOF, tworzenie alternatyw gospodarczych (opartych np. na OZE, wodorze) oraz specjalizacji niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, m.in. budowa proinnowacyjnego Parku Przemysłowo-Technologicznego Aglomeracji Konińskiej; • rozwój i podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych przez zintegrowane działania promocyjne, a także racjonalne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów poprodukcyjnych i pogórnich; • zachowanie i rozwój potencjału rolnictwa, ochrona gruntów rolnych, wdrażanie programów kompensacyjnych dla sektora rolniczego z tytułu działalności kopalni; • poprawa sytuacji na rynku pracy przez stworzenie warunków do powstania nowych miejsc pracy; • podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do 	<p>Cel strategiczny I: Gmina Zagórz stawia na rozwój w zgodzie z naturą</p> <p>I.II. Przedsiębiorczość siłą napędową Gminy Zagórz</p> <p>I.III. Zrównoważony rozwój uwzględniający uwarunkowania środowiskowe</p> <p>Cel strategiczny III: Gmina Zagórz stwarza atrakcyjne warunki do życia mieszkańców</p> <p>III.II. Edukacja na wysokim poziomie oraz wspieranie rozwoju uczniów i nauczycieli.</p> <p>III.IV. Gmina Zagórz bezpiecznym miejscem do życia</p>

	<p>potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego tak, aby w nowych miejscach pracy mogli w jak największym stopniu wykorzystywać swoje wcześniej zdobyte umiejętności i doświadczenie zawodowe.</p>	
<p>Cel strategiczny 2: Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych, poprawa dostępu do usług społecznych i ich jakości, w tym usług i infrastruktury zdrowotnej, usług opiekuńczych i senioralnych; • rozwój funkcji turystycznych w oparciu o walory georóżnorodności środowiska WOF; • wzmacnianie społeczności lokalnych i tożsamości lokalnej, m.in. przez wykorzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania. 	<p>Cel strategiczny II: Gmina Zagórz korzysta z uwarunkowań kulturowych i turystyczno-rekreacyjnych II.I. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Gminy Zagórz. II.II Turystyka i rekreacja wizytówką Gminy Zagórz. II.III. Rozwój działań promocyjnych Gminy Zagórz. Cel strategiczny III: Gmina Zagórz stwarza atrakcyjne warunki do życia mieszkańców. III.I. Dostęp do wysokiej jakości usług medycznych oraz społecznych. III.II. Edukacja na wysokim poziomie oraz wspieranie rozwoju uczniów i nauczycieli. III.III. Szeroka oferta kulturalna Gminy Zagórz dopasowana do potrzeb mieszkańców. III.IV. Gmina Zagórz bezpiecznym miejscem do życia</p>
<p>Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa infrastruktury transportowej, budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze WOF, m.in. DK 25, 72, 92, ułatwienie przepływu 	<p>Cel strategiczny I: Gmina Zagórz stawia na rozwój w zgodzie z naturą I.I. Wysoka jakość infrastruktury i sprawna komunikacja w Gminie Zagórz.</p>

<p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</p>	<p>towarów w kierunkach północ-południe i wschód-zachód powiązanych z autostradą A2;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój infrastruktury kolejowej, budowa węzła kolejowego oraz rozważenie budowy sieci kolejowej łączącej Konin–Koło–Turek, modernizacja linii kolejowej E20; • wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej WOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych; • dochowanie zobowiązań w dziedzinie ochrony środowiska oraz podnoszenie jego jakości, szczególnie w zakresie powietrza, bioróżnorodności, wód powierzchniowych i podziemnych, upowszechnianie edukacji ekologicznej; • uregulowanie gospodarki odpadami i wodno-ściekowej; • wzrost retencji wody; • produkcja energii opartej na nowych nośnikach energii, inicjowanie i prowadzenie działań związanych z rozwojem energetyki rozproszonej oraz lokalnym bezpieczeństwem energetycznym, rozwój inicjatyw klastrowych oraz inteligentnych 	<p>I.III. Zrównoważony rozwój uwzględniający uwarunkowania środowiskowe</p>
--	---	---

	<p>systemów magazynowania, zarządzania i dystrybucji energii, w szczególności opartych na alternatywnych źródłach;</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystanie pełnego potencjału wszystkich rodzajów OZE (m.in. biopaliw ciekłych, biogazu, energii wiatru, geotermii głębokiej, pomp ciepła, ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych) oraz poprawa efektywności energetycznej 	
<p>Cel strategiczny 4: Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> rewitalizacja, rekultywacja i przywrócenie przyrodzie i mieszkańcom zdegradowanych terenów pogórnicych, rewitalizacja obszarów zdegradowanych zwiększająca ich atrakcyjność osiedleńczą i poprawiająca jakość życia mieszkańców; wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania zwiększających skuteczność implementowanych mechanizmów rozwojowych, doskonalenie i upowszechnianie modelu współzarządzania z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej przy uczestnictwie NGO, JST wszystkich szczebli, przedstawicieli rządu, przedsiębiorców i mieszkańców; przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego Planu transformacji gospodarczej i energetycznej, który 	<p>Cel strategiczny I: Gmina Zagórów stawia na rozwój w zgodzie z naturą. I.I. Wysoka jakość infrastruktury i sprawna komunikacja w Gminie Zagórów. I.II. Przedsiębiorczość siłą napędową Gminy Zagórów. I.III. Zrównoważony rozwój uwzględniający uwarunkowania środowiskowe.</p> <p>Cel strategiczny II: Gmina Zagórów korzysta z uwarunkowań kulturowych i turystyczno-rekreacyjnych II.II. Turystyka i rekreacja wizytówką Gminy Zagórów.</p> <p>Cel strategiczny III: Gmina Zagórów stwarza atrakcyjne warunki do życia mieszkańców III.II. Edukacja na wysokim poziomie oraz wspieranie rozwoju uczniów i nauczycieli. III.III. Szeroka oferta kulturalna Gminy Zagórów dopasowana do potrzeb mieszkańców.</p>

	<p>zostanie uzgodniony w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni; transformacja powinna być zgodna z unijną inicjatywą wsparcia regionów górniczych.</p>	
--	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2024-2034 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach 2024-2034. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Gminy Zagórów, Rada Miejska Zagórowa oraz pracownicy Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Strategia Gminy Zagórów na lata 2024-2034 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu.

W celu zachowania nadrzędności Strategii oraz spójności z nią innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać będzie zatem uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych corocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółwić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, samorząd Gminy Zagórów będzie dbał o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia.

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, część projektów będzie realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie wdrażania strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Tabela będzie zawierała przykładowe wskaźniki stopnia realizacji poszczególnych zadań. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring przeprowadzany będzie co 2 lata od roku przyjęcia Strategii i tym samym rozpoczęcia wdrażania jej założeń.

Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przygotowana w 2023 roku Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Zagórów. Celem ewaluacji ex-post będzie określenie

długotrwałych efektów wdrażania Strategii, zestawieniu z wielkością zaangażowanych środków, oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Gminy Zagórów oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2024-2034 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy, występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Dodatkowo, inicjatywę uchwałodawczą w zakresie zmiany Strategii posiada również Rada Miejska Zagórowa.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Zagórów będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1-4 ustawy o samorządzie gminnym.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Zagórów na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. w ramach **Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027**, w tym także z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (**PS WPR 2023-2027**);
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie wielkopolskim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- **FEnIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, 7
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację działań założonych

w Strategii Rozwoju Gminy Zagórz na lata 2024-2034. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych jednostek Urzędu Miejskiego w Zagórz oraz jednostek organizacyjnych Gminy Zagórz.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem słupeckim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Dodatkowo, przewiduje się współpracę z LGD „Unia Nadwarciańska”, która wdrażać będzie m.in. na obszarze Gminy Zagórz Lokalną Strategię Rozwoju. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe, przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Tabela na kolejnej stronie przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2024-2034 na podstawie uchwały Nr LXIV/529/2023 Rady Miejskiej Zagórz z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Zagórz na lata 2024-2039. W analizowanych latach łączne dochody wyniosą ponad 452,8 mln zł, z czego dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych ponad 69,4 mln zł i podatku od nieruchomości około 37,8 mln zł. Łączne wydatki wyniosą natomiast ponad 441,2 mln zł.

Tab. 3 Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii

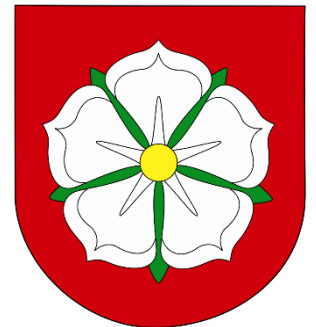
	Dochody		w tym:		Wydatki	Rozchody
	ogółem	PIT	podatek od nieruchomości	ogółem		
2024	64 273 620,81	7 379 712,00	3 951 000,00	66 253 620,81	1 020 000,00	
2025	43 020 000,00	7 000 000,00	3 900 000,00	42 000 000,00	1 020 000,00	
2026	42 993 500,00	6 693 500,00	3 750 000,00	41 067 000,00	1 926 500,00	

2027	43 410 000,00	6 910 000,00	3 750 000,00	41 558 500,00	1 851 500,00
2028	42 510 000,00	6 910 000,00	3 750 000,00	40 658 500,00	1 851 500,00
2029	43 810 000,00	6 910 000,00	3 750 000,00	42 358 500,00	1 451 500,00
2030	42 810 000,00	6 910 000,00	3 750 000,00	41 358 500,00	1 451 500,00
2031	43 210 000,00	6 910 000,00	3 750 000,00	41 758 500,00	1 451 500,00
2032	43 610 000,00	6 910 000,00	3 750 000,00	42 158 500,00	1 451 500,00
2033	43 177 000,00	6 910 000,00	3 750 000,00	42 035 500,00	1 451 500,00
Ogółem	452 824 120,81	69 443 212,00	37 851 000,00	441 207 120,81	14 927 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały Nr LXIV/529/2023 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Zagórow na lata 2024-2039.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Zagórow

Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Zagórow

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	60
1.1. Informacje ogólne.....	60
1.2. Transport i łączność	62
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	65
1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe	69
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	75
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy.....	75
2.2. Infrastruktura i środowisko	79
<i>Urządzenia sieciowe</i>	79
<i>Gospodarka odpadami</i>	80
<i>Ochrona środowiska</i>	82
2.3. Stan finansów samorządowych	83
<i>Wykonanie budżetu</i>	83
<i>Struktura dochodów i wydatków</i>	85
<i>Skuteczność gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych</i>	90
<i>Rządowy Fundusz Polski Ład</i>	94
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	96
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	97
3.1. Demografia	97
3.2. Kapitał społeczny	103
<i>Przedszkola i żłobki</i>	103
<i>Szkoły podstawowe</i>	105
<i>Kultura i sport</i>	110
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	112
<i>Otoczenie wewnętrzne Gminy</i>	114
<i>Otoczenie zewnętrzne Gminy</i>	116
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	117

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

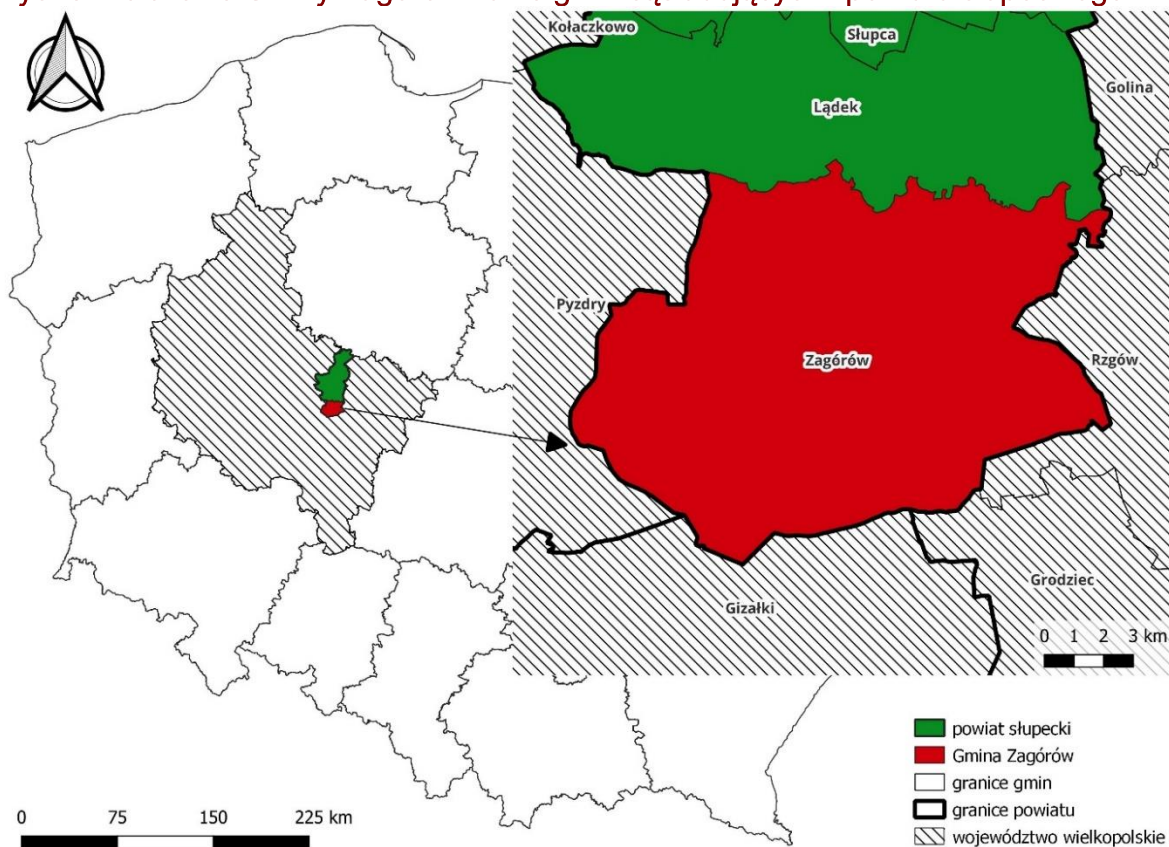
1.1. Informacje ogólne

Gmina Zagórów jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowej części powiatu słupeckiego, we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Graniczy z powiatem wrzesińskim, pleszewskim oraz konińskim. Powierzchnia Gminy wynosi 159,6 km², co stanowi 19% powiatu słupeckiego oraz 0,5% województwa wielkopolskiego. Dominującą formą pokrycia i użytkowania terenu są użytki rolne, stanowiące 72% powierzchni Gminy Zagórów, natomiast powierzchnia lasów zajmuje 22%. Zgodnie z klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski Śleszyńskiego i Komornickiego (2016), utworzoną na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Zagórów należy do gmin o intensywnej funkcji rolniczej. Według danych GUS na koniec 2022 roku, Gminę zamieszkiwało 8 522 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosiła 53 os./km².

Analizowana jednostka graniczy z pięcioma gminami:

- od zachodu z Gminą Pyzdry (pow. wrzesiński),
- od północy z Gminą Łądek (pow. słupecki),
- od wschodu z Gminą Rzgów (pow. koniński),
- od południa z Gminą Grodziec (pow. koniński) i Gizalki (pow. pleszewski).

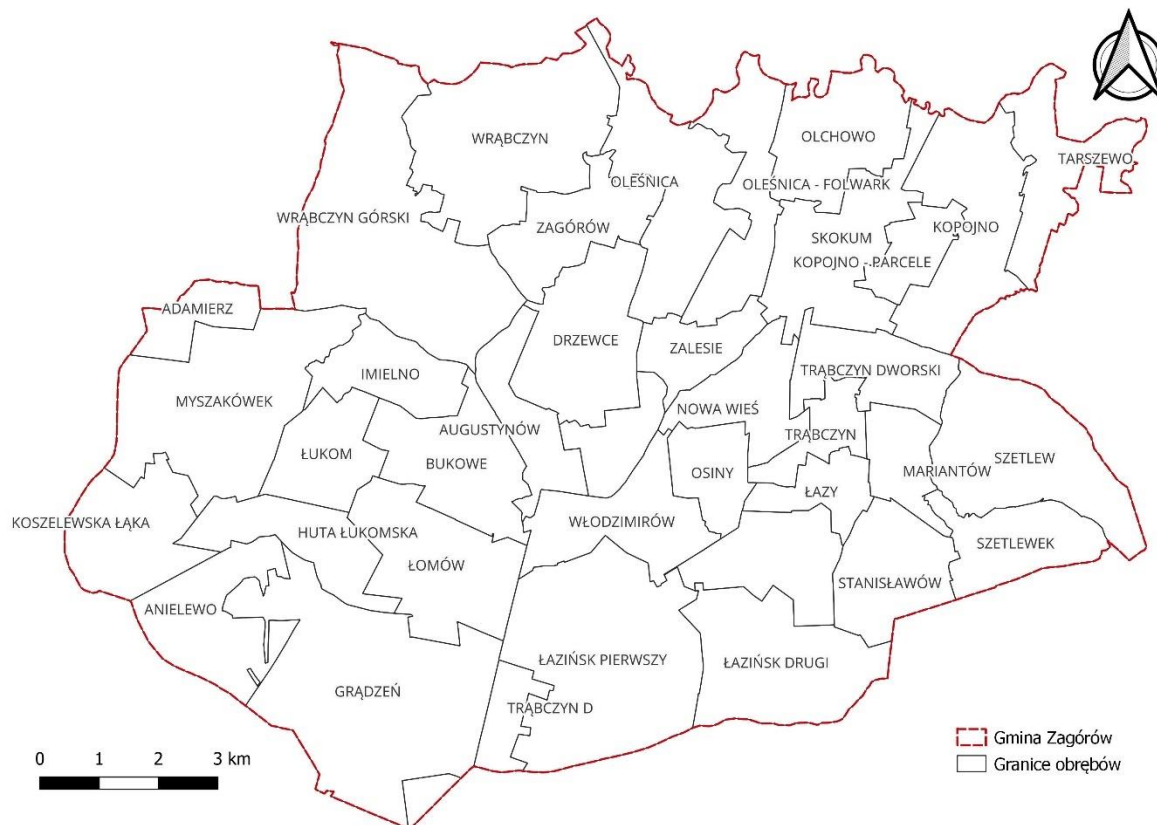
Ryc. 8. Położenie Gminy Zagórów na tle gmin sąsiadujących i powiatu słupeckiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Teren Gminy dzieli się na 29 sołectw: Adamierz, Anielewo, Augustynów, Bukowe, Drzewce, Grądzień, Imielno, Kopojno, Koszelewska Łąka, Kościółków, Łazińsk Pierwszy, Łazińsk Drugi, Łazy, Łomów, Łukom, Mariantów, Michalinów Oleśnicki, Michalinów Trąbczyński, Myszakówek, Nowa Wieś, Oleśnica, Osiny, Skokum, Stanisławów, Szetlew, Szetlewek, Trąbczyn, Wrąbczyn, Zalesie.

Ryc. 9. Obręby Gminy Zagórów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

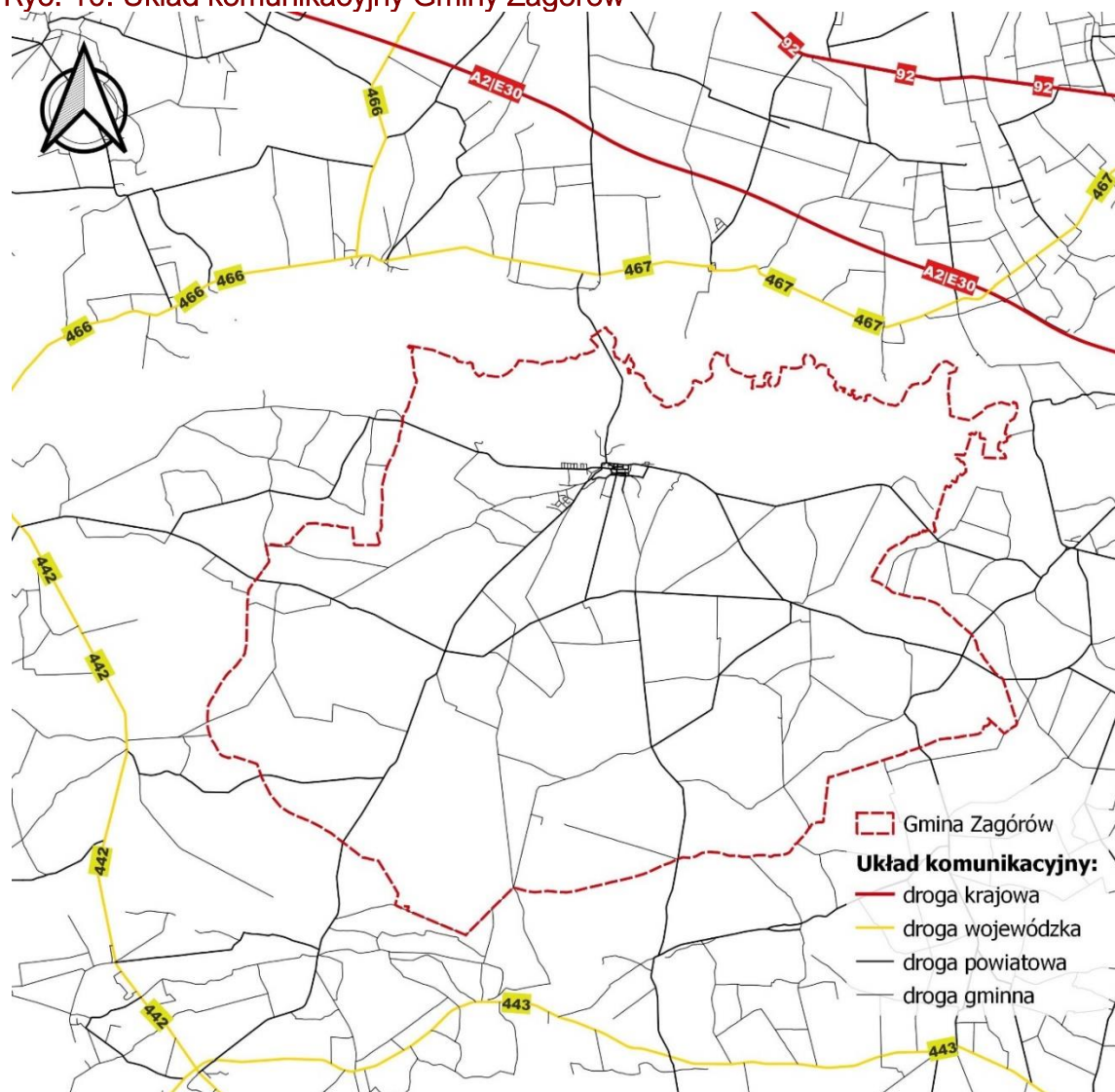
Siedzibą Gminy jest Miasto Zagórów o powierzchni 3,44 km², które zajmuje około 2% obszaru analizowanej jednostki. Zamieszkuje je 2 780 osób, stanowiących około 33% liczby mieszkańców całej Gminy. Układ urbanistyczny miasta Zagórowa jest wydłużony i przebiega równolegle do rzeki Warty. W centrum miasta zachowały się wyraźne ślady pierwotnej osady, która miała kształt owalnicy o wymiarach około 105 na 450 metrów, rozciągniętej wzdłuż historycznej trasy prowadzącej z Pyzdr do Konina. Zabudowa Miasta charakteryzuje się przede wszystkim parterową zabudową, z wieloma budynkami pochodzącymi jeszcze z drugiej połowy XIX wieku. Centralnym punktem Miasta jest Duży Rynek, który został wytyczony podczas lokacji miasta w 1445 roku. Natomiast Mały Rynek, który przyjmuje formę trójkąta i stanowi pozostałość po historycznym placu targowym dawnej osady.

1.2. Transport i łączność

Infrastruktura transportowa i łączność stanowią nieodzowny filar rozwoju każdej Gminy. To kluczowe aspekty, które wpływają na jakość życia mieszkańców, a także na potencjał gospodarczy i społeczny obszaru. Łączna długość sieci komunikacyjnej na terenie jednostki wynosi 168,6 km (w tym 50,7 km nieutwardzonych). Na układ komunikacyjny Gminy Zagórow składają się drogi powiatowe (60,2 km), które są najważniejszymi ciągami komunikacyjnymi umożliwiającymi sprawny dojazd do sąsiednich gmin oraz dróg wojewódzkich i krajowych. Ich uzupełnieniem są drogi gminne (108,4 km). Przez teren Gminy nie przebiegają drogi wojewódzkie oraz krajowe, jednakże znajdują się one w bliskim sąsiedztwie. Węzeł Autostrady A2 Sługocin oraz węzeł Słupca zlokalizowane są około 15 km od centrum Zagórowa. Droga wojewódzka nr 467 oraz nr 466 biegną na północ od granic Gminy Zagórow, droga wojewódzka nr 442 jest oddalona na zachód, natomiast droga wojewódzka nr 443 jest odsunięta na południe od granic Gminy. Należy mieć na uwadze, że przepływająca rzeka Warta oddziela analizowaną jednostkę od pozostałej części powiatu słupeckiego. Istnieje jedynie jedno bezpośrednie połączenie drogowe z miastem powiatowym.

Ryc. 10. Układ komunikacyjny Gminy Zagórz

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Gmina Zagórz znajduje się w dogodnej lokalizacji pod względem dojazdu do większych od Zagórzowa ośrodków miejskich:

- Słupca około 16 km (ok. 20 minut jazdy samochodem),
- Konin około 32 km (ok. 37 minut jazdy samochodem),
- Kalisz około 60 km (ok. 60 minut jazdy samochodem),
- Pleszew około 37 km (ok. 37 minut jazdy samochodem),
- Jarocin około 40 km (ok. 40 minut jazdy samochodem),
- Środa Wielkopolska około 53 km (ok. 53 minuty jazdy samochodem),
- Września około 35 km (ok. 38 minut jazdy samochodem),
- Poznań około 85 km (ok. 1,5 godziny jazdy samochodem).

W 2022 roku oddano do użytku pierwszą, a zarazem jedyną gminną drogę rowerową o długości około 1,7 km. Jest ona zlokalizowana wzdłuż drogi gminnej Zagórz-Drzewce.

W kolejnych latach planowana jest budowa nowych dróg oraz remonty istniejących. Przykładem zaplanowanych działań w zakresie dróg i infrastruktury około drogowej na kolejne lata są:

- budowa drogi gminnej w m. Kościółków,
- remont drogi gminnej Szetlew-Szetlewek,
- budowa drogi gminnej Skokum-Trąbczyn,
- rozbudowa ul. Topolowej w m. Zagórow,
- przebudowa ul. Przemysłowej w Zagórowie i odcinka drogi gminnej nr 439014P,
- wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne na terenie gm. Zagórow,
- remont drogi Myszaków-Myszakówek, przebudowa chodnika ul. Berdychów.

Z Państwowego Funduszu Celowego Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej dofinansowano zadanie „Świadczenie w 2023 roku usług publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Zagórow na liniach komunikacyjnych użyteczności publicznej.” Celem tego zadania było przywrócenie lokalnych połączeń autobusowych w Gminie Zagórow. Dzięki takiemu działaniu mieszkańcy, w tym zwłaszcza z mniejszych miejscowości, mają możliwość korzystania z transportu publicznego. Dofinansowanie umożliwiło uruchomienie publicznego przewozu autobusowego na 18 liniach. Realizacja tego zadania wpłynęła na poprawę dostępu do istotnych miejsc użyteczności publicznej, takich jak placówki służby zdrowia, edukacji, kultury oraz nowych miejsc pracy, przyczynia się do zwiększenia jakości życia lokalnych mieszkańców oraz przeciwdziała ograniczeniom rozwoju obszarów wiejskich.

Na terenie Gminy Zagórow transport zbiorowy obsługiwany jest przez prywatnego przewoźnika – przedsiębiorstwo PKS Konin S.A. Organizowane przejazdy umożliwiają przemieszczanie się mieszkańców Gminy m.in. do powiatów, sąsiednich gmin oraz po terenie Gminy Zagórow.

W latach 2017-2022 obserwowane były zróżnicowane wydatki z budżetu Gminy dotyczące działu transport i łączność. Kwoty mieściły się w przedziale od 1,1 do 6,1 mln zł. Znaczący wzrost wydatków w zakresie transportu i łączności nastąpił w 2022 roku, kiedy to na ten cel przeznaczono prawie 6,1 mln zł. Odnotowany wzrost był spowodowany takimi inwestycjami jak: budowa drogi Zagórow-Drzewce (1,0 mln zł), Przebudowa ul. Wodnej i Sosnowej w Zagórowie oraz remont dróg gminnych na odcinku Osiny - Łazy i odcinku Łomów – Stawisko (1,2 mln zł), remont drogi gminnej w miejscowości Myszakówek (1,3 mln zł).

Tab. 4. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2017-2022 w Mieście i Gminie Zagórow (tys. zł)

DZIAŁ	2017	2018	2019	2020	2021	2022
600 – Transport i łączność	2 848,26	1 691,12	1 098,85	2 438,89	2 217,16	6 079,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje komunikacja kolejowa. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Słupcy przy ul. Dworcowej. Zlokalizowana jest przy linii kolejowej nr 3, która łączy Warszawę Zachodnią z Frankfurtem nad Odrą.

Przepływająca przez teren analizowanej jednostki rzeka Warta jest istotnym elementem zarówno krajowego, jak i europejskiego systemu dróg wodnych. Odcinek rzeki, który przebiega wzdłuż północnej granicy gminy, został zaklasyfikowany jako szlak żeglowny o klasie Ia. Obecnie nie jest on wykorzystywany jako środek transportu, natomiast rzeka jest wykorzystywana w celach turystycznych.

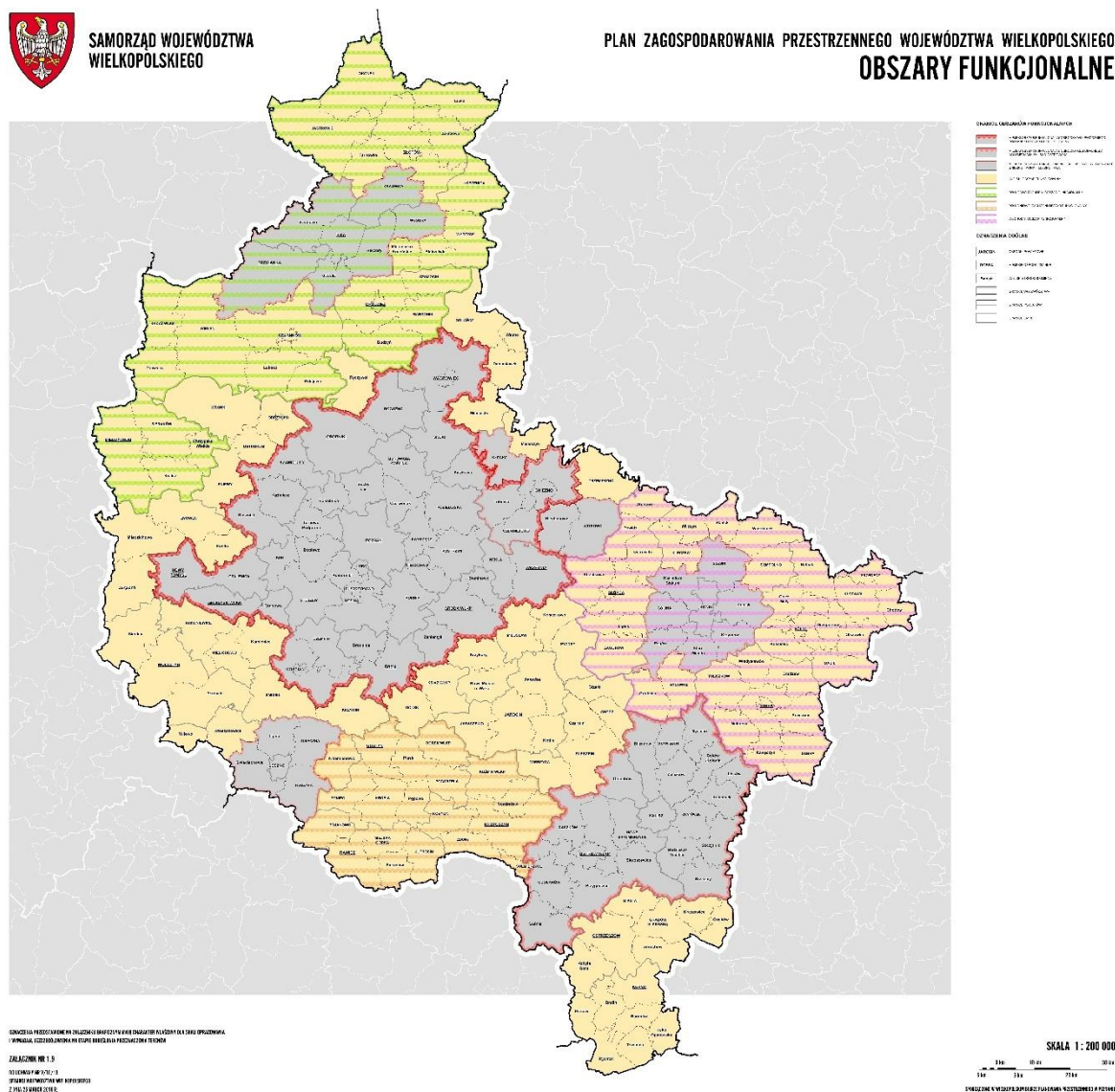
Łączność internetowa, znana również jako szerokopasmowy dostęp do Internetu, stanowi fundament współczesnego rozwoju. Obecnie Internet stał się nieodłącznym elementem codziennego życia, wpływając na jego jakość, komunikację, pracę, edukację i rozrywkę. Głównymi operatorami Internetu na terenie Gminy Zagórów są: Orange, Inea, t-mobile.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+, przyjętym uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r., na obszarze województwa zostały wyróżnione następujące obszary funkcjonalne:

- Miejskie obszary funkcjonalne:
  - Ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny,
  - Ośrodków regionalnych – Aglomeracja Kalisko-Ostrowska,
  - Ośrodków subregionalnych – Gniezno, Konin, Leszno, Piła,
- Wiejski obszar funkcjonalny,
- Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali regionalnej:
  - Południowo-Zachodni Obszar Funkcjonalny,
  - Północno-Zachodni Obszar Funkcjonalny,
  - Wschodni Obszar Funkcjonalny.

Ryc. 11. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych w województwie wielkopolskim

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ Gmina Zagórów znajduje się w granicach następujących obszarów funkcjonalnych:

- Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego.

Dodatkowo Gmina Zagórów zalicza się do następujących obszarów interwencji:

- Wiejskie obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych,
- Obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,

- Obszary cenne przyrodniczo,
- Obszary ochrony krajobrazów kulturowych,
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- Obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich,
- Obszary o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe.

Na podstawie wyodrębnionych obszarów funkcjonalnych szczególnego zjawiska w skali regionalnej w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, Gmina Zagórów należy do obszaru strategicznej interwencji o nazwie Wschodni Obszar Funkcjonalny. Został on opisany w PZPWW. Obejmuje tereny miasta Konina oraz powiatów: konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego. Jest obszarem o znaczącej koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego. Kluczowym celem rozwoju przestrzennego tego obszaru jest stworzenie nowych podstaw, które umożliwią utrzymanie istniejących działań w sektorze przemysłu energetycznego i oparcie ich na różnych źródłach energii, zarówno tych dostępnych lokalnie, jak i tych pochodzących spoza regionu. Ponadto istotne jest przekształcenie gospodarki obszaru w wielofunkcyjne profile działalności, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju sektora usługowego.

Zróżnicowane warunki przyrodnicze determinują rozwój i funkcje terenu. Północną część Gminy zajmuje pradolina Warty charakteryzująca się dużą atrakcyjnością przyrodniczo-krajobrazową. Środkowa część gminy to tereny rolnicze. Natomiast w południowej części obszaru znajdują się lasy. Zatem Gminę Zagórów charakteryzuje zróżnicowane pokrycie i użytkowanie terenu. Dominującą formą są użytki rolne, stanowiące około 72% całkowitej powierzchni Gminy. Następnie największe obszary obejmują grunty leśne, stanowiące 22% całkowitej powierzchni. Grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują jedynie 2,6%. Gleby na terenie analizowanej jednostki należą do słabych, około 70% stanowią gleby V i VI klasy.

Dominujący typ lasów stanowią pozostałości Puszczy Pyzdrowskiej. Są to lasy sosnowe o różnych grupach wiekowych, zwłaszcza bór świeży. W obniżeniach oraz w pobliżu cieków wodnych występują bory i lasy o siedliskach wilgotnych i podmokłych (bór wilgotny, bór mieszany wilgotny oraz ols). Zespoły lasów państwowych zarządzane są przez Nadleśnictwo Grodziec. Według danych BDL na koniec 2022 r. grunty leśne prywatne stanowiły około 29% gruntów leśnych ogółem.

Oprócz terenów leśnych na terenie Gminy uzupełnienie terenów zieleni stanowią parki podworskie w Kopojnie i Łukomiu, cmentarze i zadrzewienia śródpolne.

Polityka przestrzenna na terenie Gminy Zagórów oparta jest o ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zagórów, uchwalonego dnia 28.12.2006 roku Uchwałą Rady Miejskiej Zagórowa Nr III/10/2006. Potencjał gospodarczy gminy jest powiązany z produkcją rolniczą. Rozwój gminy określony w studium, skupia się na wzroście jakościowym oraz wprowadzeniu pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej, przede wszystkim poprzez skoncentrowanie się na obszarach, na których już wcześniej zainwestowano. Realizowany będzie działaniami opierającymi się na modernizacji i rozszerzeniu istniejącej infrastruktury, jak również wprowadzeniem zainwestowania, które integruje się z otaczającym środowiskiem oraz z istniejącymi sieciami komunikacyjnymi. Celem

kształtowania zabudowy jest przekształcanie najczęściej występujących ulicówek w zwarte układy przestrzenne. Wiodącą funkcję osiedleńczą oraz usługową pełni Miasto Zagórow, położone przy drodze powiatowej. Miejscowości: Kopojno, Oleśnica oraz Wrąbczyn, oprócz funkcji osiedleńczo-rolniczych, posiadają również potencjał rekreacyjny, powiązany z walorami przyrodniczymi Warty. Natomiast miejscowości: Trąbczyn, Nowa Wieś, Augustynów i Bukowe sprzyjają rozwojowi rolnictwa.

Aktami prawa miejscowego w zakresie planowania przestrzennego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie Gminy Zagórow na koniec 2022 roku obowiązywało 5 planów miejscowych, które obejmowały obszar o powierzchni 344 ha (2,2% powierzchni Gminy).

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2018-2022w Gminie Zagórow oraz w powiecie słupeckim. Na podstawie zaprezentowanych danych zauważa się, że średnio około 24% decyzji wydawanych w powiecie słupeckim na przestrzeni analizowanych lat dotyczyła badanego obszaru. Liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy zmieniała się na przestrzeni analizowanych lat. Największą liczbę decyzji, która wyraźnie wyróżniała się spośród przedstawionych lat odnotowano w 2021 roku. Porównanie sytuacji w omawianym zakresie z większą jednostką - powiatem, umożliwiło wykorzystanie wskaźnika obrazującego liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Dopiero zastosowanie niniejszego wskaźnika ukazuje natężenie wydawania tzw. „WZ” w Gminie Zagórow. Na podstawie wartości w poniższej tabeli można zauważyć, że wskaźnik dla Gminy jest w każdym roku wyższy niż średni wskaźnik dla powiatu. Niski udział planów miejscowych w całkowitej powierzchni Gminy i tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy, mogły utrudniać prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej oraz stwarzać niebezpieczeństwo chaotycznego rozproszenia i lokalizacji zabudowy. Niekorzystny wynik dla Gminy z pewnością wynika również z faktu, że 3 gminy powiatu (Słupca, Miasto Słupca oraz Ostrowite) charakteryzują się 100% pokryciem planistycznym. Analizując liczbę wydanych pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym, można zauważyć, że w badanym okresie na terenie Gminy Zagórow stanowiły one 9-13% wszystkich pozwoleń i zgłoszeń w powiecie. W przeliczeniu ich na 1000 mieszkańców widać, że ruch budowlany w obrębie analizowanej jednostki był we wszystkich latach niższy niż średnia dla powiatu słupeckiego.

Tab. 5. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2018-2022

		2018	2019	2020	2021	2022
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu						
ogółem	Zagórow	89	82	79	112	79
	powiat	308	351	405	513	315
na 1 tys. mieszkańców	Zagórow	9,95	9,51	9,24	13,14	9,27
	powiat	5,21	6,04	7,00	8,91	5,47
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym						
ogółem	Zagórow	37	56	47	51	38
	powiat	365	425	434	563	369

na 1 tys. mieszkańców	Zagórow	4,10	6,26	5,45	5,97	4,46
	powiat	6,15	7,19	7,47	9,73	6,41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, Gmina Zagórow położona jest w zasięgu makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej i 2 mezoregionów: Doliny Konińskiej oraz Równiny Rychwalskiej. Gmina wyróżnia się zróżnicowaną młodoglacjalną rzeźbą terenu, który jest rezultatem działalności lądolodu skandynawskiego. Rzeźba terenu jest niezwykle zróżnicowana. Jest to wyraźnie widoczne w zróżnicowaniu wysokości terenu. Różnica w wysokości między dnem rzeki Warty a obszarem wydm znajdujących się na północny zachód od wsi Grądzeń wynosi około 25 metrów.

Z punktu widzenia hydrograficznego Gmina Zagórow należy do obszaru dorzecza Odry oraz regionu wodnego Warty. Zgodnie z obowiązującą II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r., poz. 335) na terenie Gminy Zagórow częściowo zlokalizowane są jednolite części wód powierzchniowych rzecznych: Warta od Powy do Prosny (RW60001218399), Prosna od dopływu z Piątka Małego do ujścia (RW600011184999), Czarna Struga od Bawołu do ujścia (RW600010183569), Struga Zarzevska (RW6000151835349).

W oparciu o obowiązujący Plan dla obszaru dorzecza Odry w regionie wodnym Warty wszystkie jednolite części wód powierzchniowych rzecznych charakteryzuje zły stan wód, w związku z czym są one zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Wszystkie jednolite rzecze posiadają odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Dla wszystkich jednolitych rzecznych ustalono odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na odroczeniu w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych. Ponadto dla jednolitych: Warta od Powy do Prosny, Struga Zarzevska ustalono odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, jakim jest ustalenie mniej rygorystycznych celów.

Z terenem gminy nie są związane jednolite części wód powierzchniowych jeziornych.

Gmina Zagórow położona jest obrębie czterech JCWPd nr 61 (kod UE: GW600061), 62 (kod UE: GW600062), 71 (kod UE: GW600071) i 81 (kod UE: GW600081). Zgodnie z danymi GIOŚ z 2022 r., JCWPd nr 61, 71 i 81 charakteryzują się dobrym stanem ogólnym, a także dobrym stanem chemicznym i ilościowym. JCWPd nr 62 charakteryzuje się natomiast słabym stanem ogólnym, w tym dobrym stanem chemicznym, ale słabym stanem ilościowym. Szczegółowa charakterystyka JCWPd przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Tab. 6 Charakterystyka JCWPd na obszarze Gminy Zagórow

Lp.	Num er JCW Pd	Stan	Stan chemicz ny	Stan ilościo wy	Cel dla stanu chemiczne go	Cel dla stanu ilościowego	Termin osiągnięci a celów środowisk owych	Ocena ryzyka nieosiągnięci a celów środowiskowy ch	Aktualna jakość wód podziemnych w punkcie pomiarowym położonym najbliżej Gminy Zagórow
1.	61	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	nie dotyczy	niezagrożona	wody zadawalającej jakości (badanie w 2022 r. na terenie gm. Gniezno w m. Gniezno ID punktu pomiarowego 1154)
2.	62	słaby	dobry	słaby	dobry stan chemiczny	brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego)	nie dotyczy	zagrożona ilościowo	wody zadawalającej jakości (badanie w 2023 r. na terenie gm. Słupca w m. Wilczna Kolonia ID punktu pomiarowego 9369)
3.	71	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	nie dotyczy	zagrożona ilościowo	wody niezadawają cej jakości (badanie w 2023 r. na terenie gm. Grodziec w m. Brudzewek ID punktu pomiarowego 2204)
4.	81	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	nie dotyczy	niezagrożona	wody niezadawają cej jakości (badanie w 2022 r. na terenie gm. Chocz w m. Grodziec ID punktu pomiarowego 6746)

Źródło: karty.apgw.gov.pl

Z przebiegiem cieków wodnych związane jest również zagrożenie powodziowe. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1087 - dalej Prawo wodne), obszar gminy Zagórow znajduje się częściowo:

a) na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi $p=1\%$,

b) na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $p=10\%$,

c) na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi $p=0,2\%$,

d) na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału,

e) na obszarze obejmującym tereny narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Gmina Zagórów klasyfikuje się w całości jako obszar silnie zagrożony suszą. Jest ona położona:

- w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy atmosferycznej,
- częściowo na terenie umiarkowanie zagrożonym i częściowo na terenie silnie zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej,
- w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy rolniczej,
- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej.

Na obszarze Gminy Zagórów zlokalizowane są złoża torfów. Obecnie nie są one wydobywane. Należy podkreślić, że znaczna część zasobów znajduje się na obszarach objętych ochroną krajobrazową. Dlatego w przypadku rozważenia możliwości wydobywania torfów, konieczne jest przeprowadzenie odpowiednich badań i podjęcie środków kontroli, aby zminimalizować wpływ na degradację środowiska naturalnego.

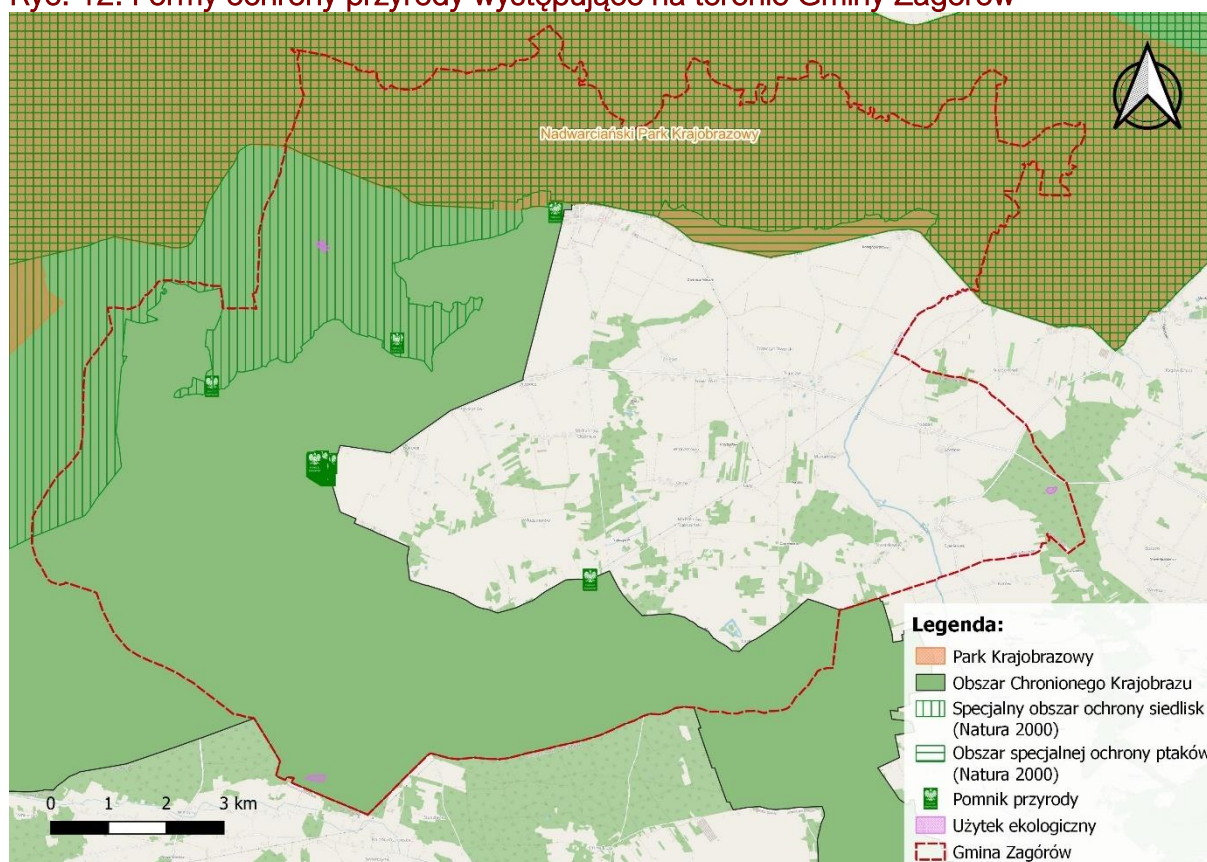
Obszarowe formy ochrony przyrody zajmują około 63% powierzchni Gminy Zagórów. Na jej terenie zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- Nadwarciański Park Krajobrazowy – założony w celu ochrony środowiska naturalnego, charakterystycznego krajobrazu, a także z uwagi na potrzeby badań naukowych i edukacyjnych. Istotnym aspektem jest także zachowanie miejsc lęgowych dla różnorodnych gatunków ptactwa, zarówno wodnego, żyjącego na bagnach, jak i żyjącego na lądzie. Ponadto park stanowi ochronę dla ptaków migrujących oraz pełni funkcję zabezpieczenia wartości historycznych i kulturowych tego obszaru,
- Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu – częściowo pokrywa się z terenem Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego. Jego utworzenie ma na celu ochronę obszarów charakteryzujących się zbliżonymi do naturalnych warunkami środowiskowymi oraz promowanie rozwoju turystyki i rekreacji,
- Obszar Natura 2000 „Ostoja Nadwarciańska” – należy do niej fragment doliny Środkowej Warty. Jest to jeden z najlepiej zachowanych naturalnych i półnaturalnych krajobrazów typowej rzeki nizinnej. Terasa zalewowa Warty osiąga miejscami ponad 4 km szerokości i cechuje się dużą różnorodnością szaty roślinnej,

- Obszar Natura 2000 „Dolina Środkowej Warty” – obejmuje środkowy bieg rzeki Warty i uznawany jest za ostoję ptaków o randze ogólnoswiatowej. Dolina stanowi również jeden z najlepiej zachowanych naturalnych krajobrazów typowych dla rzek nizinnych,
- Użytki ekologiczne – na terenie Gminy Zagórów stanowią je powierzchnie podmokłe, bagna. Zostały utworzone w celu ochrony cennych przyrodniczo podmokłych obszarów śródleśnych:
  - Smug – teren o powierzchni 2,65 ha we wsi Stawisko,
  - Torfa – teren o powierzchni 2,23 ha we wsi Wrąbczyn Górski,
  - Żabia – teren o powierzchni 1,31 ha we wsi Szetlewek,
- 10 pomników przyrody w tym szpaler grabowy, składający się z 140 drzew, rosnących w parku w miejscowości Łukom.

Ryc. 12. Formy ochrony przyrody występujące na terenie Gminy Zagórów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Lokalizacja na obszarze Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego sprzyja uprawianiu ekoturystyki. Na terenie Gminy znajduje się fragment Nadwarciańskiego Szlaku Rowerowego, który jest elementem Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych. Przebiega on przez teren Miasta Zagórów, równoległe do granic Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego. Całkowita długość wschodniej części szlaku wynosi 250 km (Poznań – Jeziorsko). Ponadto rzeka Warta spełnia warunki dla uprawiania turystyki wodnej. W sąsiedniej Gminie w miejscowości Łąd, około 5 km od Miasta Zagórów znajduje się Marina. Sezon turystyczny trwa od 1 maja do 30 września. Basen portowy oraz nabrzeże dysponują miejscami do cumowania przy pomostach pływających. Istnieje możliwość rozbicia namiotów. Organizowane są rejsy katamaranem oraz

splawy kajakowe. Towarzyszący przystani obiekt gastronomiczny oferuje miejsce na grill oraz ognisko. Obiektami noclegowymi na terenie Gminy Zagórz są gospodarstwa agroturystyczne.

Dodatkowo na terenie Parku, w niedalekiej odległości od Gminy wyznaczone są ścieżki dydaktyczne:

- Krzynica – ścieżka o długości 6 km, prezentuje krajobraz doliny Warty: łąki, wydmy, starorzecza oraz bogactwo fauny i flory,
- „Po suchym i mokrym Łądzie” – trasa o długości 10 km, przedstawiająca kwitnące łąki, rozległe mokradła, starorzecza, wydmy śródlądowe, pradolinny krajobraz oraz walory kulturowo-historyczne Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego.
- Pyzdry – Białobrzeg – o długości 8 km, która prezentuje zróżnicowane ekosystemy doliny Warty.

Walory kulturowe gminy można postrzegać m.in. przez pryzmat historii regionu oraz związanych z nią zabytków. Miasto Zagórz wywodzi swoją nazwę od słowa "zagór," co oznacza miejsce po spaleniu. Nazwa sugeruje zatem, że osada powstała na obszarze spalonej Puszczy Pyzdrowskiej. Pierwsza wzmianka o Zagórzach pochodzi z 1240 roku, kiedy to przyznano dziesięciny klasztorowi w Łądzie. W kolejnym dokumencie z 1264 roku, Miasto zostało wymienione jako majątek cysterski. W 1407 roku Władysław Jagiełło nadał miejscowości Zagórz prawa do założenia miasta w celu obsługi gospodarczej okolicznych terenów wiejskich. Natomiast do lokacji doszło dopiero 38 lat później. Mimo starań, obszar ten nie stał się ważnym ośrodkiem gospodarczym Rzeczypospolitej.

Program opieki nad zabytkami dla Gminy i Miasta Zagórz na lata 2019-2022 obejmuje 172 zabytki. Szczególne znaczenie mają zabytki wpisane do rejestru zabytków. W wykazie zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków na dzień 30 czerwca 2023 r. (www.nid.pl) znajduje się 8 pozycji:

Kopojno:

- zespół dworsko-folwarczny: dwór, oficyna, spichlerz;

Łukom:

- park dworski (krajobrazowy),

Trąbczyn:

- zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika, kościół i plebania;

Zagórz

- układ urbanistyczny,
- zespół kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła
  - kościół, kaplica, szkap,
  - plebania, ul. Nowa 8,
- zespół kościoła ewangelickiego, ul. Konińska,
  - kościół, ul. Konińska 6,
  - pastorówka, ul. Konińska 6,
  - kantorówka, ul. Konińska 4,
- cmentarz rzymsko-katolicki, ul. Berdychów,
- dom, ul. Mały Rynek 4/5.

Analizowana jednostka posiada również Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Zagórów na lata 2017-2023, opracowany był na podstawie ustawy o samorządzie gminnym. Gminę podzielono na 15 jednostek analitycznych z czego 7 zaliczono do obszarów zdegradowanych. Miejscowość Kopojno została wybrana jako obszar rewitalizacji ze względu na najwyższą wartość niekorzystnych wskaźników. Zamieszkiwało ją 495 osób, co stanowiło 5,5% mieszkańców Gminy. Degradacja dotyczyła wszystkich 5 sfer analizy (społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej). Określono następujący główny cel programu rewitalizacji: kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów gminy przede wszystkim w wymiarze społecznym i gospodarczym, przy jednoczesnym utrzymaniu i wzmocnieniu wymiaru przestrzennego, środowiskowego i technicznego. Projekty rewitalizacyjne dotyczyły:

- Budowy Domu Dziennego Pobytu Wytchnieniowego oraz Środowiskowego Domu Samopomocy (ŚDS),
- Systemowej pomocy społecznej dla mieszkańców obszarów rewitalizowanych,
- Programu aktywizacji zawodowej mieszkańców pod kątem zatrudnienia u potencjalnych pracodawców,
- Podniesienia jakości usług społecznych i wykreowanie atrakcyjnych wydarzeń w Gminie Zagórów,
- Reintegracji społeczno-zawodowej mieszkańców Gminy Zagórów w ramach Centrum Integracji Społecznej w Kopojnie.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

Jednym z elementów charakteryzujących lokalny rynek pracy oraz sytuację gospodarczą gminy jest liczba podmiotów gospodarczych działających na określonym obszarze. Stanowi ona istotny wskaźnik poziomu przedsiębiorczości w danej jednostce samorządowej. W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu słupeckiego w latach 2018-2022. Na terenie analizowanej Gminy Zagorów liczba podmiotów gospodarczych 2022 roku wynosiła 889, stanowiąc 13,5% podmiotów w powiecie. W ostatnich latach największy przyrost liczby podmiotów gospodarczych w powiecie słupeckim zaobserwowano na obszarze gminy wiejskiej Słupca, gdzie nastąpił wzrost o 243 podmioty. Kolejno największy przyrost wystąpił w Gminie Zagorów – o 191 przedsiębiorstw i to właśnie w tej Gminie dynamika zmian w latach 2018-2022 była największa 127,4%. Natomiast najmniejszą różnicę zarejestrowano dla Gminy Orchowo – 16, jednostka ta charakteryzowała się również najmniejszą dynamiką 105,3%. Należy oczywiście zaznaczyć, że analizowane jednostki różnią się wielkością i liczbą mieszkańców, przez co prezentowane dane mają tylko charakter informacyjny. Szczegółowe zmiany w liczbie podmiotów gospodarczych w analizowanych latach na terenie powiatu słupeckiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 7. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie słupeckim w latach 2018-2022

JST	2018		2022		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2018-2022	dynamika zmian w okresie 2018-2022
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie		
powiat słupecki	5 646	100,0 %	6 592	100,0 %	946	116,8%
m. Słupca	1 804	32,0%	1 926	29,2%	122	106,8%
Lądek	457	8,1%	564	8,6%	107	123,4%
Orchowo	301	5,3%	317	4,8%	16	105,3%
Ostrowite	345	6,1%	432	6,6%	87	125,2%
Powidz	211	3,7%	249	3,8%	38	118,0%
Słupca	918	16,3%	1 161	17,6%	243	126,5%
Strzałkowo	912	16,2%	1 054	16,0%	142	115,6%
Zagorów	698	12,4%	889	13,5%	191	127,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największymi przedsiębiorstwami działającymi na terenie Gminy Zagorów są: Elmonter Oświetlenie (producent konstrukcji stalowych), Wojmarplast (produkcja okien, drzwi, rolet i bram), ATN-OKNA (producent okien, drzwi, rolet, moskitier oraz fasad aluminiowych), LH-TECHNOLOGY Sp. z o.o. Sp. Komandytowa (producent

konstrukcji stalowych), Husqvarna Group (produkcja narzędzi diamentowych do obróbki betonu i asfaltu), Drewsmol (obróbka drewna), MB - PLUS Tomasz Kubiak (wyroby drewniane), HTG High Technology Glass Poland Sp. z o.o.(produkcja, kształtowanie i obróbka szkła płaskiego), Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” (sprzedaż wielobranżowa), ALLTHERMO Spółka z o.o. (meble, urządzenia gastronomiczne), Dom Handlowy oraz sklep wielobranżowy „Plus” w Zagórowie (sprzedaż wielobranżowa).

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Zagórow, najwięcej firm należy do sekcji F – Budownictwo. Na koniec 2022 roku było ich 281, co stanowiło 31,8% wszystkich przedsiębiorstw na terenie Gminy. Następne w kolejności pod względem liczebności są firmy działające w sekcji: G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 169, co stanowiło 19,1% firm ogółem, C – przetwórstwo przemysłowe – 233, co stanowiło 10,4% firm, S i T – Pozostała działalność usługowa – 60, co stanowiło 6,8%.

Z uwagi na wysoki procent gruntów rolnych na terenie Gminy Zagórow funkcjonuje 1 009 gospodarstw rolnych. Spośród tej liczby w 377 gospodarstwach dochody z działalności rolniczej stanowiły ponad 50% dochodów ogółem. Jedynie 8 gospodarstw miało powierzchnię do 1 ha, następnie 393 mieściło się w przedziale 1-5 ha, kolejno: 282 w przedziale 5-10 ha, 154 w przedziale 10-15 ha, a powierzchnia 172 gospodarstw rolnych wynosiła powyżej 15 ha. W gospodarstwach rolnych indywidualnych w 2020 roku pracowało 1 015 osób (jednostką miary było AWU – ekwiwalent pełnego etatu), co stanowiło około 12% mieszkańców całej Gminy.

Tab. 8. Podmioty działające na terenie Gminy Zagórow w 2022 roku

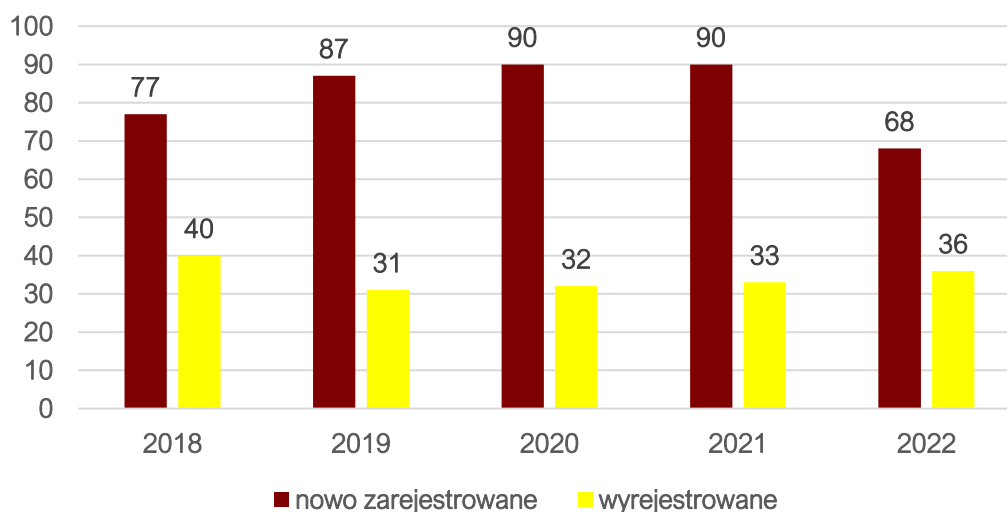
SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA F Budownictwo	281	31,8%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	169	19,1%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	92	10,4%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	60	6,8%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	43	4,9%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	39	4,4%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	36	4,1%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	25	2,8%
SEKCJA P Edukacja	23	2,6%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22	2,5%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22	2,5%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18	2,0%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14	1,6%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13	1,5%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	1,4%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	8	0,9%

SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	0,5%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	2	0,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniżej przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Zagórów. W latach 2018-2020. Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych z roku na rok wzrastała od 77 w roku 2018 do 90 nowych przedsiębiorstw w roku 2020 i 2021. Natomiast w 2022 r. liczba zarejestrowano podmiotów spadła do 68 i była to najniższa wartość w analizowanym okresie. Liczba wyrejestrowanych podmiotów utrzymywała się przez ostatnie 5 lat na podobnym poziomie, wartości oscylowały w zakresie od 31 do 40 przedsiębiorstw. Szczegółowe wartości umieszczono na poniższym wykresie.

Ryc. 13. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2018-2022 działających na terenie Gminy Zagórów

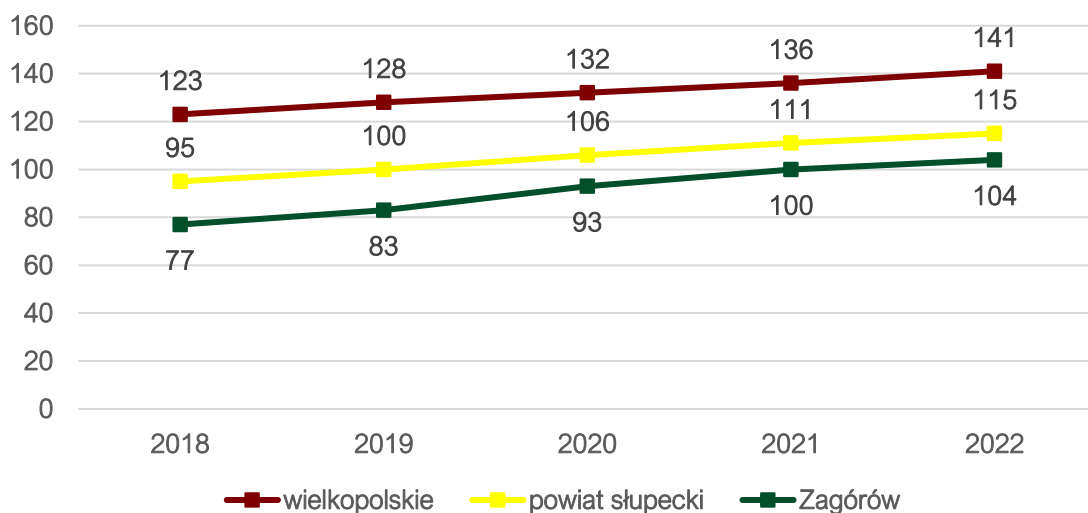

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Porównanie liczby przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze REGON w Gminie Zagórów ze średnimi dla gmin powiatu oraz gmin w województwie umożliwia zastosowanie wskaźnika kształtowania się liczby podmiotów w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Wartość wskaźnika dla Gminy była we wszystkich analizowanych latach niższa zarówno w stosunku do wskaźnika dla gmin powiatu słupeckiego oraz gmin województwa wielkopolskiego. Dla wszystkich jednostek obserwuje się systematyczny wzrost wskaźnika na przestrzeni analizowanych lat. Największą dynamiką charakteryzuje się Gmina Zagórów, od 77 podmiotów w 2018 roku do 104 w 2022 roku. Różnica pomiędzy wartościami analizowanej gminy, a średnim wynikiem powiatu i województwa w porównaniu do 2018 roku zmniejsza się.

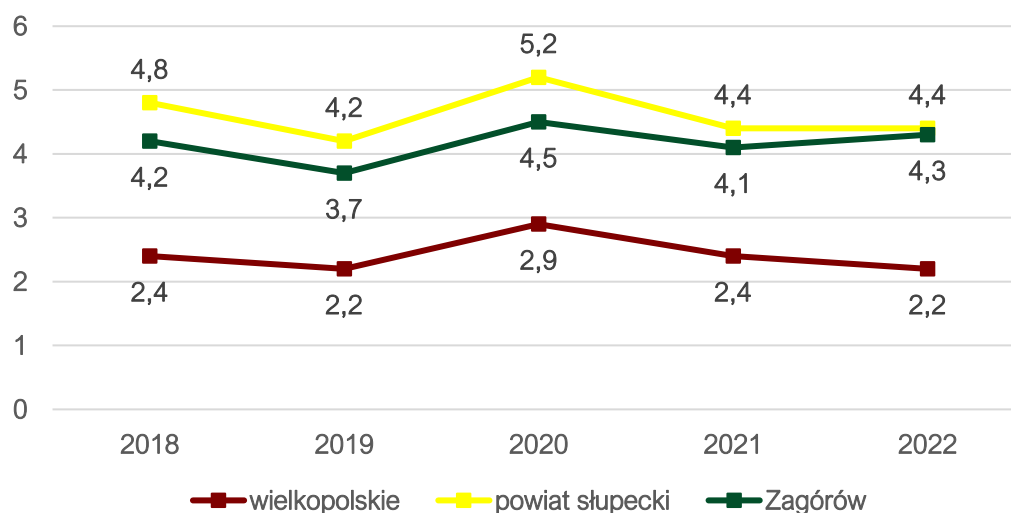
Ryc. 14. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Mieście i Gminie Zagórów na tle powiatu słupeckiego i województwa wielkopolskiego w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój gospodarczy jednostki samorządowej jest ściśle powiązany z zachodzącymi zmianami na rynku pracy. Dostęp do stabilnego zatrudnienia i satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na poniższej rycinie przedstawiono udział bezrobotnych zarejestrowanych osób w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Zagórów w latach 2018-2022. Dane te zestawiono z średnimi wartościami dla powiatu słupeckiego oraz województwa wielkopolskiego.

Ryc. 15. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Mieście i Gminie Zagórów na tle powiatu słupeckiego i województwa wielkopolskiego w latach 2018-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Zagórów we wszystkich analizowanych latach odznaczała się niższym wskaźnikiem bezrobocia niż średnia dla powiatu słupeckiego, jednak zauważalnie

wyższym niż średnia dla województwa wielkopolskiego. Zmiany rok do roku do 2021 r. we wszystkich jednostkach wykazywały się podobną dynamiką – w latach 2018-2019 udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym spadał, po czym w roku 2020 wskaźnik wzrósł, a w następnym roku ponownie zmalał. W 2022 r. ponowny spadek odnotowano jedynie dla województwa. Na nagły wzrost wartości wskaźnika w 2020 r. we wszystkich jednostkach wpływ mogła mieć globalna pandemia COVID-19. Wskaźnik bezrobocia w Gminie Zagórow oscylował w przedziale 3,7-4,5%, w powiecie słupeckim w przedziale 4,2-5,2%, natomiast w województwie wielkopolskim w przedziale 2,2-2,9%.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie mieszkańców Gminy Zagórow (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) w wodę i odprowadzanie ścieków komunalnych z jej terenu jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Usług Wodnych Sp. z o.o. w Zagórowie przy ul. Przemysłowej 5. Jest to spółka należąca do Gminy Zagórow. Na terenie Gminy zlokalizowane są cztery stacje uzdatniania wody:

- SUW Zagórow,
- SUW Łukom,
- SUW Trąbczyn,
- SUW Kopojo.

Najważniejszymi zaplanowanymi działaniami w zakresie rozwoju infrastruktury jest budowa sieci wodociągowej dla powstających osiedli i domów jednorodzinnych. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów w obrębach geodezyjnych Zagórow i Wrąbczyn gm. Zagórow etap I Uchwalony uchwałą nr XX/185/2020 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 22.09.2020 r. obszarem wymagającym podjęcia działań w zakresie zaopatrzenia budowy urządzeń wod.kan. jest teren położony wzdłuż ul. Pyzderskiej w Zagórowie. Kolejne plany obejmują przebudowę i rozbudowę Stacji Uzdatniania Wody w Zagórowie oraz montaż systemu paneli fotowoltaicznych na terenie SUW.

Według danych GUS za 2022 rok, dostęp do sieci wodociągowej miało 90,8% mieszkańców Gminy Zagórow. Jest to mniej niż wynosi wskaźnik zwodociągowania całego powiatu słupeckiego (96,7%) oraz województwa wielkopolskiego (96,9%). Szacunki Gminy na koniec 2022 r. mówią o wyższej dostępności do sieci wodociągowej na poziomie 98%.

Dostęp do sieci kanalizacyjnej, według danych GUS w 2022 roku miało 35,4% mieszkańców Gminy. Było to zdecydowanie mniej niż średnia w powiecie (56,2%) i województwie (74,1%).

Mieszkańcy nie posiadający dostępu do sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych lub przetwarzają w przydomowych oczyszczalniach ścieków. Najważniejszymi i najpilniejszymi działaniami w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy jest budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Drzewce, Skokum, Kopojo i Trąbczyn.

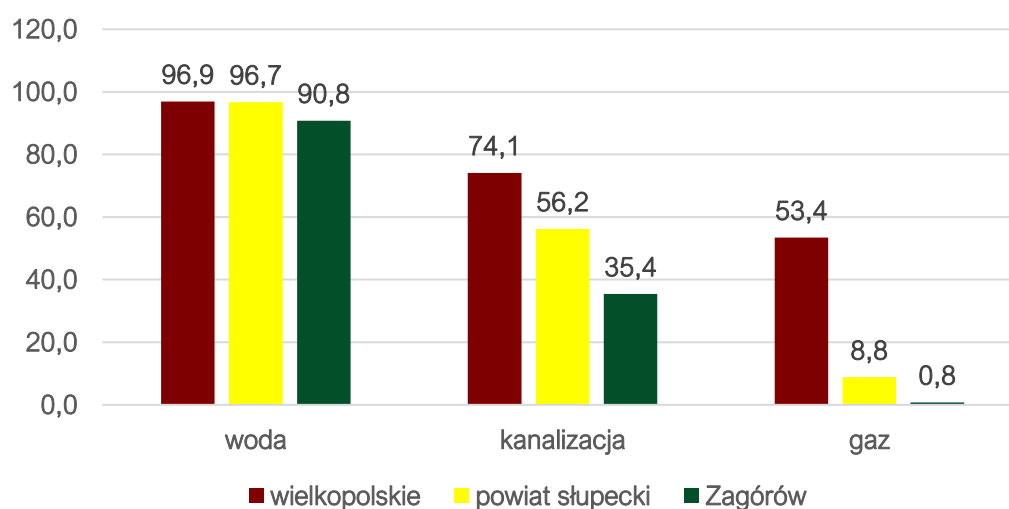
Przy ul. Ogrodowej w Zagórowie zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków, która w 2020 została oddana do użytku po rozbudowie i modernizacji. Jej przepustowość wynosi 1000 m³/dobę, co pozwala na spełnianie swojej roli zarówno przy obecnej liczbie mieszkańców jak i w przypadku wzrostu liczby ludności.

Aglomeracja Zagórow wyznaczona została na podstawie uchwały nr XXIV/195/2020 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Zagórow. Obszar wyznaczono na terenie następujących miejscowości: Wrąbczyn Górski, Wrąbczyn, Oleśnica, Oleśnica Folwark, Zagórow, Drzewce. Średnia dobowo ilość wytworzonych na terenie aglomeracji ścieków wynosiła 400 m³, natomiast długość sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji to 25,59 km. Równoważna liczba mieszkańców dla aglomeracji była równa 3 964 RLM.

Na terenie Gminy Zagórow, według danych GUS, dostęp do sieci gazowej ma jedynie 0,8% mieszkańców. Są to mieszkańcy części Miasta Zagórow. Operatorem tej sieci był Novatek, który został przejęty przez PGNiG. Dystrybucją zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Gazownia w Koninie. Udział korzystających z sieci gazowej na terenie powiatu wynosił 8,8%, natomiast na terenie województwa było to znacznie więcej i wynik wynosił 53,4%.

Udział korzystających z instalacji sieciowych został przedstawiony na poniższym wykresie.

Ryc. 16. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Mieście i Gminie Zagórow w 2021 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych. Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór oraz wywóz odpadów komunalnych na terenie analizowanej jednostki jest spółka gminna – Zakład Gospodarki Komunalnej i Usług

Wodnych Sp. z o.o. W granicach Gminy nie ma czynnego składowiska odpadów. W 2004 roku zostało zamknięte składowisko we Wrąbczynie, które zostało poddane rekultywacji leśnej. Miejszem zagospodarowania niesegregowanych(zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie, zlokalizowany przy ul. Sulańskiej 13.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do selektywnego zbierania odpadów w podziale na 5 frakcji: zmieszane, bioodpady, plastik, papier, szkło. Dodatkowo w okresie od stycznia do maja oraz od września do grudnia od mieszkańców odbierany jest popiół. Zbiórka wielkogabarytów odbywa się dwa razy do roku.

Odbiór papieru, plastiku, popiołu i szkła odbywa się raz w miesiącu. Natomiast odpady zmieszane oraz bioodpady odbiera się 2 raz w miesiącu w okresie od maja do sierpnia. W pozostałych miesiącach są one również odbierane raz w miesiącu. Funkcjonuje odrębny harmonogram wywozu odpadów z nieruchomości niezamieszkałych.

Na terenie Gminy Zagórów zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Ogrodowej 12A w Zagórowie. Zasady przyjmowania odpadów komunalnych w PSZOK określa Regulamin przyjmowania odpadów do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Zagórowie, który stanowi załącznik do uchwały Nr LVI/452/2023 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 27 stycznia 2023 r. Do punktu można dostarczać m.in. papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, odpady niebezpieczne. Na terenie punktu zlokalizowana jest również ścieżka edukacyjna, prezentująca sposób prawidłowego segregowania odpadów.

W poniższej tabeli przedstawiono stan gospodarki odpadami w Gminie Zagórów w latach 2018-2022. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy zmieniała się: do 2021 rosła, natomiast w 2022 roku zmalała: w gminie wytworzono 2 676,99 Mg odpadów komunalnych, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiło 370 kg. Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów utrzymywał się na podobnym poziomie i oscylował w przedziale 51-56%. W ostatnich latach Gmina Zagórów osiągała wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Tab. 9. Stan gospodarki odpadami w Gminie Zagórów w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)	7 422	7 363	7 290	7 214	7 217
Łączna masa zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:	1 469,29	2 184,41	2 437,20	2 908,82	2 676,99
<i>zmieszane</i>	724,56	1 023,72	1 076,22	1 365,88	1 179,70

segregowane	744,73	1 160,69	1 360,98	1 542,94	1 497,29
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów	51%	53%	56%	53%	56%
Masa zebranych odpadów na mieszkańca	0,20	0,50	0,33	0,40	0,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Ochrona środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko, zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego komponentów. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Gmina Zagórz prowadzi ewidencję źródeł ciepła. W granicach analizowanego obszaru zewidencjonowano 1 099 źródła ciepła, wśród których 888 (80,8%) to źródła ciepła na paliwo stałe (węgiel, miał, ekogroszek). Gaz dotyczy 25 (2,3%), 131 (11,9%) zasilanych jest energią elektryczną, a w 55 miejscach zastosowano odnawialne źródła energii (5,0%). Analizując źródła ciepła względem korzystających, najwięcej kotłów na paliwo stałe (węgiel, miał, ekogroszek) dotyczy osób fizycznych i przedsiębiorców. Budynki administracji publicznej ogrzewane są gazem, a z OZE korzystają najczęściej mieszkańcy, a także kilku przedsiębiorców.

Gmina w celu zwiększenia efektywności energetycznej obiektów publicznych, planuje przeprowadzenie następujących działań: termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Trąbczynie, termomodernizacja i przebudowa kuchni w Szkole Podstawowej w Łukomiu oraz montaż pompy ciepła, termomodernizacja i instalacja fotowoltaiki na budynku Urzędu Miejskiego. Ponadto instalację fotowoltaiki planuje się również na obiektach takich jak: Przedszkole Miejskie, Szkoła Podstawowa w Zagórz – budynek przy placu szkolnym oraz budynek na ul. Pyzderskiej, MGOK, Przychodnia Zdrowia w Zagórz i Trąbczynie, a także Oczyszczalni ścieków i SUW w Łukomiu, Trąbczynie, Kopoynie i Zagórz.

Na budynku Urzędu Miejskiego w Zagórz przy ul. Kościelnej 4 zlokalizowany jest czujnik powietrza Syngeos. Wykonuje on pomiary PM10 oraz PM 2,5. Dodatkowo mierzy on temperaturę powietrza, wilgotność oraz ciśnienie atmosferyczne.

W granicach Gminy potencjał solarny wykorzystywany jest jedynie w niewielkim stopniu. W miejscowości Drzewce funkcjonuje farma fotowoltaiczna o mocy 1 MW. Ponadto osoby prywatne wykorzystują kolektory słoneczne zamontowane na terenie własnych posesji do ogrzewania budynków oraz podgrzewania wody. Na terenie analizowanej jednostki znajduje się 5 turbin wiatrowych, których łączna moc wynosi 11,5 MW. Zlokalizowane są w miejscowości: Nowa Wieś, Skokum oraz Drzewce. Dodatkowo dostrzega się potencjał do wykorzystywania energii ze źródeł geotermalnych. Natomiast rolniczy charakter gminy stwarza odpowiednie warunki do rozwoju energetyki opartej na wykorzystywaniu biomasy oraz biogazu.

Ochrona środowiska w Gminie Zagórz realizowana jest zgodnie z następującymi dokumentami:

- Plan Gospodarki niskoemisyjnej – Gmina zobowiązała się do podejmowania wszelkich działań zmierzających do poprawy jakości powietrza, a w szczególności do: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii końcowej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zagórów – głównymi celami opracowania są: bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagórów do 2032 roku, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu, likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko w gminie oraz stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych i norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.
- Program Opieki nad bezdomnymi zwierzętami – Gmina Zagórów przekazała Związkowi Gmin Regionu Słupckiego zadania związane z ochroną zwierząt. Corocznie Związek ten uchwała program, który stanowi ramowy dokument określający ogólne wytyczne dotyczące zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz działania na rzecz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program ten precyzuje cele i zadania realizowane w jego ramach, a także wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Dodatkowo, w Urzędzie Miejskim w Zagórowie przy ul. Kościelnej 4 prowadzony jest punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”. Jego priorytetem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

Od 2017 roku dochody budżetu Gminy Zagórów systematycznie rosły, wyjątek stanowił 2020 roku, kiedy to odnotowano spadek o około 1,6 mln zł w porównaniu z poprzednim rokiem i dochody wynosiły około 49,0 mln zł. Porównując kwoty z 2017 oraz 2022 roku, w ciągu czterech lat wynik dochodów ogółem wzrósł o 25,5 mln zł, osiągając 64,6 mln zł w 2022 roku, natomiast w pierwszym roku analizy – 2017 r. wynosił 39,1 mln zł. Poniżej tabela przedstawia informacje dotyczącą wartości dochodów ogółem w latach 2017-2022.

Tab. 10. Dochody ogółem Gminy Zagórów w latach 2017-2022 (w tys. zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dochody ogółem	39 073,40	40 234,15	50 549,28	48 988,59	55 868,11	64 608,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

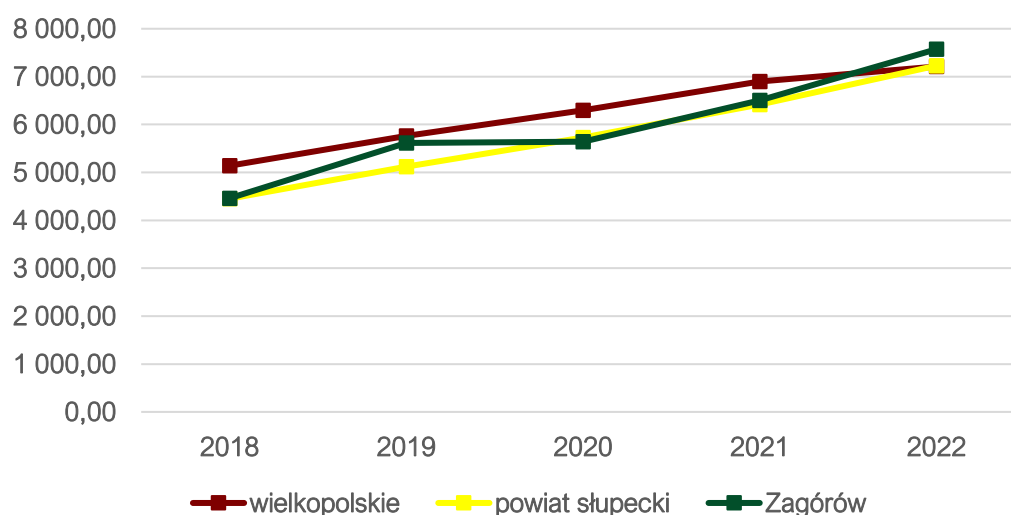
W przypadku dochodów budżetowych, odnotowano, że dochody bieżące stanowiły znaczną część dochodów budżetu. Dochody te systematycznie rosły, jednakże stanowiły różny procent dochodów ogółem. Największy procent (98%) osiągnęły w 2017 roku, natomiast najmniejszy w 2019 roku (85%). Dochody te były silnie

kształtowane przez subwencję ogólną oraz dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące. W 2019 oraz 2021 roku zaobserwowano zauważalny wzrost dochodów majątkowych w dochodach ogółem, osiągając kolejno niemal 7,6 mln zł (15%) i 6,8 mln zł (12%). Sprzedaż majątku stanowiła niewielki procent dochodów majątkowych, najbardziej wyróżniał się 2020 r., gdzie stanowiła około 11% tych dochodów. Zatem większość z nich stanowiły dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje.

Poniższy wykres ilustruje dochody ogółem przypadające na jednego mieszkańca Gminy Zagórów na tle powiatu słupeckiego i województwa wielkopolskiego w latach 2018-2022. W badanym okresie, wskaźnik ten stale wzrastał zarówno w Gminie, jak i w całym powiecie oraz województwie. W 2018 roku dochód na jednego mieszkańca Gminy Zagórów wynosił 4 460,55 zł, w porównaniu do 2022 roku wzrósł do 7 571,62 zł, co stanowiło różnicę ponad 3 tys. zł.

Należy zauważyć, że dochód na mieszkańca Gminy Zagórów w latach 2018-2019 były wyższe niż średnia dochodów w powiecie słupeckim, następnie w 2020 roku wynik był niewiele niższy, a w kolejnych latach ponownie przewyższał średnie kwoty w powiecie. W przypadku średniej województwa dochody w latach 2018-2021 były wyższe niż w Gminie Zagórów. W 2022 wynik Gminy przewyższył średnie obu porównywanych jednostek. Dla analizowanej jednostki wynosił 7 571,62 zł, dla średniej powiatu słupeckiego był niższy o 344 zł i wynosił 7 227,62 tys. zł, natomiast dla średniej województwa był niższy o niemal 360 zł i równał się 7 211,69 zł.

Ryc. 17. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Mieście i Gminie Zagórów na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wraz z wzrostem dochodów zauważalny był również stały wzrost wydatków (z wyjątkiem 2020 roku, kiedy odnotowano spadek o około 4,9 mln zł w porównaniu do poprzedzającego roku). Wydatki ogółem wynosiły 39,4 mln zł w 2017 roku, podczas gdy w 2022 roku osiągnęły poziom 64,6 mln zł, co oznacza wzrost o około 25,2 mln zł.

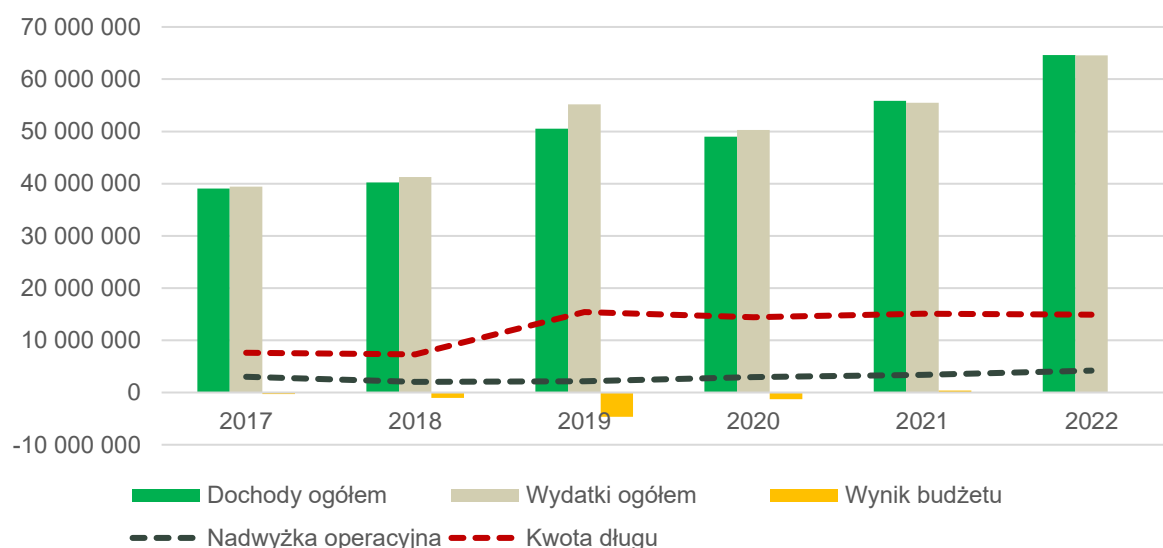
Tab. 11. Wydatki ogółem Gminy Zagórów w latach 2017-2022 (w tys. zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wydatki ogółem	39 397,67	41 238,86	55 188,35	50 293,91	55 502,08	64 587,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Poniższy wykres przedstawia wykonanie budżetu Gminy Zagórów w latach 2017-2022. Analiza danych potwierdza stopniowy wzrost dochodów do 2019 roku, spadek w 2020 roku, a następnie ponowny wzrost. Wydatki charakteryzowały się podobną dynamiką zmian. Wyższe wydatki w porównaniu do dochodów spowodowały deficyt budżetowy w latach 2017-2020. Największy deficyt budżetowy odnotowano w 2019 roku, wynosił on ponad 4,6 mln zł. Kwota długu charakteryzuje się dużą zmiennością, a jego największą wartość odnotowano w 2019, gdy wynosił ponad 15,4 mln zł. Natomiast wartość nadwyżki operacyjnej Gminy Zagórów od 2018 r. zauważalnie wzrastała: od ponad 2,0 mln zł do niemal 4,2 mln zł. W związku z zwiększającym się deficytem budżetowym w 2019 oraz 2021 roku, dług wzrósł do 15,4 mln zł, a następnie do niemal 15,1 mln zł.

Ryc. 18. Wykonanie budżetu Gminy Zagórów w latach 2017-2022 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

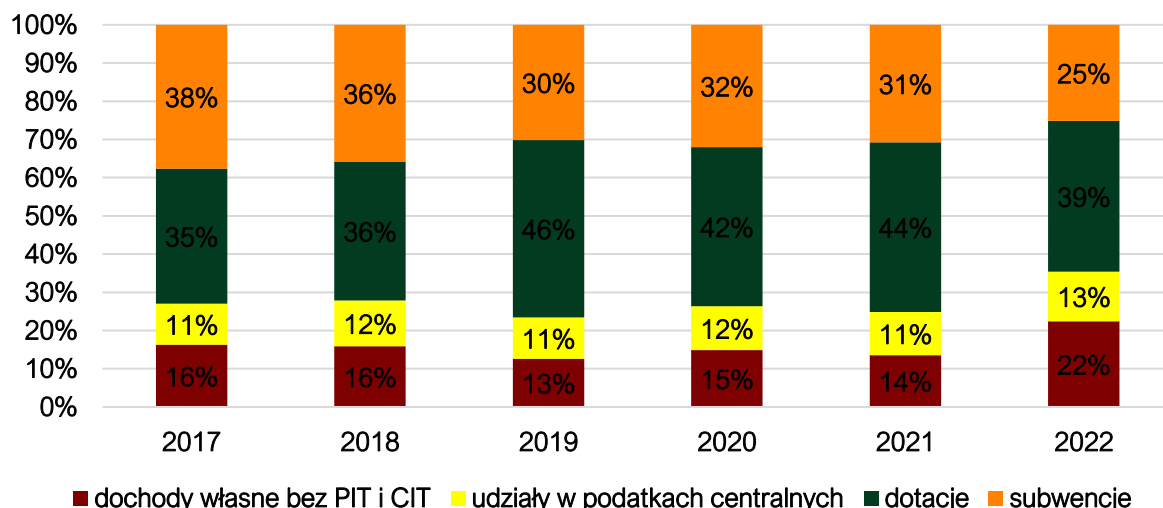
Struktura dochodów i wydatków

Na dochody jednostek samorządu terytorialnego składają się: dochody własne, udział w podatkach centralnych, dotacje oraz subwencje. Kluczową rolę w budżecie gminy odgrywają dochody własne, składające się w szczególności z wpływów z podatków i opłat lokalnych. Te dochody stanowią istotny element finansowania działalności gminy, ponieważ może ona wpływać na ich wysokość, np. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień oraz umarzanie należności. Dzięki temu jednostka może kształtować swoją gospodarkę lokalną, a także wspierać działalność lokalnych przedsiębiorstw.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu Gminy Zagórów w latach 2017-2022. W latach 2017-2021 suma dotacji i subwencji stanowiła ponad 70% wszystkich dochodów, wynik mieścił się w przedziale 72-77%. W 2022 roku udział ten spadł do 65% dochodów. Udział dochodów własnych, wraz z udziałem w podatkach centralnych, w latach 2017-2022 zmieniał się, jednak w żadnym z analizowanych okresów nie przekroczył on 30%, co świadczy o bardzo niskiej samodzielności gminy w zakresie kształtowania swoich dochodów. W 2022 roku udział dochodów własnych (z udziałem w podatkach centralnych) wyniósł 35%, jednak dopiero dłuższa perspektywa pozwoli stwierdzić, czy jest to początek pozytywnego trendu. Im większy jest udział dochodów własnych, tym większa niezależność finansowa gminy i większa kontrola nad kształtowaniem swojej struktury dochodów. Można zauważyć, że budżet Gminy Zagórów w ostatnich latach opierał się głównie na dotacjach i subwencjach. Zmiana w 2022 roku była częściowo spowodowana była przeniesieniem realizacji programu "Rodzina 500+" z gmin do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), co zmniejszyło dochody gminy z tytułu dotacji w tym obszarze. Suma dochodów własnych i udziału w podatkach centralnych wzrosła, osiągając poziom 35%.

Ryc. 19. Struktura dochodów Gminy Zagórów w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Pogłębiona analiza dochodów własnych Gminy Zagórów pozwala zauważyć, że w latach 2017-2022 największe znaczenie miał udział w podatku PIT, który wzrósł z około 4,1 mln zł w 2017 roku do 8,3 mln zł w 2022 roku, a więc ponad dwukrotnie. Spośród innych podatków, istotny wpływ miał podatek od nieruchomości, utrzymujący się na poziomie od około 2,7 mln zł (w roku 2017) do 3,3 mln zł (w roku 2022). Pozostałe wpływy z podatków, według wielkości wpływów, obejmują: podatek rolny, podatek od czynności cywilno-prawnych, podatek od środków transportowych, podatek leśny, udział w podatku CIT, wpływy z opłaty skarbowej, karta podatkowa. Szczegółowe kwoty przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tab. 12. Dochody podatkowe Gminy Zagórów w latach 2017-2022 (zł)

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PIT	4 140 344,00	4 755 302,00	5 408 696,00	5 577 669,00	6 243 976,00	8 329 565,57
CIT	36 681,94	41 743,47	42 179,44	59 777,62	95 478,43	70 227,20

podatek rolny	313 541,84	315 560,37	320 959,25	344 327,34	347 498,49	355 319,07
podatek od nieruchomości	2 694 699,40	2 905 562,49	2 632 053,27	2 962 529,76	3 006 745,00	3 317 390,28
podatek leśny	95 632,59	98 570,52	97 892,64	97 811,04	99 859,01	109 047,78
podatek od środków transportowych	102 661,86	107 433,70	114 200,40	121 242,14	161 623,17	168 186,74
karta podatkowa	3 316,44	2 728,02	2 172,50	2 983,00	5 568,43	18 223,37
Podatek od czynności cywilnoprawnych	148 486,40	178 416,86	193 072,59	166 557,40	334 331,89	283 557,07
wpływy z opłaty skarbowej	23 630,00	28 309,00	32 003,24	29 373,03	37 989,00	30 954,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Biorąc pod uwagę średnie wydatki w latach 2017-2022, największy udział przypadają w działach: oświata i wychowanie (30%), rodzina (26%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (12%), administracja publiczna (9%), transport i łączność (5%), pomoc społeczna (5%). Poniższa tabela przedstawia wydatki według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2017-2022.

Tab. 13. Wydatki według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2017-2022 (tys. zł)

Dział	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rolnictwo i łowiectwo	837,22	808,08	1 042,03	1 112,20	3 354,98	1 640,07
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 013,79
Transport i łączność	2 848,26	1 691,12	1 098,85	2 438,89	2 217,16	6 079,86
Gospodarka mieszkaniowa	295,83	235,97	332,37	238,75	376,82	761,00
Działalność usługowa	69,17	41,94	67,78	61,26	58,63	47,03
Administracja publiczna	3 983,52	4 187,46	4 212,69	4 342,79	4 364,53	5 196,21
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	4,23	97,32	63,02	63,26	5,62	1,78
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	262,45	443,65	278,98	226,07	631,53	276,71
Dochody od osób prawnych i osób fizycznych	0,00	0,00	0,00	0,00	89,05	1,32
Obsługa długu publicznego	178,42	183,26	307,91	345,96	269,63	997,04
Oświata i wychowanie	13 601,06	14 567,50	14 718,50	15 402,83	17 123,53	17 516,76

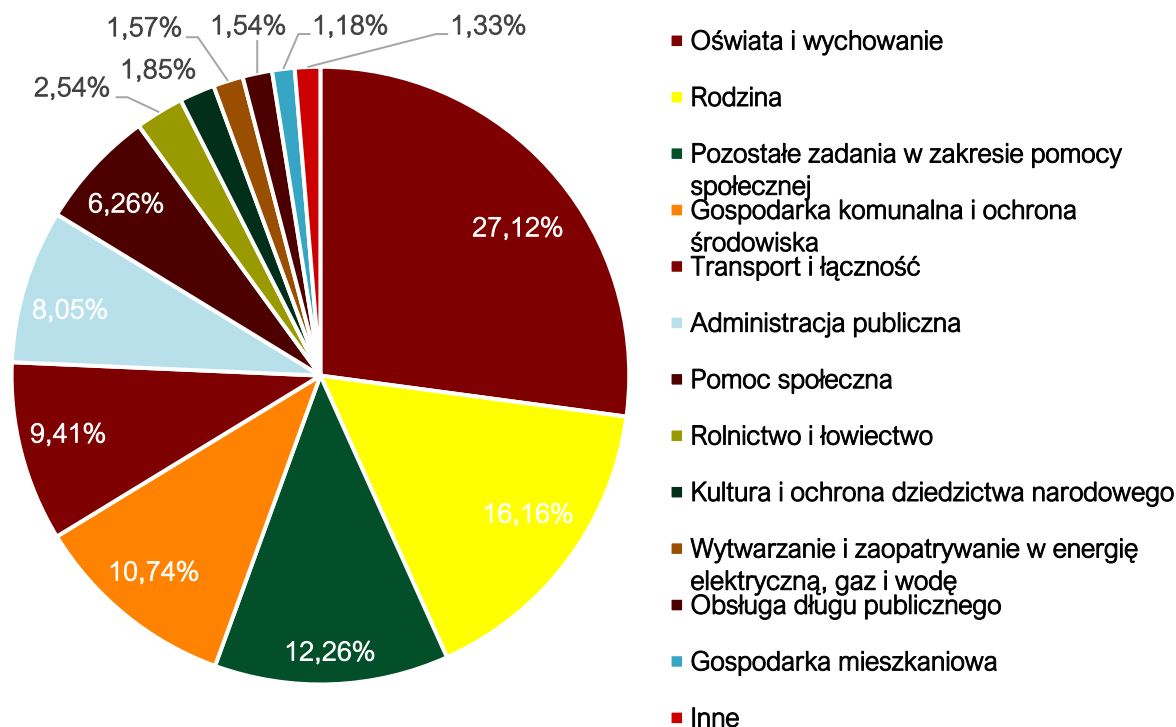

Ochrona zdrowia	136,46	901,19	163,56	146,23	231,37	189,59
Pomoc społeczna	1 974,44	2 024,24	1 970,94	1 944,86	3 581,50	4 040,08
Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 920,36
Edukacyjna opieka wychowawcza	486,13	488,89	510,74	528,37	531,19	87,52
Rodzina	11 859,03	11 530,46	13 716,82	15 973,46	15 682,53	10 435,11
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 718,41	2 916,44	14 992,55	6 146,89	4 817,89	6 933,90
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	903,68	915,70	1 022,09	1 095,37	1 297,29	1 193,40
Kultura fizyczna i sport	239,36	205,65	689,53	226,73	868,83	256,22
Suma	39 397,67	41 238,86	55 188,35	50 293,91	55 502,08	64 587,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Rycina poniżej przedstawia strukturę wydatków Gminy Zagórów w 2022 roku. Największy udział stanowiły wydatki w dziale oświata i wychowanie, (27,12%). Następne w kolejności były działy: rodzina – 16,16%, pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej – 12,26%, gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 10,74, transport i łączność – 9,74%, administracja publiczna – 8,05%, pomoc społeczna – 6,26%. Pozostałe działy razem stanowiły mniej niż 11% wydatków budżetowych gminy.

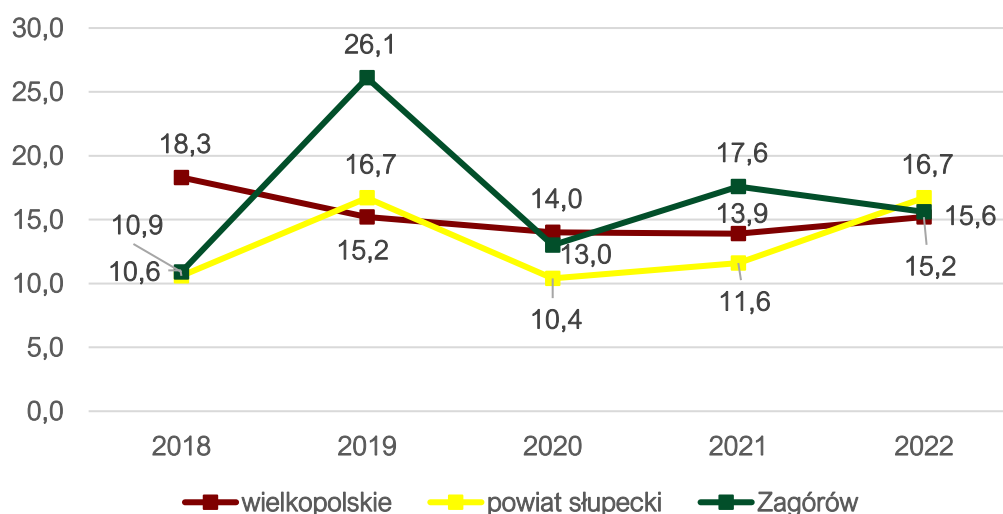
Ryc. 20. Struktura wydatków Gminy Zagórz w 2022 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Wydatki majątkowe stanowiły różny procent wydatków ogółem na przestrzeni lat. Mieściły się w zakresie od 11-26%. Z analizy wynika, że największy udział nakładów inwestycyjnych Gmina osiągnęła w 2019 roku, kiedy wynosiły one 26,1%. Było to powiązane m.in. z: przebudową Stadionu Miejskiego w Zagórz, rozbudową kanalizacji sanitarnej przy ul. Berdychów w Zagórz oraz przebudową drogi gminnej 439007P Michalinów Oleśnicki – Augustynów”. Poniższy wykres przedstawia udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach Gminy Zagórz na tle powiatu słupeckiego i województwa wielkopolskiego w latach 2018-2022. Wartość ta znacznie przewyższała średnie dla gmin powiatu – 16,7% i województwa – 15,2%. Następnie w 2020 roku nastąpił zdecydowany spadek (13,0%), co stanowiło niższą wartość niż w województwie (14,0%). W 2022 roku w Gminie Zagórz udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem stanowił 15,6%. Wartości średniej dla gmin w województwie – 15,2% oraz powiecie – 16,7% miały zbliżone wyniki do analizowanej jednostki. Szczegółowy rozkład wskaźnika w latach 2018-2022 przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 21. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Mieście i Gminie Zagórów na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Skuteczność gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych

Wydatki ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2021 per capita wynosiły 1 335,42 zł. Według listy projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2014-2020 – Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020, Gmina Zagórów pozyskała dofinansowanie na następujące projekty:

- Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków dla Gminy Zagórów wraz z budową kanalizacji sanitarnej z przykanalikami w miejscowościach Wrąbczyn, Wrąbczyn Górski i Zagórów
Wartość projektu: 17 821 802,41 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 8 451 418,66 zł
Poziom unijnego dofinansowania: 63,75%
Fundusz: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Data rozpoczęcia realizacji: 09.10.2018 r.
Data zakończenia realizacji: 08.04.2021 r.
- Mali Odkrywcy z Oddziału Przedszkolnego w Łukomiu – utworzenie nowego OWP przy SP w Łukomiu, 25 nowych miejsc przedszkolnych
Wartość projektu: 462 711,25 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 393 304,56 zł
Poziom unijnego dofinansowania: 85,00%
Fundusz: Europejski Fundusz Społeczny
Data rozpoczęcia realizacji: 01.06.2020 r.
Data zakończenia realizacji: 31.08.2021 r.
- Wesole przedszkolaki z Przedszkola w Trąbczynie – utworzenie nowego OWP przy SP w Trąbczynie, 25 nowych miejsc przedszkolnych
Wartość projektu: 315 460,00 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 268 141,00 zł
Poziom unijnego dofinansowania: 85,00%

Fundusz: Europejski Fundusz Społeczny
Data rozpoczęcia realizacji: 01.06.2018 r.
Data zakończenia realizacji: 41.08.2019 r.

- Wyruszamy w świat przyrody i matematyki w Gminie Zagórow – podniesienie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, projekt realizowany na terenie SP w Trąbczynie i SP w Łukomiu
Wartość projektu: 400 598,48 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 340 508,70 zł
Poziom unijnego dofinansowania: 85,00%
Fundusz: Europejski Fundusz Społeczny
Data rozpoczęcia realizacji: 01.09.2018 r.
Data zakończenia realizacji: 31.12.2020 r.

Ponadto dzięki pozyskaniu środków z różnorodnych źródeł na przestrzeni lat 2019-2023 udało się zrealizować następujące inwestycje:

- „Przebudowa Stadionu Miejskiego w Zagórowie. Stadion Miejski - boisko do piłki nożnej”
Dofinansowano: Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Wysokość dofinansowania: 190 884,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 400 675,50 zł.
- „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie sołectwa Drzewce, na działce o nr ewidencyjnym 175”.
Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 30 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 49 705,06 zł.
- „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie sołectwa Marianów na działce o nr ewidencyjnym 134”.
Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 30 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 50 975,69 zł.
- „Budowa chodnika na ul. Konińskiej w Zagórowie”.
Dofinansowano ze środków Starostwa Powiatowego w Słupcy
Wysokość dofinansowania: 80 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 105 667,04 zł.
- „Przebudowa drogi gminnej 439007P Michalinów Oleśnicki – Augustynów”.
Dofinansowano ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 241 600,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 511 529,15 zł.
- „Rozbudowa i Modernizacja Oczyszczalni Ścieków dla Gminy Zagórow
Dofinansowano ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 7 892 112,07 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 13 919 769,42 zł.
- „Budowa i przebudowa drogi gminnej na odcinku Włodzimirów – Osiny – Wincentowo”.

Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych
Wysokość dofinansowania: 796 731,00zł.

Całkowita wartość inwestycji: 1 145 213,33zł.

- „Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Koszelewska Łąka”
Dofinansowano ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 150 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 419 147,14 zł.
- „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie sołectwa Myszakówek”.
Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 30 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 46 167,05 zł.
- „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie sołectwa Skokum”.
Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 30 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 49 143,00 zł.
- „Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami w m. Wrąbczyn, Wrąbczyn Górski i Zagórow”.
Dofinansowano ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 559 306,60 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 1 246 596,16 zł.
- „Budowa chodnika – ul. Kaliska w Zagórowie”.
Dofinansowano ze środków Starostwa Powiatowego w Słupcy
Wysokość dofinansowania: 95 000,00zł.
Całkowita wartość inwestycji: 112 544,74zł.
- „Utworzenie i wyposażenie Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Kopojnie”.
Dofinansowano ze środków Państwowego Funduszu Celowego
Wysokość dofinansowania: 1 594 437,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 2 813 836,19 zł.
- „Budowa wewnętrznych instalacji gazowych niskiego ciśnienia w ramach inwestycji: Przyłącze gazowe – Ośrodek Zdrowia w Zagórowie; - Szkoła Podstawowa, ul. Plac szkolny; - Szkoła Podstawowa, ul. Pyzderska; - Miejskie Przedszkole Samorządowe w Zagórowie; - budynek M-GOK; - budynek Urzędu miejskiego w Zagórowie”.
Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych
Wysokość dofinansowania: 800 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 1 017 205,15 zł.
- „Budowa trzech odcinków sieci wodociągowej w m. Kościółków, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zakup wozu asenizacyjnego z ciągnikiem rolniczym przez gminę Zagórow”.
Dofinansowano z: Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Wysokość dofinansowania: 301 282,92 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 603 645,00 zł.
- „Przebudowa stadionu miejskiego w Zagórowie ETAP II - Budowa bieżni lekkoatletycznej oraz budowa skoczni w dal”.
Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego

- Wysokość dofinansowania: 295 300,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 596 142,67 zł.
- „Budowa drogi gminnej 439014P Zagórow – Drzewce”.
Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych
Wysokość dofinansowania: 1 000 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 1 676 215,61zł.
  - „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w miejscowości Oleśnica oraz przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Oleśnica i Zagórow”.
Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych
Wysokość dofinansowania: 1 400 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 3 354 917,96 zł.
  - „Budowa drogi gminnej Łomów – Bukowe”.
Dofinansowano z: Budżetu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 132 750,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 258 108,72 zł.
  - „Przebudowa drogi w miejscowości Trąbczyn”.
Dofinansowano z: Budżetu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 113 500,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 249 190,00 zł.
  - „Budowa strefy integracyjnej z siłownią plenerową w m. Kopojno”.
Dofinansowano z: Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Wysokość dofinansowania: 85 495,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 99 784,80 zł.
  - „Remont drogi gminnej w miejscowości Myszakówek”.
Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg
Wysokość dofinansowania: 756 644,93 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 1 261 074,89zł.
  - „Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Zagórowie”.
Dofinansowano ze środków związanych z przeciwdziałaniem COVID 19 – Fundusz Przeciwdziałania COVID 19
Wysokość dofinansowania: 500 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 537 135,04 zł.
  - „Dostawa sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem w ramach projektu grantowego Cyfrowa Gmina”.
Dofinansowano z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej V rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU
Wysokość dofinansowania: 99 074,04 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 99 074,04 zł.
  - „Budowa przepustu na kanale Czarnobrodzkim w miejscu istniejącego mostu przeznaczonego do rozbiórki wraz z korektą przebiegu drogi gminnej na działkach nr 103,118, 134 i 140 w miejscowości Mariantów, gmina Zagórow”.
Dofinansowano z: Budżetu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 270 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 396 734,25 zł.

- „Zakup i dostawa laptopów w ramach programu Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”
Dofinansowano z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej V rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU
Wysokość dofinansowania: 81 981,96 zł
Całkowita wartość inwestycji: 81 981,96 zł.
- „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Nowa Wieś”.
Dofinansowano z: Budżetu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 216 250,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 771 945,33 zł.
- „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie sołectwa Kopojno”.
Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 46 615,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 69 036,70 zł.
- „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie sołectwa Imielno – remont budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Imielnie”.
Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego
Wysokość dofinansowania: 46 205,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 66 858,91 zł.
- „Przebudowa ul. Kaliskiej, ul. Plac Szkolny, ul. Wojska Polskiego i ul. Plac POW w Zagórowie”.
Dofinansowano ze środków Starostwa Powiatowego w Słupcy
Wysokość dofinansowania: 500 000,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 818 570,44zł.
- „Przebudowa wejść do budynku Urzędu Miejskiego w Zagórowie oraz podjazdu dla osób z niepełnosprawnościami”.
Dofinansowano z: Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych
Wysokość dofinansowania: 59.900,00 zł.
Całkowita wartość inwestycji: 115 538,61 zł.

Rządowy Fundusz Polski Ład

Gmina Zagórow uzyskała pozyskała dofinansowanie do następujących projektów:

I edycja – data ogłoszenia wyników 25.10.2021 rok:

- Przebudowa ul. Wodnej i Sosnowej w Zagórowie oraz remont dróg gminnych na odcinku Osiny - Łazy i na odcinku Łomów – Stawisko.
Przewidywana wartość inwestycji (w PLN) 4.000.000,00
Deklarowana kwota udziału własnego (w PLN) 200.000,00
Procentowy udział własny Wnioskodawcy w realizacji inwestycji 5,00%
Kwota wnioskowanych środków (w PLN) 3.800.000,00.
Data rozpoczęcia realizacji: 28.12.2022 r.
Data zakończenia realizacji: 09.08.2023 r.

II edycja – data ogłoszenia wyników 30.05.2022 rok:

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowości Drzewce, Zagórow i Zalesie.

Przewidywana wartość inwestycji (w PLN) 5.380.000,00
Deklarowana kwota udziału własnego (w PLN) 269.000,00
Procentowy udział własny Wnioskodawcy w realizacji inwestycji 5,00 %
Kwota wnioskowanych środków (w PLN) 5.111.000,00
Data rozpoczęcia realizacji: 23.03.2023 r.
Data zakończenia realizacji: 14.09.2023 r.

- Przebudowa i rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody, budowa nowego zbiornika retencyjnego wraz z remontem odstoju wód popłucznych w m. Zagórow.
Przewidywana wartość inwestycji (w PLN) 4.600.000,00
Deklarowana kwota udziału własnego (w PLN) 230.000,00
Procentowy udział własny Wnioskodawcy w realizacji inwestycji 5,00 %
Kwota wnioskowanych środków (w PLN) 4.370.000,00
Data rozpoczęcia realizacji: 30.03.2023 r.
Data zakończenia realizacji: w trakcie

VI edycja – data ogłoszenia wyników 15.09.2023 rok – PROMESY

- Remont drogi gminnej nr 439002P na odcinku Myszaków – Myszakówek
Kwota dofinansowania: 1 500 000,00 zł
- Montaż pompy ciepła w Szkole Podstawowej im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Łukomiu oraz montaż systemu paneli fotowoltaicznych na terenie SUW w Łukomiu
Kwota dofinansowania: 1 000 000,00 zł

VIII edycja – data ogłoszenia wyników 07.10.2023 rok - PROMESY

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w m. Zagórow i Oleśnica
Kwota dofinansowania: 2 000 000 zł
- Budowa drogi gminnej na odcinku Skokum-Trąbczyn, rozbudowa ul. Topolowej w m. Zagórow oraz przebudowa ul. Przemysłowej w Zagórowie i odcinka drogi gminnej nr439014P
Kwota dofinansowania: 6 000 000 zł

IX edycja – data ogłoszenia wyników 04.12.2023 rok - PROMESY

- Wymiana opraw oświetleniowych nieenergooszczędnych na energooszczędne typu LED na terenie gminy Zagórow
Kwota dofinansowania: 760 000 zł

Rządowy Program Odbudowy Zabytków

I edycja – data ogłoszenia wyników 14.07.2022 rok:

- Remont dachu w budynku po byłym młynie gospodarczym w Zagórowie.
Kwota dofinansowania: 200 000 zł
- Remont dachu na kościele parafialnym pw. Św. Ap. Piotra i Pawła w Zagórowie.
Kwota dofinansowania: 800 000 zł

II edycja – data ogłoszenia wyników 26.09.2023 rok:

- Remont budynku po byłym młynie gospodarczym w Zagórowie – wymiana stolarki okiennej i drzwiowej (Etap II).

Kwota dofinansowania: 400 000 zł

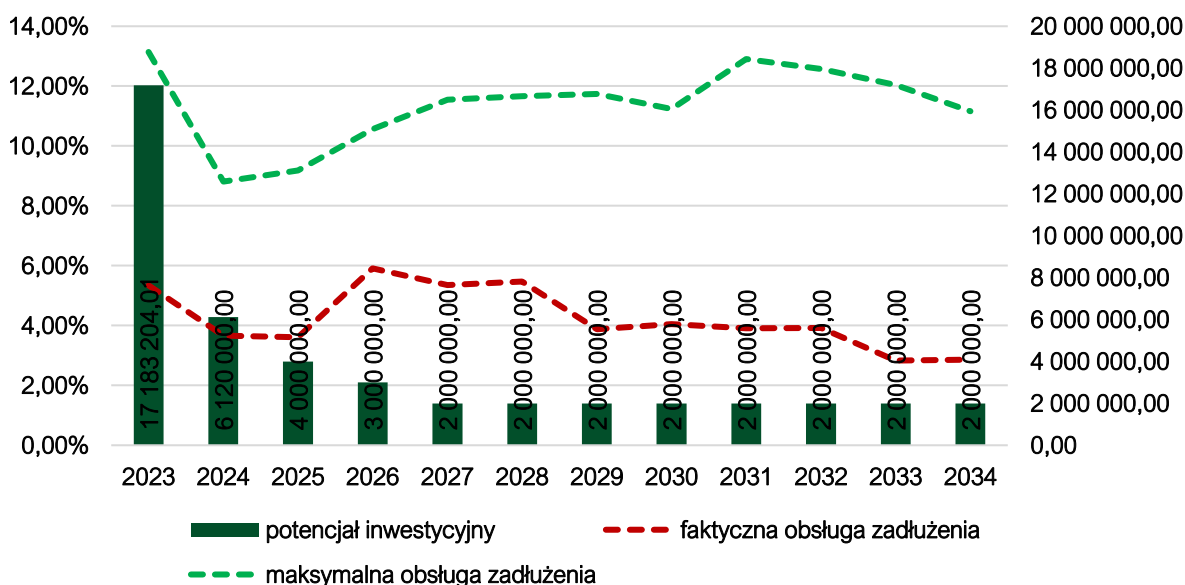
Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Zagórów na lata 2023-2034 zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy i Miasta Zagórów (Uchwała Nr LXII/505/2023 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 30 października 2023 r. zmieniająca Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy i Miasta Zagórów na lata 2023-2036). Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Zagórów pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Wykres przedstawia również potencjał inwestycyjny, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2023-2034. Wynika z tego, że w okresie przedstawionym na rycinie zsumowany potencjał inwestycyjny Gminy wyniesie ponad 46 mln zł. Należy mieć jednak na uwadze, że WPF najbardziej precyzyjnie odnosi się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny przedstawia również szacunkowe wartości.

Ryc. 22. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Zagórów na lata 2023-2034

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr LXII/505/2023 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 30 października 2023 r. zmieniająca Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy i Miasta Zagórów na lata 2023-2036.

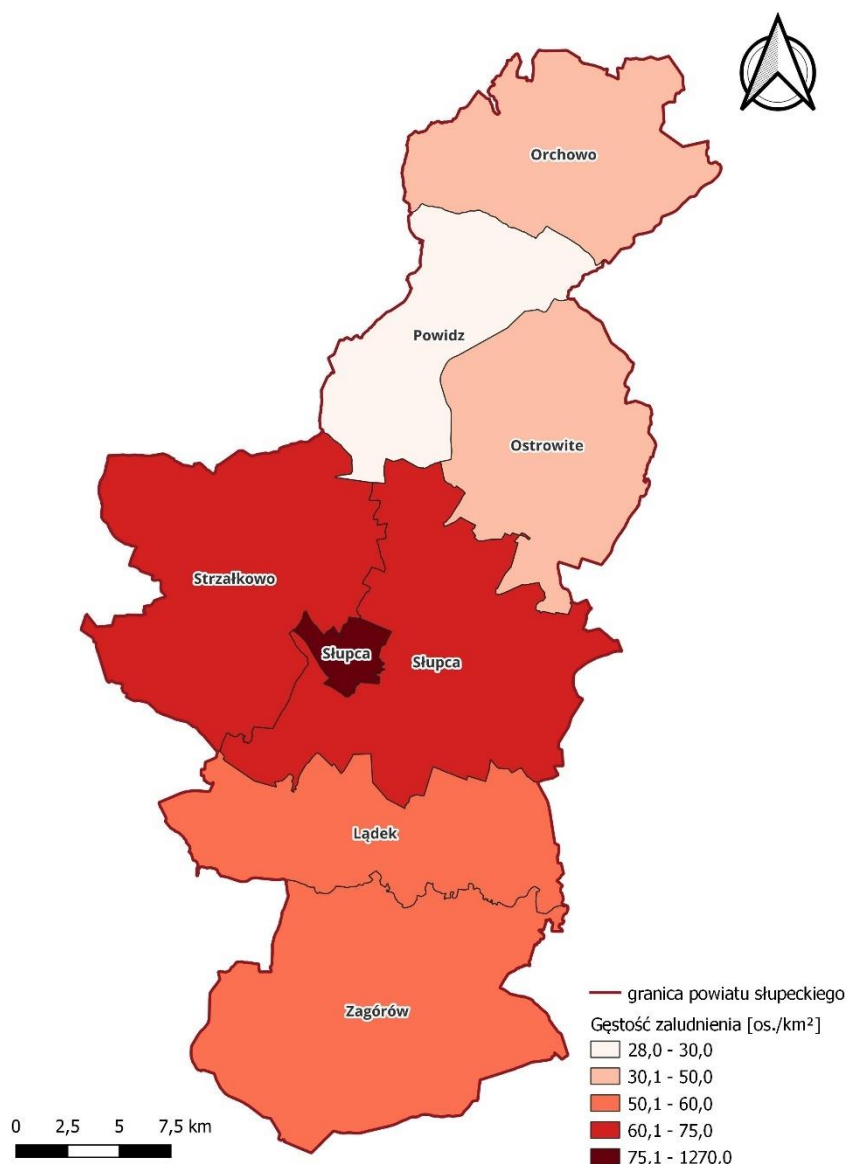
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Przeprowadzona analiza demograficzna Gminy Zagórów opierała się na danych pozyskanych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Dane te mogą różnić się od danych gminnej ewidencji ludności ze względu na stosowanie innej metodyki obliczeń. W GUS bilanse liczby i struktury ludności w gminach opracowane są w oparciu o wyniki Narodowych Spisów Powszechnych, z uwzględnieniem zmian spowodowanych ruchem naturalnym (urodzeniami i zgonami), migracjami ludności (na pobyt stały i czasowy) oraz przemieszczeniami związanymi ze zmianami administracyjnymi. Dane o zarejestrowanych urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego, dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a źródłem danych o zameldowaniach na pobyt stały w gminie jest rejestr PESEL (od 2006 roku). Mimo niewielkich rozbieżności pomiędzy gminną ewidencją a danymi GUS, analiza danych pozwala na zbadanie trendów i prognozowanych zmian w strukturze demograficznej.

Według danych GUS w 2022 roku Gmina Zagórów liczyła 8 522 mieszkańców, co stanowiło 15% ludności powiatu słupeckiego. Gęstość zaludnienia wyniosła 53,4 os./km². Gminy powiatu słupeckiego znajdujące się w jego północnej części (tj. Orchowo, Powidz, Ostrowite) charakteryzują się zdecydowanie niższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia. Natomiast te znajdujące się w środkowej części powiatu, osiągają wyniki zbliżone do średniej gęstości gmin powiatu słupeckiego lub wyższe. Najniższą gęstość zaludnienia odnotowano w Gminie Powidz – 27,9 os./km², natomiast największą w Mieście Słupca – 1 269,6 os./km². Zarówno w stosunku do średniej dla powiatu słupeckiego (68,7 os./km²) oraz średniej dla województwa wielkopolskiego (117,1 os./km²) można zauważyć, że wartość dla Gminy jest niższa.

Ryc. 23. Gęstość zaludnienia w powiecie słupeckim w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W poniższej tabeli oraz na mapie umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie słupeckim w latach 2018-2022 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. W analizowanym okresie liczba ludności w powiecie zmalała o 1 817 mieszkańców. Średnia dynamika zmian w badanych latach wynosiła 99,2%. Na terenie całego powiatu jedynie na terenie gminy wiejskiej Słupca obserwuje się wzrost liczby mieszkańców.

Dynamika zmian liczby ludności gmin w powiecie słupeckim nie wypada optymistycznie. W większości jednostek odnotowuje się spadek liczby mieszkańców. Wynik Gminy Zagórow jest jednym z gorszych w powiecie i wynosi on 98,6%.

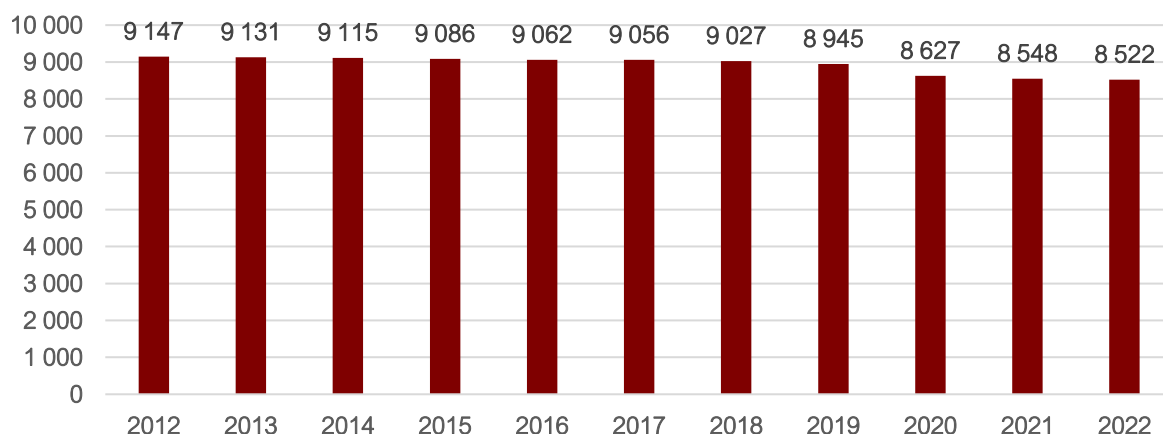
Tab. 14. Zmiany liczby ludności w powiecie słupeckim w latach 2018-2022

JST	2018	2019	2020	2021	2022	udział w 2022 r.	średnia dynamika
powiat słupecki	59 371	59 077	58 089	57 852	57 554	100%	99,2%
Słupca	13 773	13 658	13 381	13 267	13 102	23%	98,8%
Lądek	5 762	5 740	5 552	5 522	5 475	10%	98,7%
Orchowo	3 815	3 795	3 624	3 602	3 583	6%	98,5%
Ostrowite	5 116	5 077	4 887	4 858	4 780	8%	98,3%
Powidz	2 319	2 320	2 234	2 233	2 255	4%	99,3%
Słupca	9 234	9 263	9 734	9 812	9 857	17%	101,7%
Strzałkowo	10 325	10 279	10 050	10 010	9 980	17%	99,2%
Zagórów	9 027	8 945	8 627	8 548	8 522	15%	98,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując liczbę ludności w szerszej, dziesięcioletniej perspektywie, w Gminie również widoczny jest powolny, stopniowy spadek liczby ludności. W 2012 roku analizowaną jednostkę zamieszkiwało 9 147 osób, zatem do 2022 r. ubyło 625 mieszkańców. Tempo wyludniania się Gminy przyśpieszyło od 2019 w stosunku do poprzednich analizowanych lat. Szczegółowe wartości przedstawione zostały na wykresie poniżej.

Ryc. 24. Liczba ludności w Gminie Zagórów w latach 2012-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Jak wynika z danych w tabeli zamieszczonej poniżej, wskaźnik przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w województwie wielkopolskim w 2022 roku kształtował się na poziomie ujemnym (-2,16). Ujemny przyrost naturalny odnotowano również we wszystkich gminach powiatu słupeckiego. Dla Gminy Zagórów wskaźnik ten jest powyżej średniej powiatu i wynosił -4,92 i był jednym z trzech najgorszych wyników w powiecie. Gorszy wynik osiągnęła gmina Lądek (-6,73) oraz Ostrowite (-8,28). Natomiast najkorzystniejszą wartość wskaźnika osiągnęła gmina Orchardo (-0,84). W tabeli przeanalizowano również średnią zmianę wskaźnika w latach 2018-2022. Analiza ta potwierdziła negatywne zjawisko związane ze zmniejszeniem przyrostu naturalnego

na terenie większości porównywanych jednostek. Dla Gminy Zagórz zmiana wskaźnika od 2018 roku wyniosła -0,73 przy jednoczesnym wyniku -0,86 dla powiatu oraz -0,80 dla województwa. Największe, a zarazem najbardziej negatywne zmiany odnotowano w gminie Łądek, a więc w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Zagórz.

Kolejnym wskaźnikiem przedstawionym w poniższej tabeli, którego wartość ma wpływ na liczbę ludności gminy, jest wskaźnik salda migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Na jego podstawie można zauważyć, że w 2022 roku odpływ ludności następował w większości gmin powiatu słupeckiego. Wyjątek stanowiły gminy: Powidz oraz Słupca. W Gminie Zagórz wskaźnik ten wynosił -0,35, co świadczy o tym, że więcej osób wyprowadziło się z obszaru Gminy niż ją zamieszkało. Mimo ujemnej wartości salda migracji analizowana jednostka posiada trzeci w kolejności najlepszy wynik w powiecie słupeckim. Wskaźnik Gminy Zagórz wypada znacznie lepiej od wartości salda migracji całego powiatu słupeckiego, natomiast gorzej od średniej dla całego województwa wielkopolskiego. Średnia zmiana wskaźnika dla Gminy Zagórz w latach 2018-2022 wyniosła 0,86, co oznacza, że w ostatnich czterech latach saldo migracji rośnie (więcej osób przyjechało niż wyjechało). Wynik ten jest wyższy zarówno w porównaniu dla powiatu jak i województwa.

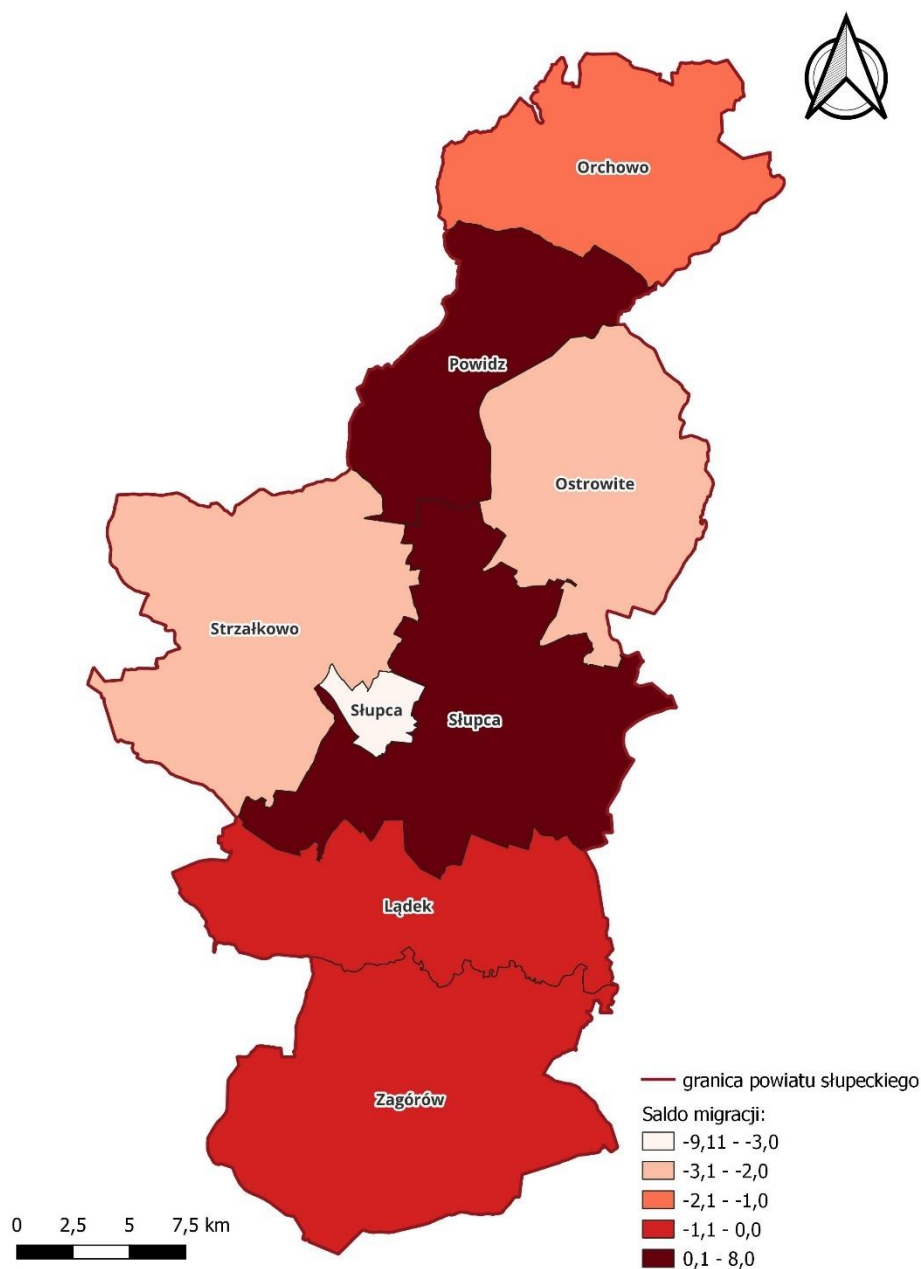
Tab. 15. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w latach 2018-2022

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.
wielkopolskie	-2,16	-0,80	0,40	0,01
powiat słupecki	-4,13	-0,86	-1,30	0,21
Słupca	-3,64	-0,86	-9,11	-1,39
Łądek	-6,73	-1,94	-0,55	0,21
Orchowo	-0,84	-0,08	-1,11	1,03
Ostrowite	-8,28	-1,73	-2,07	0,16
Powidz	-1,80	0,20	4,94	0,91
Słupca	-2,85	-0,93	7,73	1,53
Strzałkowo	-3,60	-0,42	-2,20	-0,07
Zagórz	-4,92	-0,73	-0,35	0,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dodatkowo zauważa się, że miasto Słupca charakteryzuje się najniższą wartością salda migracji, co może wskazywać na zauważalne zjawisko suburbanizacji, związane z chęcią wyprowadzki mieszkańców miast do pobliskich gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich. Największe dodatnie saldo migracji widoczne jest w gminie Powidz oraz gminie wiejskiej Słupca, gdzie wskaźnik wynosił kolejno 4,94 i 7,73.

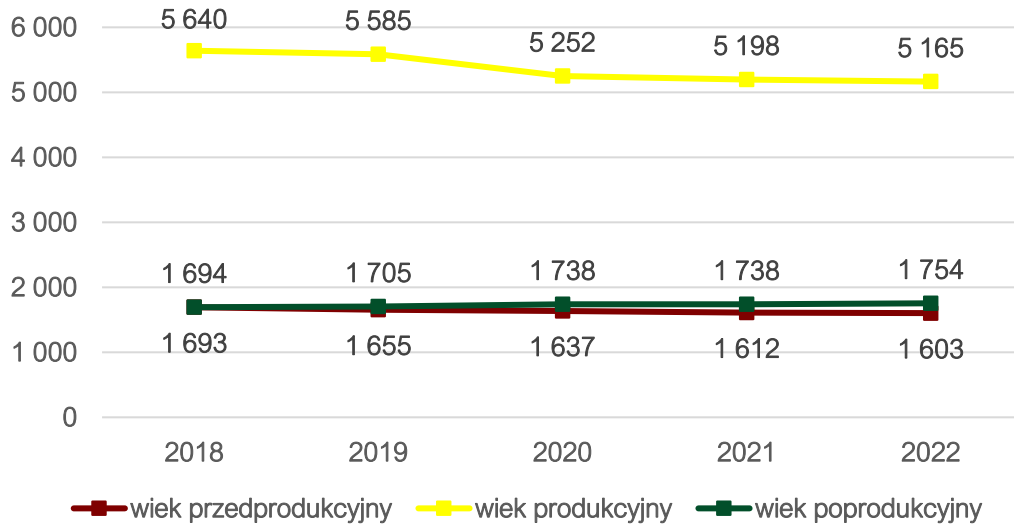
Ryc. 25. Saldo migracji/1000 mieszkańców w gminach powiatu słupeckiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższy wykres przedstawia strukturę ludności w Gminie Zagórów w latach 2018-2022. W latach 2018-2022 zauważalny jest spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym. Jest to niezwykle niepokojące zjawisko, ze względu na fakt, że jest to grupa najbardziej pożądana z punktu widzenia rozwoju gospodarczego Gminy. Kolejną negatywną obserwacją jest powolny, stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku osób w wieku przedprodukcyjnym.

Ryc. 26. Struktura ludności w Mieście i Gminie Zagórów w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Zagórów zaobserwować można postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym w 2018 roku wynosił 23,0%, a w 2022 roku już aż 26,51%. Dynamika wzrostu wskaźnika na przestrzeni czterech analizowanych lat wyniosła zatem 113%, co świadczy o stosunkowo szybkim tempie zmian w tym zakresie. Natomiast było to wolniejsze tempo zmiany wskaźnika zarówno w porównaniu do średniej dla województwa i powiatu, gdzie dynamika wynosiła kolejno 114% oraz 120%. Zwiększenie udziału seniorów w populacji Gminy generuje niekorzystne skutki ekonomiczne. Przykładem jednego z nich jest dodatkowe obciążenie systemu finansów publicznych, wynikające z powodu wzrostu wydatków na opiekę zdrowotną i usługi społeczne. Ponadto obserwuje się brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy. Niemniej jednak, warto podkreślić, że seniorzy stanowią istotną grupę społeczną, zaangażowaną w życie społeczne i kulturalne Gminy. W związku z tym istnieje konieczność dostosowania usług i przestrzeni publicznych do specyficznych potrzeb tej grupy wiekowej i zapewnienia im możliwości aktywnego udziału w życiu społecznym.

Należy również zwrócić uwagę na udział ludności w wieku 25-34 lat w liczbie ludności ogółem. Osoby w tym wieku osiągają pewną stabilizację życiową i zawodową, jednocześnie podejmując decyzje co do miejsca zamieszkania i, w wielu przypadkach, założenia rodziny, a jednocześnie osiągają coraz wyższe dochody, przez co stanowią główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego jednostki. Czym wyższa wartość tego wskaźnika tym pozytywniejszy wpływ na rozwój Gminy. Dynamika zmian w tym zakresie jest negatywna zarówno dla analizowanej Gminy, powiatu słupeckiego, jak i województwa wielkopolskiego, co nie jest pożądanym zjawiskiem. W Gminie Zagórów negatywne zmiany postępują najszybciej. W ciągu ostatnich czterech lat wskaźnik spadł o 3,41 pkt. procentowego. Wskazuje to na niską atrakcyjność gminy Zagórów jako miejsca do życia dla osób młodych.

Warto mieć na uwadze, że przedstawiona powyżej tendencja starzenia się społeczeństwa oraz zmniejszenia się udziału osób w wieku 25-34 lata w stosunku do ludności ogółem, w przyszłości może przynieść negatywne skutki dla funkcjonowania Gminy poprzez spadek dochodów z tytułu udziału w PIT, odpływ wysoko wykwalifikowanej kadry pracowniczej, spadek atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, zwiększone zapotrzebowanie na usługi społeczne skierowane do seniorów.

Tab. 16. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Zagórz w 2018 i 2022 roku na tle województwa wielkopolskiego i powiatu słupeckiego

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2018	2022	dynamika	2018	2022	dynamika
wielkopolskie	14,53	13,13	90%	24,20	27,70	114%
powiat słupecki	14,63	12,39	85%	23,80	28,60	120%
Zagórz	14,87	11,46	77%	23,00	26,10	113%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W związku z wyraźnym, stopniowym procesem starzenia się społeczeństwa, sytuację demograficzną w Gminie można opisać jako niekorzystną. Wynika on z rosnącego udziału osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze demograficznej, przy jednoczesnej obserwacji liczby osób w wieku przedprodukcyjnych. Niepokojącym zjawiskiem jest szybki spadek liczby i udziału mieszkańców w wieku produkcyjnym.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i żłobki

Na terenie Gminy Zagórz nie funkcjonują placówki opieki nad dziećmi do lat 3. Natomiast w 2023 roku Gmina otrzymała dofinansowanie na utworzenie i utrzymanie klubu dziecięcego z programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej MALUCH+ na utworzenie i utrzymanie miejsc opieki dla dzieci do lat 3 (1 132 744,00 zł). Klub dziecięcy powstanie przy Szkole Podstawowej w Zagórz ul. Pl. Szkolny 1, przebudowa rozpocznie się 2024 r., a od 01.01.2025 r. placówka rozpocznie działalność. Utworzone zostanie 16 miejsc.

W obrębie Gminy funkcjonują 3 placówki przedszkolne. Natomiast jedynie jedna z nich jest przedszkolem publicznym – Miejskie Przedszkole Samorządowe w Zagórz, i to właśnie do niej uczęszczało najwięcej dzieci. Godziny otwarcia w przedszkolach mieszczą się w przedziale 6:30-7:00, natomiast godziny zamknięcia 14:00-16:30. Niepubliczne Przedszkole Specjalne w Zespole Niepublicznych Szkół i Placówek Oświatowych "Nasza Szkoła" w Michalinowie Oleśnickim pracuje najkrócej. Ponadto na terenie Gminy funkcjonują 2 oddziały przedszkole: przy SP w Łukomiu oraz SP w Trąbczynie. Szczegółowe dane dotyczące liczby dzieci, liczby grup, średniej wielkości grupy oraz godzin otwarcia poszczególnych placówek znajdują się w poniższej tabeli.

Tab. 17. Przedszkola na terenie Gminy Zagórz

Lp.	Nazwa przedszkola/oddziału przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne					
1.	Miejskie Przedszkole Samorządowe w Zagórz	106	6	18	6.30 - 16.30
2.	Szkoła Podstawowa w Łukomiu - oddział przedszkolny	66	3	22	7.30 - 15.30
3.	Szkoła Podstawowa w Trąbczynie - oddział przedszkolny	48	2	24	7.00 - 16.00
4.	Szkoła Podstawowa w Zagórz - klasy zerowe	60	3	20	6.30 - 16.15
Przedszkola niepubliczne					
1.	Przedszkole Niepubliczne EKOLUDKI w Zagórz	76	4	19	6.30 - 16.30
2.	Niepubliczne Przedszkole Specjalne w Zespole Niepublicznych Szkół i Placówek Oświatowych "Nasza Szkoła" w Michalinowie Oleśnickim	3	1	3	7.00 - 14.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

Poniższa tabela prezentuje informacje dotyczące poziomu upowszechnienia opieki przedszkolnej w Gminie Zagórz. Z roku na rok zauważa się wzrost udziału dzieci objętych opieką przedszkolną. W 2018 roku było to jedynie 56%, natomiast w 2022 roku było to już 93%. Wpływ na poprawę tego wskaźnika miało powstanie nowych miejsc przedszkolnych, utworzonych dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Społecznego. Od 2019 roku liczba dzieci z obszaru Gminy korzystających z przedszkoli na terenie innych gmin (11 w 2022 r.) jest niewielka oraz mniejsza w porównaniu do liczby dzieci z innych gmin, które korzystają z placówek w Gminie Zagórz. Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w przedszkolu gminnym wzrastał rok do roku: od 733,62 zł w 2018 roku do 1 400,36 zł w 2022 roku. Na przestrzeni 4 lat zaobserwowano zatem wzrost o niemal 91%. Kwota dotacji na dziecko w przedszkolu niepublicznym przez wszystkie analizowane lata była mniejsza, ponieważ zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym, niepubliczne przedszkole otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości równej 75%.

Tab. 18. Poziom upowszechniania edukacji przedszkolnej w Mieście i Gminie Zagórz w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Udział dzieci objętych opieką przedszkolną (%)	56%	75%	75%	85%	93%
Liczba dzieci z terenu Gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	6	9	8	10	11

Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy (os.)	5	14	18	17	16
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	733,62	868,50	1 191,72	1 284,06	1 400,36
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym (zł)	0,00	651,38	893,79	963,05	1 050,27

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

Szkoły podstawowe

Edukacja na poziomie szkół podstawowych stanowi jedno z istotniejszych zadań własnych Gminy, a wydatki na ten cel to największa część gminnego budżetu. W dłuższej perspektywie czasowej wpływa ono na rozwój jednostki samorządowej. Po zakończeniu edukacji, to przede wszystkim wykształcona młodzież staje się głównym czynnikiem napędowym gospodarki. Gmina Zagórow pełni rolę organu prowadzącego dla trzech placówek szkolnych.:

- Szkoła Podstawowa im. M. Okurzałego w Zagórowie,
- Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Łukomiu,
- Szkoła Podstawowa im. Unii Europejskiej w Trąbczynie.

Na terenie Gminy największa szkoła podstawowa znajduje się w mieście Zagórow. W 2022 roku uczęszczało do niej 454 uczniów w 24 oddziałach, co oznacza, że średnia wielkość oddziału wynosiła 19 uczniów. Pozostałe dwie placówki znajdują się na terenach wiejskich Gminy i są one podobnej wielkości pod względem liczby uczniów: do szkoły w Łukomiu uczęszczało 118 dzieci w 10 oddziałach, średnia wielkość oddziału wynosiła 12 osób, natomiast w Trąbczynie było 121 uczniów w 9 oddziałach, a średnia wielkość grupy to 15 dzieci. Najwięcej etatów nauczycieli było w szkole na terenie miasta, a ich liczba znacznie przewyższała liczbę etatów w placówkach na terenach wiejskich. W żadnej ze szkół nie prowadzono zmianowego systemu pracy.

Tab. 19. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Zagórow

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli
1.	Szkoła Podstawowa im. Michała Okurzałego w Zagórowie	454	24	19	61,12
2.	Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Łukomiu	118	10	12	17,44
3.	Szkoła Podstawowa im. Unii Europejskiej w Trąbczynie	121	9	14	19,07

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Zagórow jest zróżnicowany. Największą bazą wyróżnia się szkoła w Zagórowie. Posiada ona 28 sal dydaktycznych oraz 2 sale gimnastyczne w dobrym stanie. Uczniowie mają dostęp do pracowni

językowej, 65 komputerów (0,14 na ucznia) oraz 16 projektorów multimedialnych. Szkoła w Łukomiu posiada 11 sal dydaktycznych, w tym pracownię językową, natomiast nie ma sali gimnastycznej. Podstawa programowa z wychowania fizycznego realizowana jest na małej Sali gimnastycznej, znajdującej się na boisku wielofunkcyjnym. Szkoła jest wyposażona w 15 komputerów (0,13 na ucznia) do użytku uczniów. Ostatnią placówką jest szkoła w Trąbczynie. Znajduje się tam 10 sal lekcyjnych oraz sala gimnastyczna, która wymaga remontu. Uczniowie mają możliwość korzystania z 15 komputerów (0,12 na ucznia) oraz 10 projektorów multimedialnych. Parkingu dla kadry oraz rodziców nie ma jedynie przy szkole w Łukomiu. Wszystkie szkoły posiadają monitoring oraz funkcjonują w nich świetlice. Natomiast w żadnej ze szkół nie funkcjonują klasy profilowane. Brakuje szafek dla każdego ucznia oraz nie ma gabinetu pielęgniarki. Największą liczbę stypendystów posiadała szkoła w Zagórowie. Regulamin przyznawania Stypendium Burmistrza Gminy Zagórow określa Uchwała nr LVIII/465/2023 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania Stypendium Burmistrza Gminy Zagórow. Stypendium przyznawane jest jednorazowo za wybitne osiągnięcia edukacyjne, kulturalne, sportowe, społeczne. Warunkiem otrzymania stypendium jest spełnienie jednego z kryteriów:

- zdobycie tytułu laureata od 1 do 3 miejsca lub finalisty od 1 do 3 miejsca na szczeblu przynajmniej wojewódzkim konkursu bądź olimpiady organizowanych przez Kuratorium Oświaty;
- wybitne osiągnięcia w dziedzinie sztuki lub sportu (zdobycie miejsca od 1 do 3 w zawodach sportowych) przynajmniej na szczeblu wojewódzkim;
- osiągnięcie maksymalnej liczby punktów przynajmniej z jednego przedmiotu z egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu dojrzałości przeprowadzanego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną;
- uzyskanie na koniec roku szkolnego, za który przyznawane jest Stypendium, średnią ocen 5,45 lub powyżej.

Tab. 20. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Zagórow w 2022 roku

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa w Zagórowie	Szkoła Podstawowa w Łukomiu	Szkoła Podstawowa w Trąbczynie
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	28	11	10
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	2 sale gimnastyczne - stan dobry	brak sali	sala - do remontu
Pracownie językowe	tak	tak	nie
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	65	15	15

Projekторы multimedialne (szt.)	16	0	10
Kamery - monitoring szkolny	tak	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia	nie	nie	nie
Świetlice (godziny otwarcia)	6.30 - 16.15	7.00 - 15.30	7.00-15.00
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	nie	tak
Gabinet pielęgniarki / stomatologiczny	nie	nie	nie
Liczba stypendystów (os.)	22	3	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Zagórów oraz uczących się na terenie innych jednostek w latach 2018-2022. W liczbie uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy (łącznie z klasami „0”) obserwuje się spadek liczby uczniów. Wartość ta zmalała o 140 w przeciągu 4 lat. Natomiast liczba osób z terenu analizowanej jednostki, uczęszczająca do szkół na terenie innych gmin również wykazywała tendencję malejącą.

Tab. 21. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Zagórów uczęszczająca do szkół podstawowych na terenie Gminy i poza nią

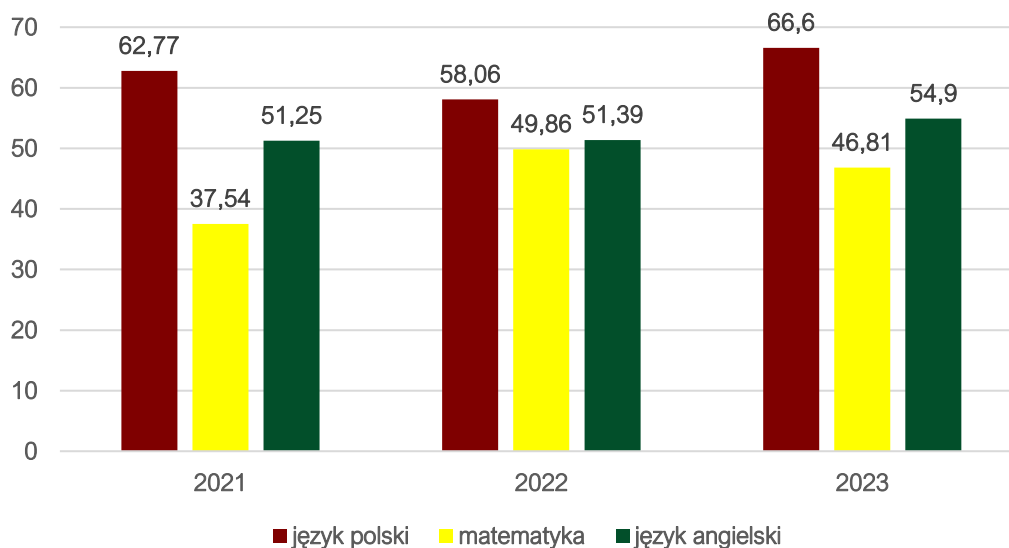
	2018	2019	2020	2021	2022
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy wraz z klasami "0" (os.)	932	917	846	829	792
Liczba uczniów z terenu Gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	76	73	68	59	54

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego.

Ocena postępów w nauce uczniów może przyjmować różne formy. Najczęściej są to testy wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Dla porównania poziomu w szkołach podstawowych na terenie Gminy, powiatu oraz województwa, wykorzystano wyniki egzaminów ósmoklasisty.

W Gminie Zagórów średnie wyniki egzaminów w latach 2021-2023 nie wykazują stałej tendencją w zakresie średnich wyników z poszczególnych przedmiotów. Natomiast co roku najlepsze wyniki osiągnęte są z języka polskiego, a najgorsze z matematyki. Porównując wyniki z trzech ostatnich lat, można zauważyć, że najlepiej wypadł egzamin w 2023 roku.

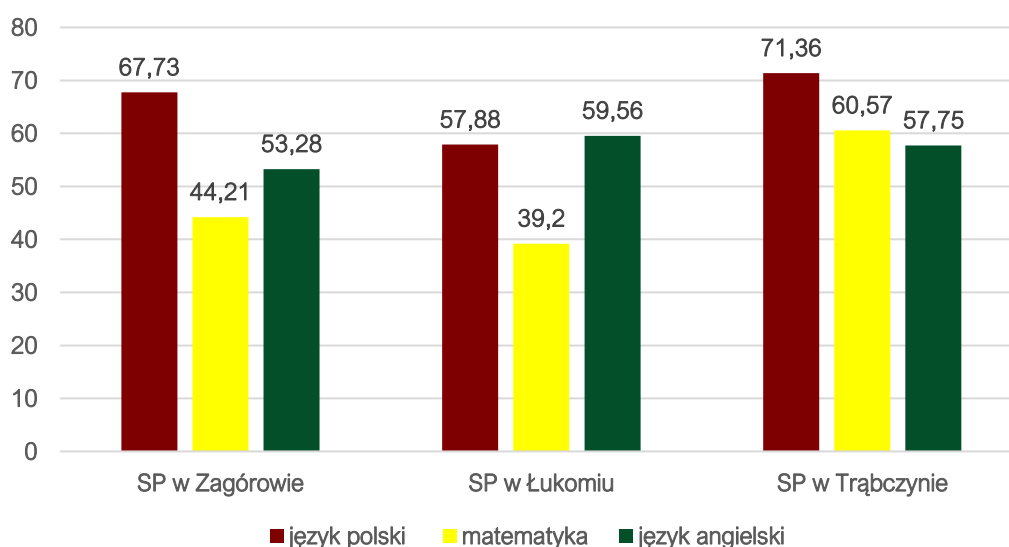
Ryc. 27. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Zagórów w latach 2021-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

W 2023 roku najwyższy średni wynik z egzaminów z języka polskiego oraz matematyki osiągnęli uczniowie z SP w Trąbczynie, natomiast z języka angielskiego uczniowie w Łukomiu. Najniższe średnie wyniki z języka polskiego oraz z matematyki osiągnęła szkoła w Łukomiu. Najgorszy średni wynik z języka angielskiego osiągnięto w szkole w Zagórówie. Rozkład poszczególnych szkół i średnich wyników przedstawiono na poniższym wykresie.

Ryc. 28. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach w Gminie Zagórów w 2023 roku

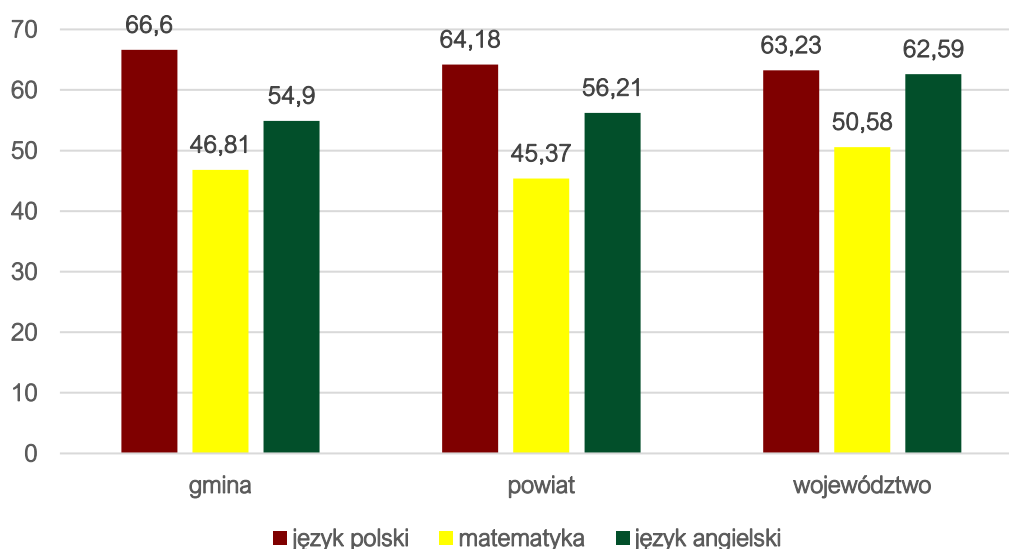

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2023.

Porównując średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów w 2023 roku wśród uczniów Gminy Zagórów, powiatu słupeckiego i województwa wielkopolskiego, zauważa się, że w przypadku języka polskiego wyniki pochodzące ze szkół na terenie Gminy są wyższe niż średnie dla powiatu oraz województwa. Średnik wynik z matematyki w analizowanej jednostce był lepszy niż w powiecie, lecz gorszy niż w województwie.

Wyniki z języka angielskiego były niższe niż średnie dla województwa i powiatu. Należy jednak mieć na uwadze, że średnie wartości egzaminów z przedmiotów w analizowanych jednostkach były do siebie zbliżone i różnice pomiędzy nimi nie były znaczne.

Ryc. 29. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Zagórów w 2023 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2023.

Analizując wydatki ogółem z budżetu Gminy Zagórów w latach 2017-2022 zauważa się tendencję wzrostową w dziale oświata i wychowanie. Jest to powiązane m.in. z rosnącymi kosztami wynagrodzeń. W 2017 roku wydatki na oświatę ogółem wynosiły około 13,6 mln zł, natomiast w roku 2022 było to już ponad 17,5 mln zł. W wolniejszym tempie rosła subwencja oświatowa, wynosząca w 2017 roku – 7,8 mln zł, a w 2022 roku – 8,8 mln zł. Stopień pokrycia koniecznych wydatków subwencją w analizowanym okresie był różny i mieściły się w przedziale 48-57%. Porównując 2017 oraz 2022 rok zauważa się, że stopień pokrycia zmalał o 7 punktów procentowych, co wiązało się ze zwiększaniem wydatków własnych z budżetu Gminy w tym dziale. Należy również zauważyć, że w 2022 roku kwota przeznaczona na wydatki majątkowe była niewielka, co miało wpływ na stopień pokrycia subwencją oświatową wynoszący 50%.

Tab. 22. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Mieście i Gminie Zagórów w latach 2017-2022 (tys. zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
WYDATKI OGÓŁEM	13 601,06	14 567,50	14 718,50	15 402,83	17 123,53	17 516,76
Wydatki bieżące, w tym:	12 469,56	13 348,90	14 412,48	14 500,55	16 581,88	17 493,72
Wynagrodzenia i pochodne	9 935,04	10 796,65	11 251,52	11 726,73	13 124,67	14 136,65
Pozostałe wydatki bieżące	2 534,52	2 552,25	3 160,95	2 773,82	3 457,21	3 357,07
Wydatki majątkowe	1 131,50	1 218,61	306,03	902,29	541,64	23,04

SUBWENCJA OŚWIATOWA	7 756,87	7 766,81	8 216,50	8 187,70	8 166,34	8 808,78
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	13 601,06	6 800,70	6 502,01	7 215,14	8 957,18	8 707,98
Stopień pokrycia	57%	53%	56%	53%	48%	50%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego.

Na terenie Gminy Zagórz funkcjonuje również Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Zagórzowie przy ul. Pyzderskiej 75. Jego organem prowadzącym jest powiat słupecki. W jej ofercie znajduje się liceum ogólnokształcące o profilu humanistycznym oraz ścisłym, szkoła branżowa (klasa wielozadaniowa oraz mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych), a także technikum kształcące w zawodach: teleinformatyk, organizacji turystyki oraz geodeta.

Kultura i sport

Na terenie Gminy Zagórz działalność kulturalną głównie prowadzą dwie instytucje kultury jakimi są: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Zagórzowie zlokalizowany przy ul. Wojska Polskiego 13 w Zagórzowie oraz Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Zagórz, pod tym samym adresem. Biblioteka posiada również Filię Biblioteczną w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Trąbczynie.

Głównym celem funkcjonowania Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury jest promowanie szeroko pojętej kultury oraz dostarczanie edukacji artystycznej różnym grupom wiekowym. Jego zadaniem jest zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy Zagórz poprzez inicjowanie różnorodnych wydarzeń kulturalnych, artystycznych i społecznych, wspieranie inicjatyw oddolnych, tworzenie przestrzeni do rozwoju artystycznego mieszkańców, a także integrowanie i aktywizowanie lokalnego społeczeństwa.

W ramach MGOK funkcjonuje szereg inicjatyw, których działalność przyczynia się do wzbogacania życia kulturalnego społeczności lokalnej i zaspokajania różnorodnych potrzeb artystycznych oraz społecznych mieszkańców. Są to:

- kino cyfrowe MGOK Zagórz
- Szkoła Muzyczna MGOK Zagórz,
- Orkiestra Reprezentacyjna Miasta Zagórz,
- chór mieszany "Cantabile",
- Męski Kameralny Chór "Quarta",
- Zagórzowski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Klub Seniora,
- Koło Wokalne,
- Koło Taneczne,
- Koło Teatralne "Fantazjana",
- Koło Plastyczne,
- zespół rockowy "The Ficyt".

Najważniejszymi cyklicznymi wydarzeniami na terenie Gminy Zagórz jest Jarmark Bożonarodzeniowy oraz impreza na powitanie lub zakończenie lata. Natomiast

działania, które wyróżniają Gminę na tle innych jednostek to: parkrun Szubianki, bieg Peowiaka w Zagórowie, Lions Charity Run (LCR) Zagórow.

MGOK w Zagórowie posiada dokument strategiczny pt. „Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Zagórowie na lata 2022-2029”. Jako kluczowe zadanie wyznaczono budowanie kapitału odbiorców kultury poprzez szeroką, oryginalną ofertę. Planowanymi inwestycjami na lata 2022-2029 są:

- zakup dodatkowego oświetlenia nad scenę w sali kinowej oraz dodatkowych głośników,
- wymiana podłogi i oświetlenia na ledowe na II piętrze MGOK,
- malowanie elewacji MGOK oraz wymiana oświetlenia zewnętrznego,
- malowanie pomieszczeń w MGOK,
- zakup windy zewnętrznej dla osób niepełnosprawnych,
- zakup instrumentów dla członków Orkiestry Reprezentacyjnej Miasta Zagórow,
- doposażenie Skweru Kultury (zadaszenie sceny, płotek, stoliki, parasole),
- mały namiot dla akustyków wykorzystywany podczas imprez plenerowych.
- restauracja mebli w sali konferencyjnej MGOK (stołów i krzeseł).

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Zagórow pełni rolę centrum informacyjno-kulturalnego. Prowadzi aktywną działalność kulturalno-oświatową, która promuje czytelnictwo. Jej stałymi działaniami są: lekcje biblioteczne, wycieczki wprowadzające do biblioteki, Gminny Konkurs Recytatorski, spotkania z pisarzami, dziennikarzami, regionalistami, a także wystawy książek, dokumentów oraz prac plastycznych. Ponadto Biblioteka angażuje swoich czytelników w konkursy literackie i plastyczne, zarówno lokalne, jak i organizowane przez Bibliotekę Powiatową w Słupcy oraz Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. Organizowane są również spotkania z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Zagórowie. Organizowane są także imprezy zainspirowane ważnymi rocznicami historycznymi i literackimi. Przykładem może być zrealizowany program artystyczny "Całuję Cię w talent!" związany z Rokiem Tuwima w 2013 roku. Biblioteka posiada Plan Rozwoju Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Zagórow na lata 2023-2026, który zawiera jej misję oraz wizję, a także szereg celów i działań dotyczących następujących obszarów: informacja, wiedza, kultura i edukacja, których realizacja przybliży placówkę do osiągnięcia założonej wizji.

Istniejąca infrastruktura sportowa na terenie Gminy Zagórow jest w bardzo dobrym stanie, są to stosunkowo nowe obiekty. Są to w większości obiekty ogólnodostępne, umożliwiające mieszkańcom aktywność sportową:

- Stadion Miejski w Zagórowie,
- hala widowiskowo-sportowa przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Zagórowie,
- boisko wielofunkcyjne ORLIK Zagórow,
- boisko wielofunkcyjne ORLIK Trąbczyn,
- boisko wielofunkcyjne przy szkole podstawowej w Łukomiu,
- 2 siłownie zewnętrzne w Zagórowie,
- Siłownia zewnętrzna w Trąbczynie,
- siłownia zewnętrzna w Kopoynie.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Zagórow odpowiadają funkcjonariusze z Posterunku Policji w Zagórowie znajdującego się przy ul. Rzecznej 6. W obrębie analizowanej jednostki funkcjonuje 2 dzielnicowych. Natomiast w skali powiatu słupeckiego o bezpieczeństwo mieszkańców dba Powiatowa Komenda Policji w Słupcy. Gmina podzielona jest na 2 rejony. Pierwszym z nich jest miasto Zagórow, gdzie działaniem priorytetowym do końca 2023 roku było ograniczenie oraz dążenie do całkowitego wyeliminowania rajdów samochodowych i piractwa drogowego w rejonie, ze szczególnym uwzględnieniem ulicy Duży Rynek w Zagórowie. Pozostałe miejscowości Gminy tworzą drugi rejon, gdzie działaniem priorytetowe to ograniczenie oraz dążenie do całkowitego zlikwidowania problemu wałęsających się, bezpańskich psów na terenie gminy Zagórow. Najważniejszym dostrzeganym problemem na terenie Gminy jest kierowanie samochodem lub innym pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości.

Monitoring na terenie gmin stanowi kluczowy element zapewniający bezpieczeństwo, efektywność i jakość życia mieszkańców. Poprzez inteligentne wykorzystanie technologii, dąży się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa. Niesprawny system monitoringu na terenie Gminy Zagórow nie spełnia swojego zadania, co świadczy o konieczności jego modernizacji. Gmina stara się o dofinansowanie na wymianę i instalację nowego monitoringu miasta.

Ochroną przeciwpożarową i przeciwpowodziową na terenie Gminy zajmują się jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, których jest 20. Wszystkie zobowiązane są do realizacji zadań określonych w art. 3 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych na podstawie umów zawartych z Gminą Zagórow w dniu 1 września 2022 r. Spośród wszystkich OSP jedynie dwie jednostki ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym: OSP w Zagórowie oraz OSP w Trąbczynie. Dane dotyczące jednostek OSP funkcjonujących w granicach analizowanej jednostki wraz z ich lokalizacją przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 23. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Zagórow

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (tak/nie)
OSP Anielewo	Anielewo 18, 62-410 Zagórow	nie
OSP Augustynów	Augustynów 37, 62-410 Zagórow	nie
OSP Bukowe	Bukowe 38A, 62-410 Zagórow	nie
OSP Drzewce	Drzewce 24, 62-410 Zagórow	nie
OSP Huta Łukomska	Huta Łukomska 11A, 62-410	nie

OSP Imielno	Imielno 42, 62-410 Zagórow	nie
OSP Kopojno	Kopojno 32, 62-410 Zagórow	nie
OSP Łazińsk Pierwszy	Łazińsk Pierwszy 55, 62-410	nie
OSP Łomów	Łomów 18B, 62-410 Zagórow	nie
OSP Myszakówek	Myszakówek 38, 62-410 Zagórow	nie
OSP Nowa Wieś	Nowa Wieś 39, 62-410 Zagórow	nie
OSP Oleśnica	Oleśnica, 62-410 Zagórow	nie
OSP Osiny	Osiny 9, 62-410 Zagórow	nie
OSP Skokum	Skokum 82, 62-410 Zagórow	nie
OSP Stanisławów	Stanisławów 3A, 62-410 Zagórow	nie
OSP Szetlew	Szetlew 2, 62-410 Zagórow	nie
OSP Szetlewk	Szetlewk 17, 62-410 Zagórow	nie
OSP Trąbczyn	Trąbczyn 3, 62-410 Zagórow	tak
OSP Wrąbczyn	Wrąbczyn 39, 62-410 Zagórow	nie
OSP Zagórow	ul. Wojska Polskiego 13, 62-410	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego.

Z wymienionych powyżej jednostek, 10 z nich wyposażonych jest w sprzęt spalinowy i samochody bojowe:

- OSP Augustynów posiada: motopompę M8/8, motopompę pływającą Niagara, pilarkę spalinową Stihl 25, agregat prądotwórczy oraz samochód Mercedes Benz Vito 110D;
- OSP Bukowe posiada: motopompę M8/8, pilarkę spalinową Stihl 25, motopompę pływającą Niagara, agregat prądotwórczy Honda oraz samochód Ford Transit 350L;
- OSP Kopojno posiada: motopompę M8/8, motopompę Koshin, motopompę pływającą Niagara, motopompę M8/8, agregat prądotwórczy Geko, pilarkę spalinową Stihl MS230C, przecinarkę spalinową Stihl TS420 oraz samochód Star 244;
- OSP Łomów posiada: motopompę M8/8, motopompę M8/8, pilarkę spalinową Stihl MS230C, motopompę pływającą Niagara, agregat prądotwórczy Geko 2500E, pilarkę spalinową Stihl MS261, wentylator oddymiający oraz samochód Jelcz 010;
- OSP Myszakówek posiada: agregat wysokociśnieniowy AWP5040, pilarkę spalinową Stihl 25, motopompę pływającą Niagara oraz samochód Peugeot Boxer 335;
- OSP Osiny posiada: motopompę M8/8, pilarkę spalinową Stihl 25, motopompę pływającą Niagara, agregat prądotwórczy Honda oraz samochód Star 660;
- OSP Szetlewk posiada: motopompę M8/8, pilarkę spalinową Stihl 25, motopompę pływającą Niagara oraz samochód Ford Transit 350L;
- OSP Trąbczyn posiada: motopompę M8/8, motopompę M8/8, motopompę pływającą Niagara, pilarkę spalinową Stihl 25, agregat prądotwórczy Geko, pilarkę spalinową Stihl MS261, pompę hydrauliczną Holmatro, piłę do stali i betonu Stihl TS700, opryskiwacz spalinowy Yato oraz samochód Star M69;
- OSP Wrąbczyn posiada samochód Ford Transit 350L;
- OSP Zagórow posiada: motopompę M8/8, motopompę M8/8, motopompę M8/8, motopompę szlamową Vanguard, motopompę pływającą Niagara,

agregat prądowórczy Endress, agregat prądowórczy Honda, piłę do stali i betonu Stihl TS400, piłę do stali i betonu Stihl TS360, pilarkę spalinową Stihl 26, pilarkę spalinową Stihl MS461, pilarkę spalinową Stihl MS230C, pilarkę spalinową Stihl 29, wentylator oddymiający Skorpion K22, zespół pompowy Andora, agregat wysokociśnieniowy Karcher, wentylator oddymiający Skorpion Maxi, motopompę szlamową Honda, motopompę pływającą Niagara oraz 3 samochody Mercedes Atego, Nissan Navara, Volvo FLD3D.

W 10 jednostkach OSP znajduje się 60 sztuk sprzętu spalinowego i 12 samochodów. Wszystkie jednostki posiadają strażnice, w Hucie Łukomskiej w postaci drewnianej altany.

Otoczenie wewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Zagórow działalność prowadzą liczne organizacje pozarządowe. Według danych gminnych na jej obszarze działa ich 48, w tym 20 powyżej przedstawionych Ochotniczych Straży Pożarnych. Oprócz nich, w granicach analizowanej jednostki działają:

- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Zagórowie z Siedzibą w Michalinowie Oleśnickim,
- Stowarzyszenie Gospodarstw Agroturystycznych Wschodniej Wielkopolski,
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Zagórowskiej,
- Stowarzyszenie Razem Łatwiej w Oleśnicy,
- Stowarzyszenie Koło Aktywnych Pań Łomowianki w Łomowie,
- Stowarzyszenie „Szansa” w Zagórowie,
- Stowarzyszenie na rzecz Wsi Huta Łukomska,
- Stowarzyszenie „Wspólne Podwórko” Zagórow,
- Uczniowski Klub Sportowy „IKRA” w Łukomiu,
- Uczniowski Klub Sportowy „PANDA” w Zagórowie,
- Uczniowski Klub Sportowy „TĘCZA” w Trąbczynie,
- Stowarzyszenie „KLUB JEŹDZIECKI” w Zagórowie,
- Rada Miejsko Gminna Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Zagórow,
- Zagórowski Klub Sportowy „Orły” Zagórow,
- Klub Sportów Walki Zagórow,
- Stowarzyszenie „Piłka łączy dzieci”,
- Stowarzyszenie „Zagórow - Miejsce z Historią”,
- Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich w Augustynowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Augustynowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Imielnym,
- Koło Gospodyń Wiejskich - Jaglanki w Skokumiu,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Szetlewu,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Trąbczynie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kopojnie „Kopojnianki”,
- Fundacja Zagórowian „Pro Memoria”,
- Polski Związek Wędkarski Koło nr 23 Zagórow,
- Polski Związek Łowiecki Koło nr 16 Gęgawa,
- Regionalny Związek Pszczelarzy z siedzibą w Koninie koło w Zagórowie.

Gmina Zagórow według ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571) realizuje współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz corocznie uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Zlecanie zadań publicznych odbywa się głównie w trybie otwartych konkursów ofert lub w trybie tzw. małych grantów. Głównym celem programu na 2023 rok było „(...) budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego dla wspólnych działań służących zaspakajaniu potrzeb społeczności lokalnej.” W 2023 roku Gmina ogłosiła 1 otwarty konkurs ofert na wspieranie realizacji zadań publicznych w zakresie: „Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej”. Dofinansowanie otrzymały 2 organizacje pozarządowe na realizację projektów przedstawionych w tabeli poniżej.

Tab. 24. Wsparcie finansowe organizacji pozarządowych w 2023 r.

Podmiot otrzymujący dotację	Nazwa zadania	Kwota dotacji
Zagórowski Klub Sportowy „ORŁY” Zagórow	Propagowanie piłki nożnej wśród młodzieży Gminy Zagórow	85 000,00 zł
Wspieranie i upowszechnianie strzelectwa sportowego i badmintona w gminie Zagórow	Uczniowski Klub Sportowy „ZAGÓROWIANKA” przy Szkole Podstawowej w Zagórowie	5 000,00 zł

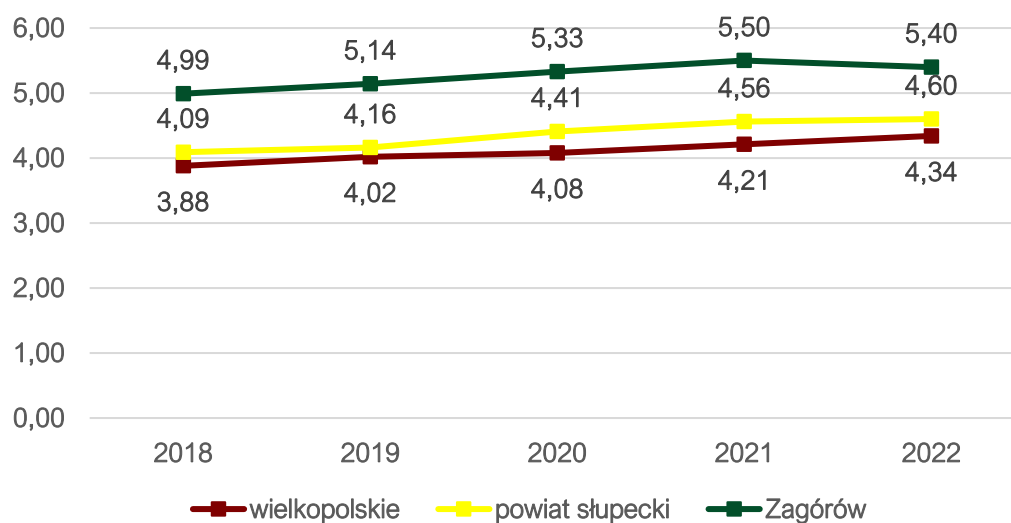
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

Ponadto Gmina Zagórow nawiązuje współpracę z organizacjami pozarządowymi również pozafinansowo, w następujących aspektach: współdzielenie informacji na temat planów, prowadzenie działalności doradczej związanej z funkcjonowaniem, wymiana informacji oraz dobrych praktyk.

Organizacje pozarządowe są istotnym partnerem dla samorządu, angażując się w różnorodne inicjatywy społeczne i wydarzenia pod patronatem Burmistrza Gminy Zagórow. Działania są skierowane do różnych grup społecznych i mają na celu rozwiązanie wielu problemów, m.in. poprawę aktywności fizycznej, organizację czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Realizacja zadań publicznych umożliwia beneficjentom rozwijanie swoich zainteresowań, pasji i talentów.

Poniższy wykres przedstawia wskaźnik obrazujący liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w latach 2018-2022. Wartość wskaźnika dla Gminy Zagórow do 2021 roku stale wzrastała, następnie w 2022 roku nastąpił niewielki spadek z 5,5 do 5,4. Porównując ze średnim wskaźnikiem dla gmin w powiecie słupeckim oraz województwie wielkopolskim, Gmina Zagórow wypada zauważalnie lepiej posiadając wynik 5,40. W 2022 roku w powiecie słupeckim zarejestrowanych było 4,60 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, natomiast dla województwa wskaźnik wynosił 4,34. Należy mieć na uwadze, że wysoka wartość wskaźnika nie zawsze obrazuje aktywność społeczną w zakresie organizacji pozarządowych – wszystko zależy od realnego zaangażowania w aktywizację lokalnej społeczności.

Ryc. 30. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Mieście i Gminie Zagórów na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Otoczenie zewnętrzne Gminy

Gmina Zagórów jest członkiem 3 związków i stowarzyszeń międzygminnych. Są to:

- **Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski** – jedna z największych regionalnych organizacji jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, funkcjonująca od 1991 roku. Obecnie zrzesza 114 gmin i 15 powiatów z obszaru Wielkopolski. W jego skład wchodzi zarówno duże ośrodki miejskie, takie jak Poznań, Kalisz, Piła, Leszno i Ostrów Wielkopolski, jak również liczne gminy miejsko-wiejskie i typowo rolnicze. Głównym celem działania jest integracja różnych szczebli samorządu terytorialnego oraz stanowienie platformy do wymiany doświadczeń i inicjatyw mających na celu rozwój Wielkopolski.
- **Związek Gmin Regionu Słupeckiego** – powstał w 1991 r. z inicjatywy następujących gmin: Strzałkowo, Zagórów, Ostrowite, Orchowo, Łądek, miasta Słupcy, Pyzdr i Słupcy. Celem jego utworzenia było zacieśnienie współpracy między sąsiadującymi jednostkami, wymiana doświadczeń oraz realizacja wspólnych działań wynikających z zadań i potrzeb gmin zrzeszonych w Związku.
- **Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu** – jego cel to wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz pomaganie w zwiększaniu efektywności jednostek samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań publicznych. Prowadzą działania edukacyjno-doradcze, dostarczają informacje i publikacje, a także oferują wsparcie w wdrażaniu nowoczesnych narzędzi zarządzania.
- **Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Unia Nadwarciańska”** – obejmuje 9 gmin z powiatu słupeckiego oraz gnieźnieńskiego: Słupca, Strzałkowo, Powidz, Zagórów, Ostrowite, m. Słupca, Łądek, Orchowo, Witkowo. Działalność skupia się na wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich poprzez aktywizację społeczności lokalnej oraz promowanie regionu. Inicjatywa realizowana jest

zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju. Działania koncentrują się na obszarach: sportu, rekreacji, turystyki, kultury, edukacji i integracji społeczności, których celem jest stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi oraz poprawie jakości życia mieszkańców.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna dla mieszkańców Gminy Zagórz realizowana jest przez:

- Przychodnię Lekarską Salus zlokalizowaną przy ul. Pyzderskiej 5 w Zagórz,
- Przychodnię Lekarską Salus zlokalizowaną w Trąbczynie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupcy, oddział zamiejscowy mieszczący się przy ul. Okólnej 1 w Zagórz,
- usługi pielęgniarskie.

Dodatkowo na terenie Gminy prowadzona jest prywatna praktyka lekarska oraz stomatologiczna. Na terenie analizowanej jednostki nie znajduje się stacja pogotowia. Najbliższe Pogotowie Ratunkowe zlokalizowane jest w Słupcy przy ul. Gen. Sikorskiego 1, oddalone około 17 km od miasta Zagórz.

Na terenie Gminy mieszkańcy mają dostęp do 4 aptek. Od poniedziałku do piątku apteki na terenie miasta otwarte są w godzinach 8:00-19:00, natomiast w miejscowości Trąbczyn w godzinach 8:00-16:00, w soboty najdłużej do godziny 14, natomiast w niedziele wszystkie są nieczynne. Poniższa tabela przedstawia apteki ich adresy i godziny otwarcia.

Tab. 25. Apteki na terenie Gminy Zagórz

apteka	adres	godziny otwarcia		
		poniedziałek-piątek	sobota	niedziela i święta
Apteka „Pod Złotą Wagą”	ul. Mały Rynek 10, Zagórz	8:00-19:00	8:00-14:00	nieczynna
Apteka „DOZ Apteka Dbam o Zdrowie Tradycja”	ul. Duży Rynek 34, Zagórz	8:00-19:00	8:00-13:00	nieczynna
Apteka „Familijna”	ul. Pyzderska 6a, Zagórz	8:00-19:00	8:00-14:00	nieczynna
Apteka „Ars Pharmaceutica”	Trąbczyn 53	8:00-16:00	nieczynna	nieczynna

Źródło: opracowanie własne.

Główną jednostką odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie Zagórz jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagórz z siedzibą przy ul. Kościelnej 4. Głównym celem pomocy społecznej jest pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby i możliwości. Placówka pełni istotną rolę w przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń przewidzianych przepisami prawa, rozwijaniu niezbędnej infrastruktury socjalnej oraz

wspieraniu osób niepełnosprawnych w zdobyciu wykształcenia. Pomoc skierowana jest do osób dotkniętych problemami takimi jak ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, a także kłopoty związane z opieką nad dziećmi czy prowadzeniem gospodarstwa domowego.

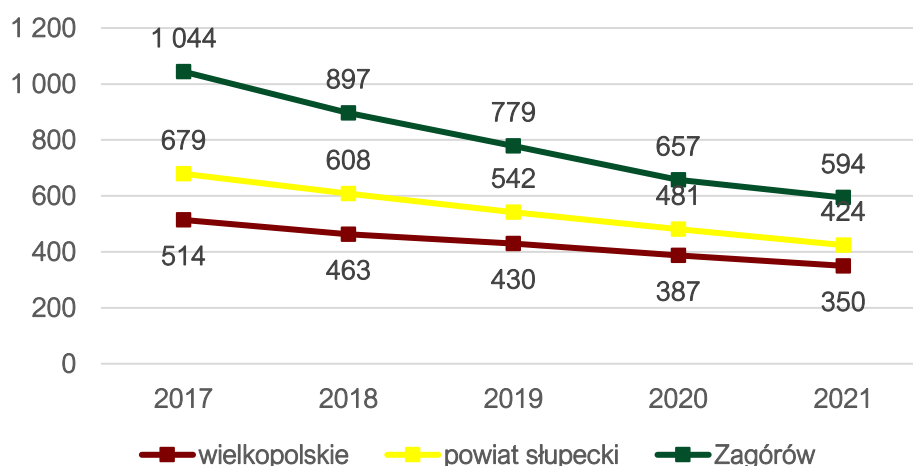
W Gminie Zagórow działalność prowadzą również inne instytucje pomocy społecznej:

- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze zlokalizowane przy ul. Cmentarnej 8A w Zagórowie. Jest ono placówką wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Kopojnie – mieszczące się w zaadaptowanym budynku dawnej szkoły i został przystosowany dla 14 osób korzystających z całodobowego pobytu. Dodatkowo, obiekt ten oferuje 10 miejsc pobytu dziennego oraz nowoczesne rozwiązania ułatwiające opiekę nad osobami z ograniczeniami w poruszaniu się. Program kierowany jest do osób, które potrzebują różnorodnego wsparcia, obejmującego aspekty zdrowotne, pielęgnacyjne, prewencję wtórnych powikłań, stymulację i rozwijanie sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz umiejętności społecznych. Dzięki temu programowi, uczestnicy mają zapewnioną możliwość niezależnego, samodzielnego i godnego funkcjonowania, dostosowanego do ich indywidualnych potrzeb.
- Dom pomocy społecznej mieści się przy ul. Lidmanowskiego 4 w Zagórowie, prowadzi całodobową opiekę nad osobami przewlekle chorymi. Udzielana jest pomoc w czynnościach życiowych i załatwianiu spraw osobistych oraz urzędowych. W zakresie działania placówki działa zespół opiekuńczo-terapeutyczny, którego głównym zadaniem jest tworzenie i wdrażanie spersonalizowanych planów wsparcia dla mieszkańców. Podopieczni znajdują się pod stałą opieką lekarza rodzinnego oraz mają zagwarantowany dostęp do konsultacji lekarzy specjalistów. Podmiotem prowadzącym jest powiat słupecki.

W 2023 roku na terenie Gminy Zagórow był realizowany Gminny Program Osłony „Korpus Wsparcia Seniorów”, którego celem było zapewnienie bezpiecznego oraz samodzielnego funkcjonowania seniorów w wieku 65 lat i więcej w miejscu ich zamieszkania oraz ochrony przed zakażeniem COVID-19 w związku z utrzymującym się stanem pandemii.

Wskaźnik liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców umożliwia porównanie udziału mieszkańców będących beneficjentami pomocy społecznej z innymi jednostkami samorządowymi. Wartość wskaźnika dla wszystkich przedstawionych jednostek utrzymywała tendencje spadkową, jednak w Gminie Zagórow odbywa się to znacznie szybciej. Warto zauważyć, że wskaźnik ten dla Gminy we wszystkich latach był wyższy niż dla średniej województwa oraz powiatu, jednakże różnice pomiędzy wartościami z roku na rok zmniejszają się. Wartość wskaźnika dla analizowanej jednostki w 2022 roku wynosiła 594 przy jednoczesnym wyniku 424 dla średniej gmin w powiecie słupeckim oraz 350 w województwie wielkopolskim.

Ryc. 31. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Zagórów na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy, nałożonym przez ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. 2023 poz. 725). Polityka mieszkaniowa na terenie Gminy Zagórów oparta jest m.in. o zapisy Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Zagórów na lata 2020-2024. Z zapisów wspomnianego Programu wynika, że nie planuje się budowy ani wykupu mieszkań od innych podmiotów i przekształcenia ich na mieszkania komunalne. Wynika to z braku możliwości finansowych. Natomiast planuje się sprzedaż 10 lokali, w każdym roku 2. Decyzje dotyczące sprzedaży mają być podejmowane po złożeniu wniosku najemcy danego lokalu.

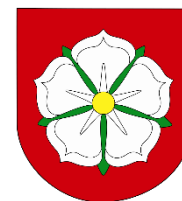
Dodatkowo Gmina posiada Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Zagórów na lata 2023-2025. Polityka mieszkaniowa realizowana jest również w oparciu o Uchwałę Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 6 maja 2011 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Zagórów.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę mieszkań socjalnych i komunalnych będących w zasobie Gminy Zagórów od 2018 do 2022 roku. Zauważyć można tendencję spadkową w liczbie mieszkań komunalnych. Na przestrzeni analizowanych lat, wartość zmalała o 6. Natomiast liczba mieszkań socjalnych utrzymuje się na stałym poziomie wynoszącym 8. Na terenie Gminy nie funkcjonują mieszkania wspomagane ani mieszkania chronione.

Tab. 26. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Zagórów w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkań komunalnych	49	48	47	46	43
Liczba mieszkań socjalnych	8	8	8	8	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Zagórz

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Zagórz, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
<i>Jak oceniasz:</i>	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Dostęp do żłobków / klubów malucha?						
Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy?						
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę? (Klub Seniora, współpraca z organizacjami zrzeszającymi seniorów)						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miasta i Gminy?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
Gospodarka						
<i>Jak oceniasz:</i>	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?						
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						

Dostępność usług (np. punkty gastronomiczne, rozrywkowe, bankowe, apteczne, kosmetyczne, fryzjerskie, administracyjne, handlowe) na terenie gminy?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w gminie?						
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Poziom konkurencyjności pomiędzy przedsiębiorstwami na rynku lokalnym (wiele podmiotów działających w danej branży – duża konkurencja, jeden podmiot w danej branży – mała konkurencja)?						
Środowisko i przestrzeń						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Estetykę swojej gminy?						
Jakość powietrza w gminie?						
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie gminy?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?						
Infrastruktura techniczna						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka i rekreacja						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						

Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						
Działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji?						
Działalność klubów sportowych na terenie gminy?						
Działalność organizacji pozarządowych działających na terenie gminy?						
Edukacja i kultura						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
Jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						

Działalność kina i biblioteki działających na terenie gminy?						
Działalność ośrodka kultury działającego na terenie gminy?						
Działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenie ulicznego
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- zwiększenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- promocja gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (*jakie?*)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

.....

Metryczka

- Płeć:** kobieta mężczyzna nie chcę podawać
- Wiek:** poniżej 18 lat 18-25 lat 26-35 lat 36-45 lat 46-55 lat
 56-65 lat powyżej 65 lat
- Zatrudnienie:** uczeń/student rolnik przedsiębiorca
 osoba pracująca osoba bezrobotna
 emeryt / rencista inne (jakie?) .....
- Zamieszkanie:** jestem mieszkańcem miasta
 jestem mieszkańcem wsi
 nie jestem mieszkańcem gminy

CEL STRATEGICZNY I: CEL STRATEGICZNY I: GMINA ZAGÓRÓW STAWIA NA ROZWÓJ W ZGODZIE Z NATURĄ

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)	Wskaźnik	Osiągnięta wartość wskaźnika w roku x
I.I. Wysoka jakość infrastruktury i sprawna komunikacja w Gminie Zagórz	Modernizacja i rozbudowa dróg gminnych;					Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg (km).	
	Modernizacja i rozbudowa gminnej infrastruktury drogowej (chodniki, oświetlenie drogowe);					Długość wybudowanych/zmodernizowanych chodników (km).	
	Rozbudowa systemu ścieżek rowerowych i dróg dla pieszych wraz z infrastrukturą towarzyszącą;					Długość wybudowanych ścieżek i dróg pieszo-rowerowych (km).	
	Montaż urządzeń podnoszących poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym (bezpieczne przejścia dla pieszych, lustra, monitoring, sygnalizacja świetlna);					Liczba urządzeń podnoszących poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym (szt.)	
	Współpraca z zarządcami dróg ponadlokalnych w celu powstania i modernizacji infrastruktury drogowej (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne);					Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km).	
	Tworzenie infrastruktury sprzyjającej korzystającym z transportu publicznego, utrzymanie oraz rozwój komunikacji zbiorowej, w tym we współpracy z innymi jednostkami;					Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej (%).	
	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;					Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km).	
	Wsparcie działań związanych ze zwiększeniem dostępu do Internetu szerokopasmowego dla mieszkańców i przedsiębiorców;					Udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej (%).	
	Budynki użyteczności publicznej w pełni dostępne dla osób ze specjalnym potrzebami; usunięcie barier architektonicznych (np. poprzez zamontowanie wind,					Liczba budynków bez barier architektonicznych (szt.).	

	podjazdów w budynkach użyteczności publicznej, usunięcie progów, krawężników);						
	Współpraca z dostawcami gazu w celu zwiększenia dostępności mieszkańców oraz obiektów użyteczności publicznej do sieci gazowej.					Liczba miejscowości w Gminie objętych systemem komunikacji zbiorowej (szt.).	
						Liczba mieszkańców korzystających z Internetu szerokopasmowego (os.).	
						Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej (%).	
I.II. Przedsiębiorczość siłą napędową Gminy Zagórów	Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych stanowiących potencjał do rozwoju gospodarczego Gminy;					Liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.)	
	Stworzenie kompleksowej oferty gospodarczej, zachęcającej do powstawania nowych przedsiębiorstw i inwestycji przy wykorzystaniu nowych technologii;					Stopień bezrobocia na terenie Gminy (%)	
	Aktywne działania na rzecz przyciągania inwestorów, m.in. poprzez stworzenie systemu zachęt podatkowych i finansowych dla nowych przedsiębiorców;						
	Wdrażanie instrumentów służących podnoszeniu kwalifikacji, nabywaniu kompetencji i zdobywaniu doświadczenia zawodowego mieszkańców, w szczególności osób młodych;						
	Stworzenie bazy/platformy innowacyjno-promocyjnej dla przedsiębiorców, w tym usługodawców lokalnych.						
I.III. Zrównoważony rozwoj uwzględniający uwarunkowania środowiskowe	Opracowanie Planu Ogólnego, który zawierał będzie wytyczne do prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej, odpowiadającej na wyzwania Gminy Zagórów;					Opracowanie planu ogólnego (szt.)	
	Opracowanie nowych i aktualizacja istniejących MPZP;					Udział pokrycia powierzchni Gminy przez MPZP (%).	
	Działania związane z zachowaniem i rozwojem bioróżnorodności i dbaniem o tereny objęte formami ochrony przyrody;					Liczba zainstalowanych urządzeń OZE w sektorze publicznym (szt.).	
	Rozwój odnawialnych źródeł energii (m.in. instalacji fotowoltaicznych) na budynkach użyteczności publicznej;					Liczba wymienionych źródeł ciepła przy wsparciu Gminy (szt.).	

	Dążenie do określenia możliwości wykorzystania, a w konsekwencji wykorzystywanie energii geotermalnej m.in. do ogrzewania budynków użyteczności publicznej;						Poziom zanieczyszczenia pyłami PM10 i PM2,5 (µm).	
	Działania na rzecz ograniczenia niskiej emisji (programy dotacyjne do wymiany pieców, do budowy fotowoltaiki i inne);						Liczba powstałych obiektów małej retencji wodnej (szt.).	
	Retencjonowanie wód opadowych poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury;						Liczba przeprowadzonych szkoleń, spotkań, warsztatów dla rolników (szt.).	
	Poprawa czystości, jakości i funkcjonowania parków i terenów zieleni;						Liczba przeprowadzonych akcji z zakresu edukacji ekologicznej (szt.).	
	Organizacja szkoleń, spotkań i warsztatów dla rolników dotyczących prowadzenia gospodarstw w sposób neutralny dla środowiska i dostosowania produkcji rolniczej do zmian klimatu;							
	Działalność edukacyjna w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców m.in. w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, odpadami porolniczymi, prawidłowego odprowadzania ścieków bytowych, retencji wód opadowych, a także skutków zdrowotnych i środowiskowych stosowania złej jakości opału.							

CEL STRATEGICZNY II: GMINA ZAGÓRÓW KORZYSTA Z UWARUNKOWAŃ KULTUROWYCH I TURYSTYCZNO-REKREACYJNYCH

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)	Wskaźnik	Osiągnięta wartość wskaźnika w roku x
II.1. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Gminy Zagórz	Adaptacja budynku po młynie (budynek ujęty w rejestrze zabytków gminy Zagórz) na siedzibę Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Zagórz oraz utworzenie Muzeum Ziemi Zagórzowskiej;					Liczba zaadaptowanych/nowo powstałych obiektów na potrzeby Muzeum (szt.).	
	Renowacja i oznaczenie (tablice informacyjne) części zabytków;					Liczba uczestników zorganizowanych imprez i wydarzeń kulturalnych (os.).	
	Poszerzenie oferty wydarzeń kulturowych wyróżniających Gminę Zagórz, wsparcie i					Liczba inicjatyw związanych ze wsparciem lokalnych tradycji/folkloru (szt.).	

	rozwój wydarzeń kulturowych wpisanych w gminny kalendarz kulturalny;						
	Kształtowanie tożsamości lokalnej (wspieranie lokalnych tradycji/folkloru, m.in. muzyka chóralna i orkiestrowa) we współpracy m.in. z Kołami Gospodyń Wiejskich i rolnikami;						
	Rozwój Miejskiego Targowiska w Zagórowie, na którym realizowana będzie sprzedaż bezpośrednia od rolników oraz sprzedaż produktów lokalnych (m.in. gęsiny stanowiącej lokalny przysmak).					Liczba wystawców na lokalnym targowisku (szt.)	
II.II. Turystyka i rekreacja wizytówką Gminy Zagórow	Działanie na rzecz rozwoju turystyki rekreacyjnej m.in. w oparciu o Nadwarciański Park krajobrazowy, Pызdrski Obszar Chronionego Krajobrazu czy Obszary Natura 2000;					Liczba miejsc noclegowych oraz obiektów agroturystycznych i gastronomicznych na terenie Gminy (szt.).	
	Rozwój zaplecza turystycznego, w szczególności sektora usług hotelarskich, agroturystycznych i gastronomicznych;					Liczba turystów korzystających z bazy noclegowej (os.);	
	Wyznaczenie gminnych szlaków rekreacyjno-edukacyjnych;					Długość wyznaczonych gminnych szlaków rekreacyjno-edukacyjnych (km);	
	Modernizacja, budowa i rozbudowa infrastruktury sportowej (m.in. boisk wielofunkcyjnych).					Liczba nowych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowej (szt.)	
II.III. Rozwój działań promocyjnych Gminy Zagórow	Promocja turystyczno-rekreacyjnej funkcji rzeki Warty;					Liczba przeprowadzonych inicjatyw promujących Gminę (szt.);	
	Opracowanie aplikacji oraz strony internetowej z informacjami o terenach inwestycyjnych, turystyce, możliwościach wypoczynku oraz ciekawostkach historycznych (np. forma podcastów, kanału wideo, strony w mediach społecznościowych);					Liczba kanałów wykorzystywanych do promocji Gminy (szt.);	
	Promocja lokalnej twórczości kulturalnej, a także dążenie do wypromowania wartościowego produktu lokalnego.					Liczba pobrań aplikacji (szt.); Liczba odsłon strony internetowej (szt.).	

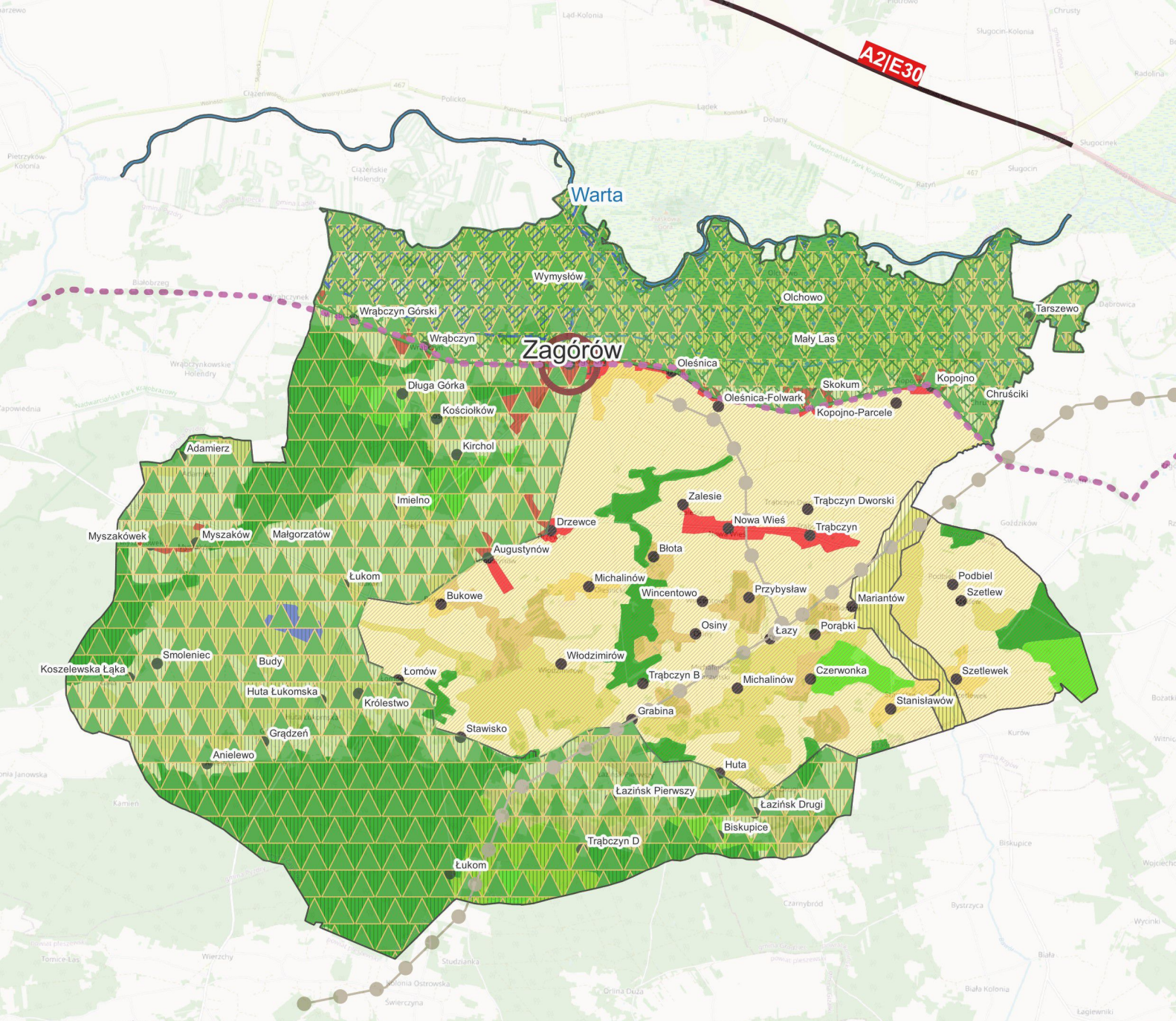
CEL STRATEGICZNY III: GMINA ZAGÓRÓW STWARZA ATRAKCYJNE WARUNKI DO ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)	Wskaźnik	Osiągnięta wartość wskaźnika w roku x
III.I. Dostęp do wysokiej jakości usług medycznych oraz społecznych.	Powstanie placówki opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie Gminy;					Liczba osób korzystających z dojazdu do lekarza specjalisty (os.).	
	Organizacja dowozu do placówek opieki zdrowotnej dedykowanego osobom ze specjalnymi potrzebami;					Liczba specjalizacji dostępnych w placówkach medycznych na terenie gminy (szt.).	
	Tworzenie warunków do rozwoju podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej;					Liczba dostępnych miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 (szt.).	
	Zwiększenie dostępu oraz poszerzenie oferty usług opiekuńczych, opieki specjalistycznej i rehabilitacji;					Liczba inicjatyw związanych z aktywnością edukacyjno-kulturalną dla seniorów (szt.)	
	Poszerzenie zakresu działań gminnej polityki senioralnej we współpracy z funkcjonującym Klubem Seniora (zapewnienie seniorom miejsc rekreacji ruchowej dla umożliwienia regularnej aktywności ruchowej, promowanie aktywności edukacyjno-kulturalnej dla seniorów);					Liczba placówek świadczących usługi wsparcia rodziny (szt.).	
	Zwiększenie dostępności do usług w zakresie zdrowia psychicznego dla dzieci i dorosłych;					Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych (os.).	
	Rozwój sieci świetlic terapeutycznych i środowiskowych w Gminie;					Liczba realizowanych programów profilaktycznych (szt.).	
	Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami i promocja zdrowia, w tym aktywnego trybu życia;					Liczba osób korzystających z programów profilaktycznych (os.).	
Wspieranie przez Gminę programów nieobowiązkowych szczepień oraz programów profilaktyki zdrowotnej i badań przesiewowych, we współpracy z podmiotami medycznymi;						Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych dotyczących zdrowia i uzależnień (szt.).	

	Podejmowanie inicjatyw służących integracji międzypokoleniowej, przy wykorzystaniu istniejących potencjałów m.in. w zakresie KGW, OSP i innych organizacji pozarządowych.					Liczba realizowanych projektów aktywizacyjnych na obszarach wiejskich (szt.).	
III.II. Wysoki poziom edukacji oraz wspieranie rozwoju uczniów i nauczycieli.	Rozwój, rozbudowa i modernizacja placówek przedszkolnych i szkolnych (m.in. termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła);					Liczba poddanych modernizacji lub doposażonych placówek oświatowych (szt.).	
	Poszerzenie bazy opieki specjalistycznej w placówkach edukacyjnych (np. psycholog, pedagog, logopeda) poprzez wygospodarowanie odpowiednich miejsc oraz zatrudnienie specjalistów;					Liczba odbywających się zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (szt.).	
	Wypracowanie systemowych rozwiązań na rzecz wsparcia uczniów uzdolnionych oraz zmagających się z trudnościami w nauce;					Wyniki egzaminów ósmoklasisty.	
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych pozwalających na rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów;					Liczba uczniów objętych systemem stypendialnym (os.).	
	Utworzenie stołówek szkolnych oferujących zdrowe posiłki dla uczniów;					Liczba zorganizowanych wymian międzynarodowych dla dzieci i młodzieży z gminami partnerskimi (szt.).	
	Zapewnienie efektywnego nauczania języków obcych;					Liczba nauczycieli/opiekunów biorących udział w szkoleniach (os.).	
	Wymiana międzynarodowa dzieci i młodzieży z gminami partnerskimi;					Liczba zrealizowanych inicjatyw związanych z wolontariatem (szt.).	
	Wsparcie rozwoju kompetencji nauczycieli poprzez stworzenie systemu szkoleń i programu motywacyjnego;						
	Doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne, w celu podwyższenia poziomu nauczania;						
Wsparcie szkolnych inicjatyw związanych z wolontariatem.							
III.III. Szeroka oferta kulturalna Gminy Zagórz dopasowana do potrzeb mieszkańców	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej;					Liczba oferowanych zajęć przez MGOK oraz Bibliotekę (szt.).	
	Poszerzenie oferty instytucji kultury dla wszystkich grup wiekowych;					Liczba uczestników zajęć organizowanych przez jednostki kultury (os.).	
	Zaprojektowanie i wdrażanie polityki integracyjnej środowisk wielokulturowych;					Liczba funkcjonujących organizacji pozarządowych (szt.).	

	<p>Wspieranie i większe zaangażowanie organizacji pozarządowych – powierzanie szerszego spektrum zadań własnych gminy organizacjom pozarządowym (zwłaszcza w takich obszarach jak: ochrona socjalna osób niepełnosprawnych, aktywizacja osób starszych i/lub ze stwierdzoną niepełnosprawnością, kultura, historia lokalna, społeczności lokalne) oraz stworzenie warunków lokalowych;</p> <p>Włączające działania społeczne i kulturalne we współpracy z LGD „Unia Nadwarciańska”</p>					Liczba wspólnych inicjatyw i wydarzeń realizowanych w ramach współpracy gminnych jednostek organizacyjnych z organizacjami samorządowymi (szt.)	
III.IV Gmina Zagórw bezpiecznym miejscem do życia	Rozbudowa i modernizacja monitoringu miejskiego;					Spadek liczby popełnianych przestępstw i wykroczeń na terenie Gminy (szt.)	
	Wsparcie rozwoju działań policji i OSP w kontekście zwalczania przestępczości i zagrożeń w miejscach szczególnie niebezpiecznych;					Liczba mieszkańców korzystających z gminnych e-usług.	
	Popularyzacja i zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych, gospodarstwach domowych i sektorze przedsiębiorstw.						

A2/E30

Warta

Zagórów

LEGENDA

Przestrzeń osadnicza

- Ośrodek gminny
- Strefa niskiej intensywności procesów osadniczych
- Strefa ograniczenia intensywności procesów osadniczych

Uwarunkowania kulturowe

- Wielkopolski system szlaków rowerowych

Uwarunkowania przyrodnicze

- Główne rzeki
- Obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego
- Obszary wysokiego prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi - raz na 10 lat
- Park Krajobrazowy
- Obszary Chronionego Krajobrazu
- Obszary Specjalnej Ochrony Natura 2000

Elementy infrastruktury technicznej

- Autostrada
- Linie elektroenergetyczne 110 kV

Pokrycie terenu

- Zabudowa luźna
- Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających
- Łąki, pastwiska
- Złożone systemy upraw i działek
- Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej
- Lasy liściaste
- Lasy iglaste
- Lasy mieszane
- Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian
- Torfowiska

Uzasadnienie

do Uchwały nr .....

Rady Miejskiej Zagórowa

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2024-2034

Strategia Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2024-2034 jest najważniejszym dokumentem strategicznym Gminy, określającym jej cele, kierunki i możliwości rozwojowe.

Ramy czasowe poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy Zagórow zostały określone na lata 2015-2022. Okres obowiązywania dokumentu strategicznego, przyjętego uchwałą Nr VIII/84/2015 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2015 – 2022 został wydłużony do końca 2023r. - Uchwała Nr XLIX/404/2022 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2015-2022.

W związku z powyższym uzasadnione było przystąpienie do opracowania nowej strategii.

Uchwałą Nr LX/488/2023 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 10 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2024-2034, w tym trybu konsultacji, rozpoczęto czynności związane z opracowaniem Strategii.

Dodatkową przesłanką uzasadniającą opracowanie nowego dokumentu była zmiana przepisów ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, które po raz pierwszy unormowały podstawę prawną opracowania strategii rozwoju na poziomie gminy oraz określiły jej szczegółowe wymagania i zakres. Zakres opracowanej strategii jest zgodny z art. 10e i 10f ustawy o samorządzie gminnym. Ponadto dokument został opracowany zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Podstawą do wyznaczenia kierunków rozwoju stała się diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej, technicznej i przestrzennej, która pomogła sformułować istniejące szanse i potencjały, silne i słabe strony, a także doprecyzować misję i wizję Gminy Zagórow. Przeprowadzono także badanie ankietowe wśród mieszkańców, a projekt dokumentu strategicznego poddany został konsultacjom społecznym zgodnie z wytycznymi ustawowymi. Raport z konsultacji został podany do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Zagórow.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przesłano projekt Strategii do zaopiniowania przez Zarząd Województwa i wydania opinii dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2024-2034 dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Projekt uzyskał pozytywną opinię Zarządu Województwa Wielkopolskiego.

Dla projektu Strategii przeprowadzono postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2024-2034, na podstawie art. 30, art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Zarówno Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu, jak również Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, wydali pozytywną opinię do projektu Strategii Rozwoju Gminy Zagórow na lata 2024-2034 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W związku z tym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione i celowe.

Przewodniczący Rady Miejskiej Zagórowa

Ryszard Sikorski